

Švicarji uredili begunski center

Begunci imajo zagojljene normalne življenjske razmere

ČRNOMELJ — Pretekl petek sta predstavnika donatorjev, to je Švicarske humanitarne organizacije za pomoč v nesrečah, Bernhard Bossard, in Švicarskega Rdečega kriza Stefan Baumgartner predala slovenskemu Uradu za priseljevanje in begunce v uporabo nove in adaptirane prostore zbirnega centra v Črnomlju. Poleg 19 bivalnih kontejnerjev, v katerih je prostora za 150 ljudi, so postavili še sanitarni kontejner ter montažno hišo, v kateri so učilnice in jedilnica.

Tako je sedaj poskrbljeno za normalno bivanje vseh 508 beguncov, kolikor jih je v črnomljskem centru, saj so tudi v nekdanji vojašnici uredili centralno ogrevanje, sanitarije s toplo vodo, zaprli balkone in popravili streho ter uredili električno in kanalizacijo. Kmalu naj bi center dobiti tudi čistilno napravo, saj si je pretekl tedeni delegacija, v kateri so bili tudi avstrijska ambasadorka v Ljubljani ter predstavniki slovenskega in avstrijskega Rdečega kriza, že ogledala lokacijo.

Na petkovih slovesnosti, ki so jo s prisrčnim kulturnim programom popestrili begunski otroci, je namenica direktorja Urada za priseljevanje in begunce Metka Atelšek izrazila zadovoljstvo, da so v svetu pripravljeni pomagati beguncem v Sloveniji. Sekretar RK Slovenije Mirko Jelenič pa je dodal, da bodo potem, ko se bodo begunci lahko vrnili v svojo domovino, objekte, v katerih sedaj bivajo, namenili za socialno ogrožene družine v Sloveniji. M.B.-J.

OTROŠKI FESTIVAL
DOBDOVA — V dobovskem prosvetnem domu bo v soboto, 13. marca, ob 18. uri 1. otroški festival, ki ga priredi OŠ Dobova. Nastopali bodo učenci solisti, mladinski pevski zbor in Duo Plus. Učenci te žole vladivo vabijo vse ljubitelje glasbe, da jih pridejo poslušati.

JE Krško: slovenski ultimat Hrvaški kot prvemu dolžniku

Pogajanja o denarju in glasovi za zapiranje

KRŠKO — Četrtega marca so v jadrski elektrarni Krško odpravili vzrok, zaradi katerega se je dan poprepj zaustavitev elektrarne 3. marca nekaj po 11. uri, je povzročil izpad pretvornika napetosti številka 2, v katerem je pregorela varovalka. Po 7-stopenjski mednarodni lestvici jadrskih dogodkov so uvrstili nedavno ustavitev na stopnjo 0, kar pomeni, da dogodek ni nevaren.

V času, ko je prišlo do navedene teh-

Bo država res odvezala mošnjo?

Iz Ljubljane naj bi letos prišlo v Novo mesto za gradnjo nadomestne porodnišnice nekaj več denarja — Nič ministrovih obljub za zdravilišča

NOVO MESTO — Slovensko zdravstvo bo letos porabilo okrog 100 milijard tolarjev, kar je tretjina slovenskega proračuna. Doživila tudi temeljite spremembe. Da bi videl, kako na posameznem območju Slovenije zdravstvo diha, slovenski minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč obiskuje posamezne regije eno za drugo. Tretje je bilo v petek, 5. marca, na vrsti Novo mesto.

Minister dr. Voljč je z ekipo — v njej so bili tudi prof. dr. Jože Lokar, predsednik Zdravstvenega sveta, Franc Košir, direktor Zavoda za zdravstveno varovanje Slovenije, Irena Kapelj iz Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije, predstavnik Zdravniške zbornice in nekaj delavcev ministrstva — obiskal vse zdravstvene ustanove v Novem mestu, za zaključek pa še Zdravilišče Dolenske Toplice.

V novomeški bolnišnici je pogovor — udeležili so se ga tudi predstavniki

dobil 14 milijonov tolarjev. Tako je novomeška občina doslej prispevala za gradnjo kar 97,6 odstotka denarja, če-

• Dr. Božidar Voljč se je pogovarjal tudi z vodstvi dolenskih lekarji ter Krkinih zdravilišč in Krke. Obljube, da bo zavarovalnica pokrila vse storitve zdravilišč, četudi narejene na osnovi napotnic, ni bilo slišati, zato pa opozorilo, da bo morala biti osnovna zdravstvena dejavnost bolj onejedvalna pri pisjanju napotnic. Proti razvoju zdraviliškega rehabilitacijskega centra in specialističnih ambulant nima nične nič, seveda pa bodo lahko opravljale le tisti del obsega storitev v okviru obveznega programa, ki ga bodo vzeli drugim. Pa prodaja Krkinih zdravil doma oz. tuja konkurenca? Dr. Voljč je vodstvo Krke opozoril, naj bodo vsaj malo cenejši od drugih, da bo lahko spodbujal prodajo domačih zdravil.

prav naj bi ga po načrtih le 51 odstotkov.

Minister dr. Voljč je zagotovil, da se v ministrstvu zavedajo odgovornosti, ki jo imajo do novomeške naložbe, in da

(Nadaljevanje na 2. strani)

KAKO DIHA DOLENJSKO ZDRAVSTVO? — V petek je vse zdravstvene ustanove v Novem mestu in Krkini zdravilišča obiskal slovenski minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč (pri desno) v spremstvu Franca Koširja, dr. Jožeta Lokarja (z leve) in drugih sodelavcev. (Foto: Z. L.-D.)

PRIJETNA BIVALIŠČA — Stefan Baumgartner in Mirko Jelenič tik pred otvoritvijo novih bivalnih prostorov v črnomaljskem zbirnem centru. Begunci, zlasti najmlajši, so se za pridobitev, ki jih bo omogočala človeka vredno življenje, zahvalili z otroško prisrčnostjo, ki je lastna le njim. (Foto: M.B.-J.)

RENAULTOV SAFRANE AVTO ŠT. 1

NOVO MESTO — Sedem evropskih avtomobilskih revij, ki imajo skupaj 25 milijonov bralcov, je organiziralo drugo glasovanje za izbor "avta številka 1". Zmagovalec je Renaultov Safra. Bralci so najprej izbirali med 35 lanskimi novostmi. Med petimi avtomobili, ki so se uvrstili v drugi krog, so se za naslov potegovali še: BMW coupe serije 3, Rover 200 coupe, Alfa Romeo 155 in Toyota corolla. Zmagovalec, Renaultov Safra, ki sodi med avtomobile visokega razreda, gre tudi dobro v prodajo. Prodajati so jih začeli lani maj in doslej so jih v Evropi prodali že več kot 38.000.

Danes v Dolenjskem listu

na 2. strani:

• Načrt Adrie in Toma je bil igra

na 3. strani:

• Nevarnost slinavke in parkljevke

na 4. strani:

• Nova revolucija in nove žrtve

na 6. strani:

• Sodišča odsevajo nenormalno stanje

na 7. strani:

• Po velikem Vidmu manjša podjetja

na 8. strani:

• Brca odvečnim delavkam

na 10. strani:

• Poceni črne gradnje v Revozu

na 11. strani:

• Slika Posavja je manj črna, kot mislijo

na 12. strani:

• Klasičnega delavstva ni več

Manj, a tudi bolj krška

Krčani so včasih veseli, da imajo v bližini edino slovensko jedrsko elektro, in včasih žalostni, da prebivajo nedaleč od nuklearne. Toda vsakči znova spoznajo, da je sporni slovensko-hrvaško-ameriški elektroenergetski objekt še vedno tu in da krški občutki in krška volja tega dejstva ne morejo prav in ničemer odpraviti. Jasno postaja, da ima Krško vse manj besede v zvezi z jedrsko elektro. To zgovorno potrjuje navedba krške UNZ. Le-ta zatrjuje, da je Republiška uprava za jedrsko varnost ukinila z UNZ Krško vse stike. Tak konec sodelovanja, na katerega torej kažejo v Krškem, v sedanjem slovenskem zgodnjem obdobju terorizma nekako jemlje nuklearko iz krških rok. Kaže, da bi poslej Ljubljana najraje sama zbirala informacije o poduškjenem razstrelju v nuklearki, o katerem za zdaj še nekaj vedo v UNZ Krško.

Ljubljana je vedno bolj tisto mesto, od koder se hodijo Slovenci zlasti v zadnjem času pogajat s Hrvati o placilu hrvaškega dolga za elektro iz Krškega. Ljubljana je vse bolj poudarjeno središče, kjer imajo poučeni v predalih zapisano, kaj je nevarno atomsko sevanje. Krško ima potem takem vse manj besede v pogovorih o jedrski, jedrska je tako vse manj krška, vendar hrkrat vse bolj pripada Krškemu. To potrjuje nedeljska televizijska izjava direktorja uprave za jedrsko varnost: "Tu ni nobenega pardona. Čim bo elektroma kršila tehnične specifikacije, se bo morala ustaviti." Ustavila se bo in bo mirovala seveda v Krškem. M. LUZAR

Medtem ko na meddržavni ravni potekajo pogajanja o nadaljnji dobavah elektrike iz nuklearke, nekatere pobude civilne družbe še naprej nasprotujejo uporabi atomsko energije. V Zavodnjah nad Šoštanjem so se 6. marca stestali predstavniki ekoloških skupin iz več evropskih držav in med drugimi zahtevali zaprtje jedrske elektrarne Krško.

vladi postavila ultimat: če Hrvaška ne bo plačala vsaj dela dolga krški elektrarni, ne bo več dobila elektrike.

L. M.

HALO — ALO PIZZA!

• (068) 24-415
ZARADI VAS

VREME
Po dolgem času se obeta lep, sončen in topel konec tedna.

NEZADOVOLJNI KMETJE — Tudi šentjernejski kmetje so nezadovoljni z vlado in trdijo, da kmetijstvo peha v pogubo (Foto: A. B.)

Vlada hoče kmeta na kolenih

Z občnega zbora šentjernejske podružnice SLS

ŠENTJERNEJ — Tudi na občnem zboru šentjernejske podružnice Slovenske ljudske stranke, ki steje okoli 300 članov, je beseda tekla v glavnem o temeh slovenskega kmetijstva.

»Če bo šlo tako naprej, bo letos pri enaki proizvodnji kot lani samo v novomeških občinah pri mleku in pitancih za 4,5 milijona mark izpada dohodka,« je posvaril Jože Beg, novi predsednik novomeške podružnice SLS. Dogovorili so se za protestne akcije, ki jih pripravljajo v celni Sloveniji. Osrednji protestni shod kmetov bo 17. marca na trgu v Šentjernej. Šentjernejski kmetje so obljubili, da bodo, če bo do tega prišlo, sodelovali pri zapori cest. »Vsaka pametna država poskrbi, da doma pridelava vsaj 70 odst. potrebne hrane, Japonska pa je pridelovale hrane še tak, da jim regresira 120 odst. proizvodne cene hrane, pri nas, kjer pride borih 10 arovnih na prebivalca, pa kmetijstvo zatira, namesto da bi ga na vse načine spodbujali,« je dejal Tone Hrovat, ravnatelj srednje kmetijske šole in državnega svetnika. »Ta vlada je pozabilna na kmeta in na delavca!« je padla otožba. Pa vendar, pravijo, so kmetje tako dolgo potreli in zahtevajo tako malo: le to, da naj vlada domače bolj kakovosten in ekološko primernejši kmetijske pridelke zaščiti vsaj tako, kot tuje.

Kmet in občinski poslanec Martinčič ne zaupa sedanjim organizatorjem kmečkega protesta, če da so še iz starega režima. Martinčič se je zavzel za sodelovanje SLS s krščanskimi demokratimi, o predsedniku SLS Marjanu Podobniku pa je dejal, da je »mlad, osaben in oblasti željan fant«. Dogovorili so se, da bodo Podobnika povabili v Šentjernej, kjer ga bodo »izpraznili«, hkrati z njim pa tudi predstavnika krščanskih demokratov. Slednjim šentjernejskim članom SLS zamerijo, da njihovo kmečko gibanje pri načrtovanem kmečkem protestu ne sodeluje, očitajo pa jim, da jih tudi v času vladavine Demosa niso nikoli podprtli.

A. B.

Načrt Adrie in Toma je bil igra

Tako trdi IS Brežice — Bo šla tovarna v prodajo, delavci pa med trajne presežke? — Zaposleni želijo kupiti objekt — Proizvodni programi

BREŽICE — V preteklem tednu se je dvajsetica izmed 174 delavcev brežiškega obrata Adrie Cravan vozila na delo v Črnomelj, vsi ostali pa so bili doma na čakanju. Nihče izmed njih ali izmed lokalnega vodstva ne ve povedati, kakšna je njihova prihodnost. Delavci jo skupaj z vodstvom obrata, svobodnimi sindikati in občino iščejo v možnosti, da bi sami kupili tovarno.

V začetku jeseni je obrat v Brežicah prevzel podjetje Tom z Mirne, Adria pa je odpeljala stroje in izdelke. Del zaposlenih je že začel delati na Tom, a je po nesporazumih z Adrio, občino in delavci projekt padel v vodo. Občina Brežice je predvsem nasprotovala ideji o 30 milijonih tolarjev republiških sredstev, ki naj bi jih dobil Tom za odpiranje »novih delovnih mest«, ki so v resnicu samo ukinjena stara delovna mesta.

Kot je na petkovki tiskovni konferenci povedal predsednik brežiškega izvršnega sveta, so delavci dolga leta ustvarjali to, še vedno družbeno premoženje, vendar jim tovarne očitno ne bo uspelo kupiti. Tako vsaj trdi Kolešnik, ki je iz svojih virov izvedel, da bodo brežiški obrati prodali z javnim razpisom. Delavci naj bi po teh informacijah postali trajni presežek in jim ne bodo priznali odpravnin tudi za ceno tožb. Občina

meni, da bi delavci morali dobiti to tovarno brezplačno, poleg nje pa še po zakonu in pogodbi pripadajoče odpravnine, ki bi jih vložili v svoje novo podjetje kot obratni kapital. V skrajnem primeru bo občina podprla tudi zasedbo tovarne.

Delavci so se pripravljeni odreči odpornih razmer, ki v teh dneh vladajo v Riku, je ribniški izvršni svet skupaj z vodstvom Rika v začetku tedna zahteval razgovor z ministrico za delo, družino in socialne zadeve Jožico Puhar in predsednikom vlade dr. Janezom Drnovškom. Pogovarjali naj bi se o stanju v Riku in vstopu Rika v Korčetov sklad. Da je stanje v Riku izredno resno, pričajo ne le negodovanje in grožnje tistih, ki delajo, ampak tudi ponedeljkov obisk delegacije delavcev, ki so na čakanju, pri generalnem direktorju Riko Holdinga Mirku Jančigaju. Delavci.

likor naj bi Tom prejel za odpiranje novih delovnih mest, sklepamo, da je bilo vse skupaj samo igra, s katero naj bi se rešili brežiškega obrata,« je dejal Ciril Kolešnik.

B. D.-G.

GROZEČA NAPETOST V RIKU

RIBNICA - Zaradi izredno napetih razmer, ki v teh dneh vladajo v Riku, je ribniški izvršni svet skupaj z vodstvom Rika v začetku tedna zahteval razgovor z ministrico za delo, družino in socialne zadeve Jožico Puhar in predsednikom vlade dr. Janezom Drnovškom. Pogovarjali naj bi se o stanju v Riku in vstopu Rika v Korčetov sklad. Da je stanje v Riku izredno resno, pričajo ne le negodovanje in grožnje tistih, ki delajo, ampak tudi ponedeljkov obisk delegacije delavcev, ki so na čakanju, pri generalnem direktorju Riko Holdinga Mirku Jančigaju. Delavci.

Gozdni nered — raj za lubadarja

Gozdarji pričakujemo močan napad podlubnikov — Gozdni nered v zasebnih gozdovih — Strogi ukrepi in trikrat višje kazni — Načrti za posamezna območja

NOVO MESTO — Letos gozdarji pričakujejo hud napad gozdniških škodljivcev podlubnikov, ki povzročajo škodo v večjem obsegu in so najbolj nevarni pri iglavcih. Na hudo invazijo podlubnikov se pripravljajo tako rekoč po vsej Evropi.

Lansko leto so bili zelo ugodni za razvoj podlubnikov: dolgo, vroče in suho poletje; splošna fiziološka oslabost dreves, predvsem iglavcev zaradi onesnaženega zraka, kislega dežja in ostalega, kar je povezano s tem; neobičajno močan semenski obrod, kar je smrek oz. jenovo naravno obrambno sposobnost še dodatno oslabilo; decembra lani je bil še hud snegolom, ki je v glavnem polomil vrhove dreves, tako da so še dodatno oslabljena, podlubniki, predvsem lubadarji, pa napadajo manj odporne drevesa. K že tako izredno ugodnim razmeram za množičen razvoj podlubnikov ogromno prispeva še gozdni nered, oz. neizvajanje določil pravilnika o gozdnem redu, po katerem je treba panje iglavcev obeliti, večje veje zložiti na kupe, tako da prekrivajo debelje dele, vrhače in neobeljene sečne ostanke.

»Tega pa v zasebnih gozdovih v glavnem ne izvajajo; morda je v petini zasebnih gozdov gozdn red tak, kot bi moral biti,« pravi inž. Jože Kruljac, medobčinski gozdarski inšpektor. Včasih je bil od bioške amortizacije denaristi za izvajanje gozdnega reda, vendar sedaj tega skladna ni več. »Gozdarji moredujejo lastnike, naj v svojih gozdovih opravijo nujna gojitevna dela, za katera dobijo od države še plačano, pa je le približno 20 odst. takih, ki jih tudi opravijo. Tak je v našem okolju odnos lastnikov do gozda!« pravi ogorčeno Kruljac.

Vlada je pred kratkim sprejela uredbo o zatiranju podlubnikov, ki med drugimi ukrepi predvideva tudi prepopred sečne iglavcev v ogroženih območjih. Število odkritih žarišč podlubnikov je tudi na območju GG Novo mesto močno povečano. Gozdarska služba je ugotavljala število žarišč v katastrskih občinah in na podlagi teh ugotovitev so določili ogrožene in potencialno ogrožene gozdove. Vladna uredba predvija tudi odgovornost za gozdn red; jasno pa je, da je za red v svojem gozdu odgovoren lastnik. Žalostno je, da se prav v zasebnih gozdovih kopici neobe-

ljena hlodovina (največkrat na črno poškanih) iglavcev. Več reda si obetajo tudi zato, ker bodo v kratkem kazni za prekršek, s tem tudi za prekršek v gozdu in v zvezi z njim, povečane za trikrat. Inšpekcija pa sedaj namenja največ pozornosti prav ukrepom za zatiranje podlubnikov in bo strogo ukrepala.

Sveda gozdarji sprejeli še vrsto drugih ukrepov za zatiranje tega nevarnega gozdnega škodljivca. Tako je moral vsak revirni gozdar izdelati načrt za

• TISKANA STROKOVNA NAVODILA - Da bi preprečili najhujše, to je propad slovenskih smrekovih gozdov, se je letos po mnemu strokovnjakov potrebo sistematično lotiti boja proti podlubnikom oz. lubadarjem, ki jih je več deset različnih vrst. Kako strokovno poteka obvladovanje lubadarjev, si lastniki gozdom lahko natančnejje preberjejo v posebnih prilogah, ki sta ju natisnila tehnika Kmečki glas in Slovenske baze. Tam je objavljeno na tudi vladna uredba, ki po katastrskih občinah določa ogrožena območja, na katerih je zatiranje lubadarjev obvezno, opustitev zatralnih ukrepov pa celo kaznivo. Zagrožene so kazni najmanj 50.000 tolarjev za gozdnogospodarsko organizacijo in najmanj 5.000 tolarjev za zasebnega lastnika oz. upravitelja gozda.

svoje območje, koliko bo lovnih oz. kontrolnih dreves in koliko lovnih pasti. Še enkrat pa strokovnjaki opozarjajo, da je gozdn red eden glavnih dejavnikov za razvoj podlubnikov in da je treba najprej in v prvi vrsti narediti red na tem področju.

A. BARTELJ

Dacarji čakajo na napovedi

V novomeški upravi za družbene prihodke upajo, da ljudje z oddajo ne bodo čakali do zadnjega

NOVO MESTO — Leto je naokrog in na občinski upravi za družbene prihodke bo spet treba oddati napovedi za odmero dohodnine za preteklo leto, torek za leto 1992. Skrajni rok je 31. marec. Tisti, ki morajo od dacarjev še dobiljiti odločbe — v glavnem gre za davek iz dejavnosti oz. obrtnike — pa bodo morali napovedi oddati 15 dni po tistem, ko bodo dobili odločbe. Vsebinska spremembra v primerjavi z lani je le ta, da za denar, porabljena za nakup šolskih potrebskih, zavezanci za plačilo dohodnine lahko uveljavljajo olajšavo.

Zavezanci za napovedi za odmerno dohodnine so isti kot lani. Še vedno se namreč le pogovarjajo o spremembah zakona, po katerih naj bi ljudi z najnajzjimi prejemki do določene meje izvzeli iz kroga davkopalcev, kar bi za novomeško občino pomenilo zmanjšanje števila zavezancev vsaj za tretjino. V novomeški občini gre sedaj za okrog 40 tisoč zavezancev. Lani so prejeli 39.355 napovedi, kar pomeni, da je vsi niso oddali, vendar pa se s tem niso posebej ubadali. Letos bo verjetno drugače, čeprav bodo spet močno zaposleni s tem delom.

V občinski upravi za družbene prihodke upajo, da ljudje ne bodo čakali z oddajo napovedi do zadnjega kot lani, ko so v zadnjih štirih dneh dobili kar polovico vseh napovedi oz. po pet tisoč dnevno. Za čakanje ni nobenega razloga, saj dohodnine ne bodo zaradi tega odmerili nič kasneje. S čimprejšnjo od-

Bo država...

(Nadaljevanje s I. strani)

bo zanje letos zagotovljene več denarja, tako da se gradnja ne bo ustavila. Jasno pa je povedalo, da dokončanja gradnje ne pričakuje tako kmalu, ampak čez nekaj let. Zamisel, da bi se o odkupu stare področnice za potrebe Študijske knjižnice, Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine ipd. dogovorili kar zdravstveno in kulturno ministrstvo v Ljubljani, je odklonil. Ideja pa po njegovem sicer ni napačna, v teh prostorih pa vidi tudi morebitno rešitev za obupne delovne razmere Zavoda za socialno medicino in higieno, vendar se bodo morali Novomeščani sami pogoditi o prodaji s kulturnim ministrom. Dr. Voljč pa bo, kot rečeno, skušal letos zagotoviti za gradnjo čim več »čistega« načelobenega denarja. Dr. Jože Lokar je ob vsem tem opozoril, naj se v Novem mestu pogovarjajo tudi o tem, kako še dvigniti strokovno raven, da ne bi sedaj, ko bolniki lahko izbirajo, kje se bodo zdravili, ostali brez njih. Franc Košir pa je poudaril, da nov sistem zdravstva letos prvič omogoča, da bodo občine obravnavane različno, kar naj bi omogočilo, da se bo zdravstveni standard na primer metliškega in ljubljanskega zavodovanca počasi v nekaj letih približal.

Noben od dolenjskih zdravstvenih domov lani ni posloval z izgubo, kar je bila vesela novica na pogovoru direktorjev v novomeškem zdravstvenem domu. Seveda pa jih tarejo mnoge skrbi in tegobe, ki jih je povzročilo uvajanje sprememb. Dr. Voljč je obljudil, da bo letos nekaj več denarja na voljo za opremo, z nakupom urgentnega reševalnega vozila pa naj bi počakali, da bo strokovni svet povedal svoje mnenje o tem. S privatizacijo naj ne bi delali težav. Posebno za stomatologijo za odrasle naj bi bila to najboljša rešitev.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

BORCI SE PRIPRAVLJAJO NA PROSLAVE

KOČEVJE - Člani občinskega odbora ZB NOV so na seji minuli petek izrazili željo, da bi tudi v bodočem aktivno sodelovali v družbenem dogajanju v občini. Ne pristajajo na poizkuse posameznikov, da bi člane te organizacije izrinili na rob dogajanih. Na seji so sklenili, da se bodo udeležili pridritev ob 50. obletnici bitke v Jelenovem Zlebu, ki bo v Ribnici 27. marca. Mnogo so govorili o letošnjih praznovanjih in o udeležbi na proslavi 50. obletnice osvoboditve slovenskih internirancev iz taborišča na Rabu, ki bo predvidoma 11. septembra v tem kraju. Pričakujejo, da se bo obeležitve udeležijo večje število prebivalcev iz okolice Osilnice in Drage, ki so bili poleti leta 1942 množično odpeljani na Rab. Načrtujejo, da bodo sčetano obeležili 50. obletnico ustanovitve IX. SNOUBL - Kočevske in 50. obletnice Zborna odpodancev slovenskega naroda, ki je bil od 1. do 3. oktobra 1943.

V. D.

PROGRAMER IZHAVA ŽE ENO LETO

NOVO MESTO - Izšla je 12. številka Programerja, revije za računalništvo, ki jo izdajajo v Novem mestu. Revija je torej uspešno zaključila prvo leto izhajanja. Na 40 stranih prinaša, kot običajno mnogo strokovnih spreskov.

naša anketa

Branja več, denarja manj

Časi so zares spremenili. Ob nekaj standardnih časopisih, ki si lahko v glavnem vsi bolj ali manj mirne vesti jemljejo svoj del zaslug za »mehko« spremembo sistema pri nas iz enopartijskega v večstrankarskega, se je v na novo porojenem tržnem gospodarstvu že pojavila (in izginila in spet na novo nastala) še celo vrsta drugih časopisov in revij, političnih, podjetniških, strokovnih, zabavnih, športnih in drugih. V državi s komaj dva milijona državljanov, od katerih bi jih precej del raje brali novice (če že) v nekem drugem, svojem maternem jeziku, izhaja kar šest dnevnikov, pet regijskih časopisov, precejšnje število bolj ali manj stalnih občinskih glasil ter celo vrsta raznih specjaliziranih časopisov in revij. To načeloma nič slabega, saj je znano, da zdrava konkurenca na nobenem področju ne more škoditi, in ni razloga, da bi bilo medijsko področje kaj drugačno. Ker pa je jasno, da gre za (jezikovno) premajhen trg, ki je povrnil dokaj siromašen, bralna kultura pa se poslabšuje podobno kot v vsem svetu na račun avdiovizualne (radio in televizija), bodo pač preživeli le uspešni. Žalostno pri tem je, da je uspešnost preveč le sinonom za dobro prodajanost, ta pa gre vedno včasih s kakovostjo, resničnostjo in resnoljubnostjo, ampak bolj s tako imenovano senzacionalnostjo. Urednik časopisa z najbolj rastočim nakladom — tako vsaj sam trdi — se celo pohvali, da njegov list ne objavlja stvari, v katerih je več kot pol resnice.

BORIS KLEMENČIČ, avtoklepar v Avtohiši GIP Pionir Novo mesto: »Čeprav za prebiranje ni veliko časa, imamo doma naročenih kar pet časopisov, žena pa občasno kupuje še nekatere revije. Res pa je, da bi se zaradi krize v svoji denarnici najprej odpovedal prav časopisom, kar so mnogi že storili. Časopisu bi sledila tudi RTV naročnina. Seveda pa bi brez časopisov človek težko shajal, ostal bi osiromašen, prazen. Upam, da bodo sledili takšni časi, ko ne bo potrebno razmišljajanje o takem odpovedovanju.«

ANTON RADOŠ, upokojenec iz Metlike: »Pri naši hiši ima vsak svoj časopis. Med njimi je vsaj en dnevnik, nekaj tednikov in revij, vnuki pa imajo šolske časopise. Mislim, da še pri nobeni hiši ne gre tako slabob, da si ne bi mogli privoščiti vsaj enega časopisa. Jaz sem rast in lažje brez gostilne kot brez časnika. V Dolenjskem listu rad preberem predvsem kotiček za vinogradnike, vendar pa bi bil tudi takšne rubrike za sadjarje.«

DARINKA BIRKELBACH, kuharica v črnomajskem Domu starejših občanov: »Sedaj imamo naročeno le Obrambo, včasih pa smo imeli tudi Kmečki glas in Dolenjski list. Seveda časopise kupujemo v kiosku. Odločimo se za tiste, za katerega slišimo, da so v njem zanimivi prispevki. Ko je časopis že pri hiši, preberem vse od prve do zadnje strani. Najbolj pa me zanimajo zgodbe o življenju ljudi, zlasti takšne s socialno vsebinou.«

BRANKA DUJMOVIČ iz Brežic: »Preberem kar precej časopisov in tudi knjig, saj imam v prodajalni dovolj časa tudi za to. Čeprav so dragi, se jim ne mislim odreči. Za sprostitev berem Lady. Sem redna bralna Arene, ki jo poznam že od malih nog, in sem ji ostala zvesta, čeprav je precej draga. Druge časopise kupujem občasno, da vidi, kaj je novega doma in po svetu. Včasih se odločim za Dolenjca, drugič za Delo ali Večernji list.«

MARJAN UHAN, kmetijski tehnik iz Rodin pri Trebnjem: »Doma smo naročeni na Kmečki glas, Brazde, Sodobno kmetijstvo in Družino. Nekdaj smo imeli tudi Dolenjski list, ko pa sem se vpisal na srednjo kmetijsko šolo, smo ga zamenjali s Kmečkim glasom, v katerem je več strokovnih kmetijskih člankov. Sicer pa Dolenjca še vedno rad pogledam, posebno prispevke z našega konca. Na žalost ugotavljam, da imam za branje časopisov vse manj časa.«

ALOJZ BOŽIČ, kmet iz Selce pri Leskoviču: »Berem Dolenjski list. V njem so natisni v podobno in najde kaj zase tudi kmečki bralec. Časopisi so danes že kar dragi, ampak nekaj branj mora biti pri hiši, da zvemo, kaj je novega, kaj je zanimivega, kakšni so problemi. Prav je, da časopisi pišejo o njih. Vsega pa ni mogoče prebrati, saj ni časa. Pozimi ga je več in tudi več beremo, poleti pa je bolj delo zunaj.«

kmetijstvo

Kmetom zavrelo, ker ni zaščite

Razpored protestnih aktivnosti v novomeški občini: 12. marca okrogla miza, 17. marca protestni shod v Šentjerneju in 30. ter 31. marca zapora cest

NOVO MESTO — V marcu se pričenja vseslovenski kmečki protest, ki ga organizira Slovenska kmečka zveza pri Slovenski ljudski stranki ter Zadružna zveza Slovenija.

Kmetje zahtevamo od vlade Slovenije boljšo zaščito slovenskega kmetijstva pred tujo konkurenco. Znano je, da so naši uvozniki v letu 1992 uvozili veliko mesa, vina, mlečnih izdelkov in živine.

Močno zaščitna kmetijska politika mora zagotavljati stabilne razmere na domačem trgu, take odkupne cene živine, mleka in preostalih pridelkov, da bodo pokrivali vsaj stroške pridelave. Neizogibne so torej zahteve po takojšnjih uvedbi prelevmanov na uvoz kmetijskih proizvodov do višine razlike med uvozno in prodajno ceno. Vlada je vztrajno odlagala usklajevanje višine posebnih dajatev pri uvozu kmetijskih pridelkov ter v oktobru lani celo sprostilo.

Že od aprila 1992 je zamrznjena odupna cena mleka, odupna cena klavne živine pa še bolj zaostaja za rastjo industrijskih proizvodov. Samo v 10 mesecih smo kmetje utrpljeli že za prek 3,2 milijarde SIT izpada dohodka na račun razlike med stroški prireje in dosegajo odupno ceno mleka. Zahtevamo torej ureditev odupnih cen kmetijskih pridelkov do pokritja proizvodnih stroškov povprečno produktivnega proizvajalca, predvsem pa vzpostavitev tretjega razmerja med proizvodno in maloprodajno ceno tako, da kmet oz. potrošnik ne bo bistveno prizadet.

Kmetje zahtevamo od vlade Slovenije, da sedanja kmečka politika vodi

Krškopolj je genetsko dragocen

Mnenje dr. Andreja Šaleharja z Biotehniške fakultete v Ljubljani

Krškopoljski ali črnopasti prašič je naša edina slovenska avtohtona pasma prašičev. To ekstenzivno pasmo, katere ostanke je moč najti le še v nekaterih krajih, odlikujejo nekatere biološke značilnosti: izredna odpornost, dobra prilagodljivost skromnim rejskim razmeram in skromni prehrani ter izredna kakovost mesta. V zadnjih dvajsetih letih je bila krškopoljska pasma prašičev bolj kot kdajkoli prej prepričena sama sebi in ni bila deležna sistematičnega rejskega dela. Za poskuse na začetku sedemdesetih let ni bilo dovolj denarja, morda še bolje, dovolj razumevanja, da bi bili lahko uspešno uresničeni. Nадaljevala se je usoda te pasme iz časov pred drugo svetovno vojno.

Kaj se dogaja s pasmo, ki ni deležna ustrezne rejske pozornosti, kaže zapis iz leta 1938: "Danes pravtne krškopoljske pasme, vsaj čiste, ni več. Vendar najdemo v najbolj oddaljenih krajih še ostanke pravtne svinje, ki po zunanjosti, barvi in raznih merah še spominjan na njuno. Glavni vzrok, da pasma nazaduje, leži v tem, da je ta svinja vsed premajhnega rejskega okoliša moral degenerirati, ker je prišlo do plemenjenja v sorodstvu..."

Tudi v razvitem zahodnem svetu so v preteklih desetletjih pozabili na marsikatero avtohto-

PRÍZNANJA ANTONA JАНŠE — Metliško čebelarsko društvo je nedavno pripravilo predavanje dr. Janeza Polkjarka iz ljubljanskega Kmetijskega instituta. Ob tej priložnosti je predsednik društva Janez Gačnik za posebne zasluge za dvig slovenskega čebelarstva izvršil priznanje Antonu Jánšu, in stеч II. stopnje Jožetu Govedniku iz Slamevsi in III. stopnje Ivanu Kapušinu iz Metlike (na fotografiji levo), Ivanu Butali iz Podzemja in Jožetu Črnuglu iz Grabrovca. (Foto: M.B.-J.)

sejmišča

BREŽICE — Na redni sobotni sejem so prodajalci pripeljali 210 do tri mesece starih in 30 starejših prašičev. Prvih so prodali 132 po 300 do 320, drugih pa 14 po 180 do 220 tovarjev na kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Krompir naš vsakdanji

Če je kakšna kulturna rastlina, potem je krompir tisti, ki si zasluži spomenik v znamenje človečne hvaležnosti. Odpravil je lakoto pa tudi skorbut, ki je mučil človeštvo, dokler krompir ni prevladal v prehrani in vanjo vnesel dragocenega vitamina C. Danes je krompir ena najbolj razširjenih poljskih in si naše prehrane brez njega ni mogoče zamisliti.

Klub veliki koristi, ki jo je obeta, se je v Evropi zelo težko in počasi uveljavil. K nam je iz daljnega Čila prišel leta 1580, torej skoraj stoletje po odkritju Amerike, kot pomembno živilo pa se je uveljavil šele v 18. stoletju. Pri tem je bila potrebna celo prisila, ki se je posluževali prosvetljeni vladarji, na primer Friderik II. Ta je spoznal njegovo vrednost za prehrano ljudstva, zlasti še vojakov. Znani so tudi "krompirjevi plesi", ki so jih uprizorjali v Franciji, da so razširili saditev krompirja in se tako za zmeraj znebili lakote in skorbuta.

Dandanes so stvari čisto jasne. Krompir je najbolj uporabna vrtnica, iz katere je mogoče pripraviti najrazličnejše jedi za bogatinovo in siromakovo mizo. Njegova osnova je približno 20 odst. ogljikovih hidratov, 2 odst. visokovrednih beljakovin, rudnine in vitaminim, predvsem že omenjeni vitamin C. Najbolj dragoceno pri slednjem je dejstvo, da se s kuhanjem ali pečenjem vsebnost vitaminov ne uniči povsem, ampak le zmanjša na polovico. Pri drugih vrtninah je temperatura neprimerno bolj usodna.

Spošno znano je, da ima krompir veliko hranično vrednost, manj pa, da ima tudi zdravilno vrednost. Botanično spada med razdruhnike, tako kot volčja češnja ali kristavec, in ima tudi sorodne zdravilne učinke. Sok surovega krompirja blaži krče, vendar se sme uporabljati le v omejenih količinah, saj vsebuje tudi stupenj steroidnih alkaloid solanin, ki pa se med pečenjem in kuhanjem razkroji. Znani so še zdravilni učinki krompirjevega škroba, ki je zelo uporaben v farmacevtski industriji, da o uporabi v drugih vejah industrije niti ne pišemo.

Inž. M. L.

no pasmo domačih živali, z izgubo biološkega materiala pa je nastala tudi velika gospodarska škoda. Danes, ko smo priče velikim novostim v molekularni biologiji, dobivajo avtohtone pasme vse drugačen pomen. Pomenijo zkladnico genov, ki bo prispevala k ohranitvi genetske pestrosti in nudila priložnost za vključitev nekaterih lastnosti v sedanje genotipe domačih živali. Prav zato je krškopoljski prašič vreden sedanje pozornosti.

(Proteus, februar 1993)

PREDAVANJA ZA GOSPODINJE

NOVO MESTO — V ponedeljek, 15. marca, ob 18.30 bo v OŠ Vavta vas predavanje o spomladanskih delih na virtu. Predavač bo dipl. inž. Greta Avguštin. Predavanje Higiena in varčevanje v gospodinjstvu bo v torek, 17. marca ob 18.30 v pisarni Kmetijskega zavoda v Žužemberku. Predavač bo Helena Mrzlikar. V četrtek, 18. marca, ob 18.30 pa bo v OŠ Grm predavanje Priprava mize za različne priložnosti. Predavač bo Branka Radej-Koren.

prej v nazadovanje kot v razvoj, omogoča propadanje našega podeželja. Kmetje hočemo takšno kmetijsko politiko, ki dolgoročno zagotavlja stabilne razmere z gospodarjenjem.

Protestne aktivnosti v naši občini bodo potekale v treh fazah:

1. Okrogla miza o problematiki kmetijstva bo v petek, 12. marca, ob 11. uri na Srednji kmetijski šoli. Zaključki bodo predstavljeni na tiskovni konferenci. Isti dan in ob 9. ure dalje okrogla miza v Trebnjem v prostorih Občine Trebnje — park protestni shod potekal ob 12. ure dalje.

2. Protestni shod kmetovalcev na trgu v Šentjerneju bo v sredo, 17. marca, ob 10. uri s predstavitevjo zahtev. V Trebnjem bo pred zgradbo Občine Trebnje — park protestni shod potekal ob 12. ure dalje.

3. Zapora cest bo 30. in 31. marca od 8. do 13. ure in ponovna zapora vseh cest 5. aprila od 6. do 18. ure ter 6. aprila ob 6. ure za nedolčen čas!

Kmetovalci, v slogi je moč!

Organizacijski odbor Slovenske kmečke zveze Slovenije Zadružne zveze Slovenije

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanč

Šele ugotoviti moramo, kaj delamo narobe

Bomo kos nalogam?

Vinogradništvo prihaja tudi v strokovnem in ne le ekonomskem pogledu v vse večje težave. Kaže, da z upoštevanjem "strokovnih resnic" ne pridevno več vedno do rešitve in da so predlagani ukrepi včasih neizvedljivi ali pa celo povzročajo nove težave. Tak primer so nekateri bolezni na vinski trti. Ne glede na to, ali gre za prisotnost bakterij, virusov ali mikroplazme, je potreben najprej ugotoviti, zakaj sploh pride do množičnega pojava bolezenskih znakov. Menim celo, da nove bolezni, ki se zdaj pojavljajo, niso prispeli od drugod k nam, marveč so bili mikroorganizmi, ki jih povzročajo, že prej v rastlini, vendar smo jih k večji dejavnosti spodbudili z nekaterimi napačnimi agrotehničnimi ukrepi. Preden se lotimo ukrepanja, moramo najprej vedeti, kaj delamo narobe, v ta namen pa so potrebne nekaterne dodatne raziskave in poskusi, ki jih želim spodbuditi.

Zadeva postaja vse bolj nujna, saj so posledice za vinogradnika, predvsem tistega, ki živi od vinogradništva, vse hujše. Zaradi odmiranja trsov pa je potrebno predčasno obnavljati vinograd. Kljub temu da je vinogradnik ogrožen pri prezvljjanju, ne morejo ukrepati, ker jim manjka izkušenj in strokovnega znanja oz. ne znajo zanesljivo presoditi, kateri ukrepi so nujni za doseganje dolgoročno ugodne rešitve. Dejstvo je, da je zaradi narave in

J. P.

POKUŠNJE VIN

TRŠKA GORA, VELIKI TRN, TREBNJE — Provo pokušnjo vin pripravila podružnica DVD Novo mesto-Trška gora. Vzorce vin svojih vinogradnikov bodo sprejemali danes, v četrtek, med 12. in 18. uro na Srednji kmetijski šoli v Sevnem. V petek bodo strokovnjaki vzorce pokušali, v soboto bodo vinogradniki v prostorijah jedilnic kmetijske šole pripravili tradicionalno srečanje. Pridelovalci dobro ocenjenih vin bodo prejeli priznanja, po občnem zboru bo družbeno srečanje. V podružnici Veliki Trn bodo vzorce za letošnjo pokušnjo zbirali v nedeljo, 14. marca, med 16. in 20. uro v dvoranu v Velikem Trnu. Ocenjevanje bo v sredo, 17. marca, razglasitev rezultatov pa v soboto, 20. marca, ob 19. uro v dvorani v Velikem Trnu. V podružnici DVD Trebnje bodo vzorce pobirali v soboto, 20. marca. Ta dan bo tudi pokusa, v nedeljo pa bo v gostilni Opara ob 14. uri svečan zbor vinogradnikov s podelitevjo priznanj in predavanjem o vinogradništvu.

J. P.

Nevarnost slinavke in parkljevke

Zaradi suma slinavke in parkljevke je zaprt ves meddržavni promet notranji pa poostren — Vsi parkljarji označeni in pod nadzorom veterinarske službe

Slinavka in parkljevka sta močno nalezljivi bolezni parkljarjev, predvsem goved, ovac, koz, prašičev ter parkljaste divjadi, ki jo povzroča virus. Kopitarji, mesojede živali in perutnina ne zbolejajo za to boleznijo.

Bolezni se kaže pri govedu v značilnih spremembah na ustni sluznici, v okolici parkljev in včasih vimenu. Te značilne spremembe so mehurčki, imenovani afte, ki zrastejo do velikosti oreha. Razpočijo se po dveh do treh dneh in nastanejo boleči eroziji. Prvo, kar opazimo, je otočnost živali, zmanjšana ječnost in bolečno prezvekovanje, pri molznicah pa pada količina mleka. Vsi ti znaki se z razvojem bolezni naglo stopnjujejo, temperatura naraste do 41,5 stopinj C, žival postane otopena. Opazimo značilno slinjenje v dolgih tankih nitih, cmokanje in penasto slino v ustnih kotih. Boleče spremembe v

živali in tistih, ki jih sumimo okužbe. Gre za t.i. stamping out metodo izkorjenjanja bolezni, ki se je izkazala za najuspešnejšo. Na ogroženem področju pa v večkilometrskem pasu cepijo vso živino.

Ni je bolezni, ki bi se širila tako naglo kakor slinavka in parkljevka. Zato je izvajanje skrbet za potek raziskav in postrebeljanje.

JOŽE MALJEVIČ, dipl. inž. agr. svetovalec za vinogradništvo

rednega pomena pri preprečevanju pojava oz. širjenju te bolezni vestno izpoljujevanje ukrepov, ki jih predpisuje veterinarska služba. Neizpoljujevanje le-teh pomeni enega od vzrokov množičnega

• Evropska skupnost je v četrtek objavila, da je na njeni območju za nedolčen čas prepovedan uvoz govejega mesa iz Madžarske in s celotnega območja nekdanje Jugoslavije, tudi iz Slovenije. Slovensko ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo je direktoratu za kmetijstvo pri Evropski skupnosti sporočilo, da so v Sloveniji slinavko in parkljevko nazadnje odkrili leta 1968, torej pred četrti stoletjem.

in naglega širjenja bolezni na še neokužena območja.

Dr. vet. med. TEREZIA BALKOVEC veterinarska inšpekcia

O KMETIJSTVU

SEMIČ — Črnomaljska podružnica Slovenske ljudske stranke pripravlja za petek, 12. marca, ob 18. uri v hotelu Smuk v Semiču okroglo mizo o problematiki kmetijstva. Sodelovali bodo predstavniki zadržužne zveze Slovenije, ministra za kmetijstvo, črnomaljske kmetijske zadruge in skupščine občine. Vabljeni!

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Zdrav način življenja (2)

Mnoge sodobne metode shranjevanja živil imajo zelo negativen vpliv, predvsem uničujejo njihovo hranilno vrednost. Med te metode spada globoko zamrzovanje, konzerviranje z dodatki, razne kemične in toplotne obdelave ter obsevanje. Predvsem industrijska živila so obdelana z raznimi dodatki za okus, aroma, barvo, antioksidanti, emulgatorji, sredstvi za uravnavanje kislosti, krhkosti, vlažnosti, obogatjenimi z vitaminimi in minerali ipd.

Še pred slabim desetletjem je zakon dovoljeval obsevanje živil, razne zelenjave, sadja, čajev, sveže perutnine in kosmetičnih izdelkov. Mnogo obsevanih izdelkov pa verjetno prihaja prek meje, saj pogosto obstanemo pred izložbenim okonom in strimimo v sveže barve korenja, paradižnika ipd.

Bogat vir naravnega sladkorja so med, suho sadje ter naravnemu sladilu iz žit. V naši vsakdanji prehrani bi bilo potrebno posvetiti več pozornosti sezonski hrani, zlasti sezonskemu sadju in zelenjavji, ki raste in dozori v našem neposrednem okolju.

DOLENJSKI LIST 3

Nova revolucija in nove žrtve

Z denacionalizacijo bo KZ Krka ob veliko zemlje in prostorov — Vprašljiva nadaljnja zaposlitev za skoraj polovico delavcev — Konec lastne obdelave?

NOVO MESTO — Pred izidom zakona o denacionalizaciji je imela novoščka Kmetijska zadruga Krka v uporabi okoli 1.150 ha zemljišč, od tega 220 ha gozdov; 740 ha zemljišč so obdelovali sami, 190 ha pa so imeli v najemu kmetje. Od teh 1.150 ha zemljišč je zadruga sama kupila 220 ha, od tega 180 ha gozda, 40 ha pa obdelovalnih zemljišč.

Teh 220 ha so torej zadružna zemljišča, ki ne zapadejo pod proces denacionalizacije, za ostala pa večini ne velja, kdo je bil prej lastnik. Izvirni lastniki se pač lahko prijavijo in dajo svoje zahtevke za vrnitev v zakonitem roku, to je do junija letos. Do sedaj je zahtekov za vrnitev za okoli 360 ha zemlje, ki je ali je bila v uporabi zadruge, in kar precej se je že vrnili bivšim lastnikom oz. njihovim dedičem. Pričakujejo pa tudi zahtevke za vrnitev najmanj petine sedanjih zadružnih poslovnih prostorov. Na zemljiščih in v poslovnih prostorih, ki naj bi bili predmet denacionalizacije, dela 179 delavcev KZ Krka, kar je skoraj polovica vseh zaposlenih v zadrugi. Zadruga sicer pripravlja program prilagoditve poslovanju zmanjšanim proizvodnim zmogljivostim, vendar ga ne bodo mogli dokončno izdelati pred iztekom roka za priglasitev zahtekov za vrnitev.

Zadruga daje izjave za vrnitev v last in posest upravičencem tistih zemljišč, ki jih ne obdeluje zadruga sama. Za tista zemljišča, na katerih so trajni nasadi —

TUDI V TREBNJEM ZA TV TRDINOV VRH

TREBNJE — Pred mesecim in pol je Republiška uprava za telekomunikacije pri ministrstvu za promet sklenila, da 41. kanal na Trdinovem vrhu nameni za pokrivanje območja z regionalnim televizijskim programom Televizija Novo mesto, d.o.o. Televizija Novo mesto, ki se bo v kratkem preimenovala v TV Trdinov vrh, bo s svojim programom pokrivala območja občin Novo mesto, Trebnje, Brežice, Krško, Metlika, Novo mesto in Sevnica. Na zasedanju vseh treh zborov skupščine občin Trebnje so se tudi v Trebnjem odločili za TV Trdinov vrh. V programske svetov televizije jih bo zastopal Milan Rman.

Lepa šola pod Gorjanci

V obnovljeno šolo v Orehovici radi hodijo

OREHOVICA — »Prvi šolski dan je bil zelo vesel, ker smo dobili novo učiteljico in novo šolo.« Tako je za šolsko glasilo napisala Urška iz 3. razreda šole v Orehovici. Lani so namreč skoraj 100 let staro šolsko poslopje v Orehovici pri Šentjerneju povsem obnovili in prenovili. Ostali so tako rekoč le stari zidovi, tako da je šola navzven ohranila svojo značilno podobo.

Orehoviška šola je podružnica Šentjernejske osmiletke, edina, ki se je sploh še ohranila. In šoli v tem prijetnem kraju pod mogočnim hrbtom Gorjancev se ni batiti za obstojo, saj se število učencev počasi celo povečuje. Na tej šoli, katere okoliš zajema 13 vasi, je bilo pred leti samo še 53 otrok, sedaj pa 4 razrede obiskuje 78 učencev, v peti učilnici pa je celotno mala šola. Obnova šole, ki je potekala lani in jo je financirala novomeška občina, je skupaj z novo opremo veljala 45 milijonov tolarjev. Pri ureditvi okolice Šole, vključno z dvoriščem in športnim dvoriščem, pa se je izkazala krajevna skupnost in tako je danes orehoviška šola znotorij in zunanj urejena in prijetna. V njej so zadovoljni učenci in učiteljice, ki pravijo, da ne bi za nič hotele učiti kje drugje, saj je po njihovem mnenju (in saamo njihovem) orehoviška šola ena najbolj prijetnih šol v novomeški občini. »Tudi razmere in pogojji za pouk na naši prenovljene šoli so zelo dobrimi, mislimo, da ne v

A. BARTELJ

V RAZREDU — V razredih prenovljene orehoviške šole je po okoli 20 učencem in takim številom učencev, pravijo učiteljice, se da lepo delo. (Foto: A. B.)

Prodanih je sto vojaških stanovanj

Nove lastnike čakajo večja vlaganja

NOVO MESTO — V novomeški občini je 270 stanovanj, kih jih ima v lastni nekdanja JLA. Od tega jih je 25 praznih, vsa ostala pa so zasedena. Večinoma gre za starejša in slabša stanovanja, saj v njihovo vzdrževanje in obnavljanje ni bilo velikih vlaganj.

Stanovanjsko podjetje Tercia, ki skrbi za ta stanovanja, je od slovenskega ministra za obrambo dobitilo dovoljenje za prodajo 170 stanovanj po določenih veljavnega stanovanjskega zakona. Čeprav možnost odkupa »vojaškega« stanovanja še ne velja dolgo, so že podpisane pogodbe o prodaji stotih stanovanj. Kdor je stanovanje imel namen in možnost kupiti, je pač potihel, kot so v začetku veljave stanovanjskega zakona.

V kmetijski pridelavi pa so se razmre lani močno poslabšale. Odkupna cena mleka je že 10 mesecov enaka, stroški v kmetijstvu pa so se v tem času močno povečali. Odkupne cene mleka in goveda pa kmalu pokrijejo komaj 60 odstrostroškov. Država dovoljuje uvoz hrane po dumpinskih cenah in jasno je, da v takih razmerah kmetijstvo ne more uspešno poslovnati.

Kmetijstvo in kmetijski strokovnjaki opozarjajo, da sta brezbriznost vlaže in njena razdiralna agrarna politika zelo škodljiva in da bo posledice cutila vse Slovenija. Pri urejanju gospodarskih razmer bi moral biti bremena porazdeljena enakomerna, kajti kmetijstvo samo tega gotovo ne zmore. Kmetje že na glas gorovijo, da gre očitno za poskus likvidacije kmetijstva. Ljudje, ki že dolgo delajo v kmetijstvu, vedo povestati, da pod trdo vladavino Partije pokrije kmetijstvu ni nikoli padlo pod 70 odst., sedaj pa znaša komaj 60 odst. Vsi, ki te stvari poznaajo od blizu, opozarjajo na neusklajena cenova razmerja in na to, da pri nekontroliranem uvozu po dumpinskih cenah bogatijo prekupčevalci, potrošnik plačuje poceni uvoženo hrano po istih cenah kot domači, panoga pa je prizadeta.

A. BARTELJ

KRIZNI NAČIN V TENELU

NOVO MESTO — Od 311 zaposlenih v novomeških trgovskih firmah, ostali, se pravi 140 do 150 delavcev, pa bodo trajni presežek. V Tenelu niso določali trajnih presežnih delavcev po za to določenih kriterijih, ampak po sporazumu z delavci. Sindikat pa je dobil zagotovilo, da bodo trajno presežnih delavcem zagotovljene vse pravice po zakonu o delovnih razmerjih in panožni kolektivni pogodbi. V Tenelu gre torej za tako imenovani krizni način reševanja problema presežnih delavcev, za časovno pospešen, vendar ne mimo zakonov in kolektivne pogodbe. To je menda v Tenelu tudi edina alternativa stečaju firme.

988 - Očitno je res že zadnji čas, da v Sloveniji dobimo nov telefonski imenik. Sedanji je že kar precej zastarel in pomanjkljiv ter temu primerno uporaben. Telefonska številka 988, ki obljublja informacije o telefonskih naročnikih z območja Slovenije, pa je čedjalje bolj zasedena in jo je težko doklicati. Ko pa jo že dokličeš, se nemalokrat težave šele začnejo. Ali glas na drugi strani žice nikakor ne more najti kakšnega kraja, četudi ji iskalce informacije natancno nariše, kje v širini Sloveniji je, ali pa zamenja priimek z imenom in telefonsko številko kajpada ne najde.

LAK — Na nedavni razpravi o prostorskih in ekoloških dilemah v kompleksu nekdanja IMV je, kot je zapisalo poročevalcev pero, predstavniki Revoze Zdravko Slak dejali, naj tisti, ki jim ocitajo, da je kaj narobe, trditve dokažejo. Kot tisti, ki naj bi kaj dokažovali, so bili mišljenci občinskih prebivalci, ki se že dolgo pritojujejo nad lakiranjem svoje zelenjave in sadja pa tudi avtomobilov in vsega, kar je v dosugu Revozove lakirnice. To, kdo naj bi kaj dokažoval, je sicer smešno, težav pa ne bi smelo biti. Taisti gospod je pred časom - v sicer mnogo ozemju krogom - lakiranje pravzaprav potrdi in imel celo rešitev zanj: avto so mu v Ljubljani spolirali, da je bil brez vsake pikice in spet kot nov. Recept za Revozove sosedce in za vse neželjeno lakirane stvari, na primer solate, žal ni uporaben.

RADIO — V novomeških občinskih upravi so zlikovci. Tako verjetno mislijo vsaj policisti in njihovi nesojeni »lokalni« pomočniki, ki po občini zaslišujejo in po vseh kotih, celo po starih pečeh, brskajo in poizvedujejo, kam bi izginuli župan tranzistorček, ki mu ga je pred časom podarila ena novomeška trgovska firma. Kolikor vemo, novega lastnika žgoleče škatlice še niso odkrili. Zato pa imajo zaposleni oz. vsaj del njih novo delo. Zjutraj, ko pridejo na delo, najprej pogledajo v svojo peč, mizo, omare in v še druge kotičke, kamor bi jim lahko huđobna ali huđomušna roka - razlog kraje še ni določen - podtaknili izginuli županov predmet.

ROŽE — Širijo se tudi vesti, da bi vse več ljudi rado obiskalo župana, ki je zdaj pač v glavnem odsončen, in občinskega premierja. Saj ne, da bi kaj posebenega hoteli od njih, ampak da bi si napasti pogled na prečudovitem zelenju, ki krasiti omenjeni občinski sob(ani). Ob številkah, ki krožijo o tem, koliko je okrasje stalno, sem in tja komu vzame sapo. Drugi so veseli. Ce je bil denar za rože, se bo menda našlo tudi tisti tisoč mark za nov magnetofon, da bodo lahko snemali seje občinskih skupščin brez brcanja v starega, s katerim sem ter tja razveseljujejo poslanec.

Ena gospa je rekla, da so novomeške banke kot del slovenskih verjetno res potrebe sanacije, saj bi kakšno od njih namesto davkoplačevalcev skoraj lahko saniral kar direktor iz gospodinjskih prihankov.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 13. marca, bodo odprtne v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živit:

- Novo mesto: Dolenjka, Market, Kristanova od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Java skladnišča v Bučni vasi
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče

- Šentjernej: Mercator-Standard, Samoposredba
- Dolenjske Toplice: Mercator-KZ Krka, Prodajalna Vrelec

- Žužemberk: Dolenjka, Market

- Straža: Mercator-KZ Krka, Samoposredba

- Novo mesto: v nedeljo od 8. do 11. ure: M-

- Standard, Pri vodnjaku, Glavni trg 3

- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas

- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru

- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna

- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče

- Šentjernej: Mercator-Standard, Samoposredba

- Novo mesto: v nedeljo od 8. do 11. ure: M-

- Standard, Pri vodnjaku, Glavni trg 3

- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas

- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru

- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna

- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče

- Vse se vrti, je reklo Dolenjec, ko je stopil iz zidanice. (Jurič)

- Slovenija je država v puberteti, Hrvaska to ni. (Domjan)

Drugačnih pol novomeških ulic

V javni razpravi je osnutek odloka o ulicah — Od 128 uličnih imen naj bi jih več kot pol na novo imenovali, preimenovali, priključili ali prestavili

NOVO MESTO — Od sprejema osnutka odloka o ulicah v Novem mestu, ki so ga sprejeli na zasedanju vseh zborov novomeške občinske skupščine 18. februarja, teče o njem javna razprava, ki bo trajala do začetka aprila. Že pred sprejemanjem osnutka, v zaključni fazi njegovega nastajanja, je predlagateljica, novomeška Geodetska uprava oz. projektna skupina, organizirala tri javne obravnave za ojki krog zainteresiranih. Sedaj pa tečejo javne obravnave o tem osnutku za vseh 14 novomeških krajjevih skupnosti. Na teh obravnavah naj bi krajani dali svoje priporabe in predloge, priporabe oz. predloge pa je moč Geodetski upravi posredovati tudi pisno.

Prav je, da v našem časopisu, ki je objavil daljši zapis o zgodovini novomeških uličnih imen, opozorimo še na pomembnejše stvari, ki jih prinaša osnutek tega za Novo mesto gotovo pomembnega odloka.

Novomeška občina šteje dobrilj. 58.000 prebivalcev, od tega jih v Novem mestu živi več kot 22.000. V novomeški občini je 327 naselij, v katerih je 237 ulic, od tega v občinskem središču 128, se pravi dobra polovica. V mestu je 4.000 hišnih številk od 17.480 vseh v občini. V občini je 32 krajjevih skupnosti, od tega kar 14 v Novem mestu.

S tem odlokom naj bi v Novem mestu poimenovali ulice in trge, soseske, vpadnice, povezovale ceste, mostove in parke. Od 128 uličnih imen naj bi jih po osnutku ved kot pol (71) na novo imenovali, preimenovali, priključili ali prestavili. Od teh 71 sprememb ponuja osnutek največ novih uličnih imen — 47, spremeni, prestavili ali ukiniti pa naj bi 24 imen. Predlagatelj odloka je prepričan, da bo novi ulični sistem v

la od križišča s severno novomeško obvoznico proti Mirni Peči; Straška cesta pa do načrtovanega križišča pri Muhaberju skozi Bršljin do meje mesta v smeri proti Prečni; zadnjem vpadnicam naj bi se imenovala Topliška cesta (sedanja Roška cesta) in naj bi tekla od Smihelskega mosta do meje mesta v smeri proti Dol. Toplicam.

Povezovale ceste povezujejo posamezne mestne predele in tečejo med dve pomembnejšimi križiščema. Take naj bi bile v Novem mestu štiri: Kandijška (od križišča v Žabji vasi do Šmihelskega mosta, sedaj sta to dve cesti, Z-

grebščica in Partizanska), Breckerfeldova cesta (od križišča v Žabji vasi do Ločenskega mosta), Seidlova cesta (od Šmihelskega mosta in Ločenskega ceste do Ločenskega mosta, sedaj Cesta herojev) in Drska—Brod, Šmihel, Gotnava, Žabja vasi, Kandija in Cikava.

grebščica in Partizanska), Breckerfeldova cesta (od križišča v Žabji vasi do Ločenskega mosta), Seidlova cesta (od Šmihelskega mosta in Lo

NASVETI - V kmetijski svetovalni službi je pritožujejo, da ljudje iščejo kmetijske nasvete, ki naj bi jih sicer dala ta služba, kar v kmetijski zadruzi, ko so tam že po opravkih. Menda se jim zdi pretežko stopiti še do "bele hiše", kjer bivajo svetovalci. Morda pa vzrok tiči nekje druge. Pred leti so bili namreč ljudje navajeni v "belo hišo", kjer so kraljevale družbenopolitične organizacije, hoditi po drugačne nasvete.

PRAZNIK - Če je verjeti optimistom, bo metliška občina končno dobila svoj praznik, ki ga je izgubila pred dvema letoma. Obstaja pa bojanjen, da ne bodo imeli komu podeliti plaket občine, ki so bile ob praznovanju v navadi leta in leta. Na razpis menda še ni prišel noben predlog za nagraditev. Očitno so v metliški občini dobili priznanja že vsi, ki so si jih zaslužili. Zato imajo Črnomaljci sedaj enkratno priložnost, da dajo zgled svojim sosedom. Po črnomaljskem zgledu bi lahko tudi Metličani ob svojem prazniku začeli podelejati graje.

BAR - Izvršni svet se nikakor ni mogel odločiti, ali bi podaljal obravnavo čas nekemu črnomaljskemu kavabarju ali ne. Po novem naj bi bil ob koncu tedna odprt kar do 2. ure zjutraj. Pa je eden od članov IS predlagal, naj v baru uvedejo vsaj kakšne dodatne usluge, na primer masaže. Na začetku ostalih članov je imel takoj pri roki obravnavo: "Običajno ljudje ob dveh zjutraj vendar ne pijejo kave!"

Sprehod po Metliki

VOLUHAR EXPRES JE NASLOV oddaje, ki jo spravlja skupaj v Studiu D Matjaž Rus in Janez Vraničar Luigi. Gre za hudomočne prispevke, ki šrkajo nerodnosti v trebanjski, novomeški, črnomaljski in metliški občini. Oddajo - na sporednu je v soboto popoldne - poslušajo tako občinski veljaki kot tudi "navadni" krajanji. Prvi predvsem zato, da imajo razlog za jazo, drugi pa, da se od srca narežijo. Tako je volk sit, pa tudi koza ostane celo.

PRAVKAR NATISNJENA KNJIGA Milene Stojkovič Osemnajst načeljov vzbuja v Metliki in njeni okolični pozornost. Pa ne samo zato, ker je pisateljica Romka, ljudje listajo knjižico v upanju, da bodo našli v njej tudi svoje ime. Ob tem marsikoga stiska pri srcu, kajti časi, ko grobo načenemo izpred vrat vsakogar, ki prosi za pomoč, še zdaleč niso daljna preteklost. Osemnajst nageljnove je moč za tisoč tolarjev kupiti v metliških trgovinah, tudi v Gali.

NEMALO JE TAKŠNIH, ki so že pričeli odstevati dneve do letošnje Vinske vigrinde. Ta največja dolensko-beloškranska vinarsko-turistična prireditve bo od 21. do 23. maja.

MARJAN PLUT-TERAŠIMA, v Osaki na Japonskem živeča Metličanka, je za nekaj dni obiskala rojstni kraj. Bivanje v Sloveniji je izkoristila za sklepjanje poslov, a tudi za zanimivo oddajo po Studiu D. Iz daljne dežele vzhajajočega sonca je prinesla tudi nagrade za poslušalce, ki so sodelovali v kvizu o njeni novi domovini. Gospa Marjana živi v Osaki že devetnajst let, po telefonu pa je nekajkrat natresla kopico zanimivosti vsem tistim, ki poslušajo torkove nočne programe dolensko-beloškranskega kriča.

Trebanjske iveri

TV TRDINOV VRH - Ko so se prejšnji teden poslanici vseh treh zborov trebanjske občinske skupščine pogovarjali o tem, ali podprejo nastanek TV Trdinov vrh, regionalne televizije, ki bo pokrivala z dogodki Posavce, Dolenje in Belokranje, se je eden izmed poslancev ustrasil in zbrane vprašal: "Že prav, da smo za regionalno televizijo samo, da nam ne bodo že v kratkem Hrvatje vzel oddajnika na Trdinovem vrhu, kaj bomo pa potem?" Predsednik Ciril Pungartnik je sprašnjega potolažil, da kolikor on ve, je televizijski oddajnik zanesljiv v slovenskih rokah. Po tem so se poslanici oddahnili in dahnil svoj da za Televizijo Trdinov vrh.

NEZADOVOLJEN - Marjan Dolencelj iz Dolencij Lakenc pri Mokronogu je na že prej omenjeni skupščini poskrbel, da je svoje pripombe podal pismeno, ker je menil, da ga poslanci ne morejo vedno resno. Vendar tudi prebral jih ni sam, za branje je zaprosil Milana Rmanu, "cajting mojstra", kot ga je poimenoval Dolencelj. Čeprav so se poslanici na začetku temu malec posmehovali, pa so se po prebranih pripombah in pobudah vendarne zresnili, saj jih je Dolencelj opozoril, da se je večina, pa ne le njegovih pobud in predlogov, končala v slogu pregorova: Tresla se gora, rodila se je miš.

Danes dobro živijo samo tisti, ki kratejo in švercajo, tisti, ki pošteno delajo, pa životarjo. (Pribičič)

IZ NAŠIH OBČIN

Večina je v domu zaradi bolezni

Pet let doma starejših občanov — Kmalu podaljšana rehabilitacija za multiple sklerotike — Velik pomen terapije — Usluge tudi tistim, ki niso v domu

ČRНОМЕЛЈ — 1. marca pred petimi leti je črnomaljski dom starejših občanov sprejel prve varovance. Ob jubileju so pretekli teden v domu pripravili kulturno prireditve, v galeriji Miniart pa prodajno razstavo izdelkov oskrbovanec, ki bo odprtva 15. marca. Slovesnost so izkoristili še za pogovor, ki so se ga udeležili tudi predstavniki ministrstva za delo, društvo in socialno varstvo, društva multiple skleroze in skupnosti socialnih zavodov Slovenije. Beseda je tekla o uredničtvu programa podaljšane rehabilitacije ljudi z multiple sklerozo.

Ta program je s strokovne platitverificirani na republiški vladni komisiji za invalidsko varstvo, strokovno pa je bil z elaboratom utemeljen že leta 1990. Po besedah direktorja domu Milana Krajnca naj bi začeli program uredničevati v toku enega leta, bil pa večika pridobitev za bolnike s to bolezni iz vse Slovenije. Za dom pa bi pomeli zapolnitve zmogljivosti, čeprav je že sedaj zaseden kar 96-odst.

Črnomaljski dom je v petih letih

SPRETE ROKE — Direktor doma starejših občanov Milan Krajnc (levo) je ob otvoritvi razstave v Miniartu dejal, da so na ta način želeli pokazati, kaj vse lahko naredijo ljudje na jesen življenja. Delovna terapeutka Andreja Radež (poleg Krajnca) pa je pristavila, da je delo najboljše zdravilo, kar jih je dala narava. (Foto: M.B.-J.)

PROSLAVA ZA PRAZNIK ŽENA NA MIRNI

MIRNA - V soboto sta Društvo upokojencev in Nogometni klub z Mirne organizirala za praznik žena pravljeno in strešno žensk v mirenski dvorani društva Partizan. Nasopili so mladinski pevski zbor, recitatorji in Stanko Tomšič iz osnovne šole Mirna ter mešani pevski zbor Svoboda z Mirne. Proslave se je udeležila tudi Sonja Lokar. Po končani pravljivi so ženskam pripravili zakusko.

Ministrstvo sodeluje pri obnovi vasi

TREBNJE — Projekt celovitega razvoja podeželja in obnove vasi v Sloveniji se je začel s pobudo ministrstva za kmetijstvo leta 1991. Na natežju je bilo izbranih 14 projektov iz različnih slovenskih občin, od tega iz občine Trebnje Knežja vas z Malo vasjo, kjer se je rodil Friderik Baraga, in Čatež z Zaplazom. V Knežji vasi in Mali vasi so v okviru tega projekta že precej postorili.

Lani so izvedli prireditve Kmetija odprilih vrat na Baragovi domačiji, ki je bila zelo dobro obiskana. Obnovili so portale na domačiji, postavili cestno ogledalo v Knežji vasi, obnovili fasado vaške cerkve in zamenjali žlebove, naredili drežno okoli cerkve, obnovili vaško kapelico, pravljili strokovno sestovanje o ureditvi sadovnjakov s sadnim drevjem stare sorte, ki ohranjuje tipično sadno drevje v vasi. Organizirali so tudi predavanja.

Letos so organizirali kuhrske tečaj, ki ga je vodila Helena Mrzljak, dr. Janez Bogataj, priznani slovenski etnolog, ki predaval o ohranjanju etnoloških vrednot. Predaval je tudi gospod Slavko Zgonc, in sicer o urejanju okrasnega cvetja. V letosnjem letu se bodo lotili obnove stare sole, ki jo bodo namenili za turistično-informacijski ter prodajni center, 27. junija pa bodo zopet pravljili Baragov dan z otvoritvijo druge spominske sobe. Ta dan bodo učenci trebanjske osnovne šole prikazali izsledke svojega raziskovalnega dela s področja kulture in naravne dediščine.

J. D.

IZ NAŠIH OBČIN

Kriza v agenciji

Upravni odbor ni sprejel odstopa direktorja Agencije za razvoj

vzrok za prihod v dom, sledijo pa neurjene družinske in stanovanjske razmere ter šele na četrtem mestu starost. Sicer pa je v domu zaposlenih 67 delavcev, od tega 39 v zdravstveno-negovalni enoti, ki noč in dan skrbijo za oskrbovanec. Prihajoči tudi zdravnik, frizer, pediker, bančni uslužbenec, enkrat na mesec je maša.

V domu pohvalijo dobro sodelovanje z osnovno šolo Mirana Jarca, Karitasom, Rdečim križem, vrtcem, Ljubljanskim knjižnicom, delavnicami pod posebnimi pogoji. Delovna terapeutka Andreja Radež pa se trudi, da bi izboljšala počutje oskrbovanec bodisi z delovno ali funkcionalno terapijo. Tako obdelujejo vrt, imajo pevski zbor, izdajajo glasilo ter izdelujejo različne izdelke, ki so jih prikazali na razstavi. Ker pa v domu veda, da je v občini več kot 13 odst. občanov starejših od 60 let, želijo, da bi bili tudi ti vsaj delno deležni njihove pomoči. Tako bodo nudili nego ostarelim in invalidom na domu, prehrano v domu starejših ali doma, gospodinjsko pomoč v pranje v domu starejših. Prijave že zbirajo.

M. BEZEK-JAKŠE

ZAGOTOVILO MINISTRSTVA

ČRНОМЕЛЈ — Ministrstvo za obrambo, ki upravlja z nekdanjimi vojaškimi skladisci na Talčjem Vruhu, je v zvezi z gorovcami o tem, da naj bi v objekti odalgal posebne odpadke, na črnomaljsko občino naslovilo poseben dopis. V njem z ministrstva zatrjujejo, da niso imeli z nikomber nikakršnih pogovorov o tem, da bi skladisce namenili za odlaganje kakršnihkoli odpadkov, in tega tudi ne nameravajo storiti.

M.B.-J.

Kam je šel denar

Črnomaljska vlada zahteva popolnejšo analizo

ČRНОМЕЛЈ — Na zasedanjih črnomaljske občinske skupščine je prišlo že v navado, da delegati občasno zahtevajo podatke o tem, kako so prejmenki porabili nepovratni denar, ki so ga dobili za razvoj kmetijstva. Tudi nedavno je bilo tako. Zato je zadružna hranilno-kreditna služba poslala izvršnemu svetu zapisnik koladvardske komisije za preverjanje namenske porabe nepovratnega denarja, ki so ga uporabniki prejeli leta 1990. Komisija je namreč decembra lani pregledala, kako so ljudje porabili denar. Toda na izvršnem svetu s tem poročilom niso bili zadovoljni, še manj pa bi bili najbrž delegati v skupščini.

Kot je videti iz zapisnika, je bil denar v večini primerov porabljen tako, kot je bilo zapisano v programih. Tecteta pa tudi dve tožbi zaradi nemenske porabe denarja. Vendar so na izvršnem svetu zahtevali bolj natančno poročilo komisije, iz katerega bo razvidno tudi konkurenčne klavuze. Toda čeprav bi moral Adlešiča opravljati delo v agenciji do razrešitve, je upravni odbor ugotovil, da dela ne izvršuje.

M.B.-J.

NOV DOHOD DO KOPALIŠČA?

METLIKA - Podjetje Gostinzen in turizem Metlika (GTM) protestira, ker jim ministrstvo za notranje zadeve dela poslovno škodo, saj jim zaradi mednarodnega mejnega prehoda onemogoča nemoten dostop in poslovanje na metliškem kopališču na Kolpi. Ker so jim z mejnim prehodom vzeli stari dohod do kopališča, v GTM zahtevajo novega. Na to pa opozarjajo že sedaj, da je do kopalne sezone še dovolj časa za rešitev problemov.

OBČNI ZBOR KMEČKIH ŽENSK

ČRНОМЕЛЈ — V petek, 12. marca, bo ob 17. uri v sejni sobi skupščine občine Črnomelj občni zbor društva kmečkih žensk v črnomaljski občini. Po uradnem delu bo zanimivo predavanje dipl. inž. Anke Bernard iz Kranja o cvetju in ureditvi kmečkih domov. Vabljeni kmečke ženske in ostale vaščanke!

ALI ŠE POTREBUJEMO KMETIJSTVO?

TREBNJE — V petek ob 9. uri privedita Slovenska kmečka zveza pri SLS in Kmetijska zadružna Mercator Trebnje v sejni sobi trebanjske občine okroglo mizo na temo Ali še potrebujemo kmetijstvo? Pogovor se bodo udeležili predstavniki ministrstva za kmetijstvo, ministrstva za ekonomske odnose in razvoj, predstavniki zadružne zvezne Slovenije, predstavnik Kmečke zvezde pri SLS ter inženirja Alojz Metelko in Tone Hrovat.

M. BEZEK-JAKŠE

• V zadnjem času je Republika Hrvaška vpoklicala na enomesečne orožne vaje veliko Hrvatov, ki so zaposleni v metliški občini. In nekaterih podjetjih so se odločili, da bo tem delavcem v tem času delovno razmerje mirovalo, medtem ko morajo plačati vse prispevke sami ali pa jih mora poravnati hrvaška država. Ponekod so jim svetovali, naj za orožne vaje porabijo redni dopust. Občinski izvršni svet pa je priporočil podjetjem, naj tem delavcem ne prekinejo delovno razmerje, seveda pa morajo vsa bremena nositi delavci sami.

Na seji vseh zborov skupščine občine Trebnje so ob pregledu osnutka proračuna za letošnje leto ugotovili, da ne bo denarja niti za najnajnejše

TREBNJE — Zasedanje vseh treh zborov trebanjske skupščine pretekli teden je bilo napeto, saj je bil na dnevnem redu osnutek Odlokova o proračunu za letošnje leto. Pri izdelavi proračuna so v Trebujuje upoštevali začasna izhodišča ministrstva za finance. Ocjenjene možnosti za leto 1993 kažejo, da bo potreboval pas javne porabe še bolj zategovati kot prejšnja leta. Prav zaradi tega so imeli poslanci precej pripombe, predvsem se niso strinjali z zneskom namenjenim kmetijstvu.

Podpredsednica IS Majda Ivanov je povedala, da je bila priprava letošnjega proračuna že težka, saj so morali upoštevati usmeritve republiškega ministrstva za finance, ki pravijo, da se proračun sestavi v decembrskih cenah, plače v decembrski višini in tudi materialni izdatki v decembrski višini. »V obveznem delu je dovoljeno poraba 370 milijonov tolarjev, kar je le 50 milijonov več kot lani. Iz tega se jasno vidi, da s takšnim proračunom letos ne moremo zadostiti vsem zbranim zahtevam,« je povedala Ivanova. Klub temu da so se Trebnjanji v zadnjih dveh letih odločili za nekaj novih razvojnih programov, od projekta razvoja turizma do projekta Trebnje — občina dobrih odnosov, ne vedo, kje bodo dobili denar, da bodo nadaljevali vsaj začeto delo.

Predsednik skupščine občine Trebnje Ciril Pungartnik je dejal, da s tem denarjem ne morejo izvajati programov v krajevnih skupnostih, ne morejo se javljati na natečaje npr. za demografsko

ogroženje, ker ne morejo zagotoviti lastnega deleža. »Nujno bomo morali iskati

• Klub obrazložitvam sestavljalec, zakaj je za pospeševanje kmetijstva načrtovanih le 2 milij. tolarjev, Alojz Metelko ni bil zadovoljen z deležem, menil je, da kmetijstvo ne bi smelo dobiti manj kot 2 odst. celotnega proračuna. Pripombe na račun premalo namenjenega denarja za kmetijstvo je bilo še nekaj. Vendar je predsednik Ciril Pungartnik poslance opozoril, da so na republiku z uvedbo integralnega proračuna iz občinskih proračunov odstranili obveznost in s tem tudi prihodke, ki so jih prej namenjeni za razvoj kmetijstva, to naj bi prevzeli temu namenjeni republiški resorji. Poslej lahko občine namenijo denar za kmetijstvo po lastni želji, presoji in predvsem zmožnostih.

možnosti za dodaten denar, »je poudaril Ciril Pungartnik.

J. DORNŽ

DOLENJSKI LIST 5

Sodišča odsevajo nenormalno stanje

Dr. Ivan Žužek v Ribnici — Število zadev se na sodiščih združenega dela povečuje — Večini sporov botruje nizka raven medčloveških odnosov

RIBNICA — V soboto zvečer je v prostorij Miklove hiše v Ribnici govoril o pravni varnosti delavcev v sedanjem trenutku namestnik predsednika Sodišča združenega dela Slovenije dr. Ivan Žužek. Zaradi aktualne problematike se je več kot dveinpolurnega razgovora, ki sta ga Ribničanom omogočila SKD in Slovenska ženska zveza iz Ribnice, udeležili precej ljudi.

Dr. Žužek je dejal, da so sodišča združenega dela odsev nenormalnega stanja, ki pri nas vlada. Dokaz za to je, da je v Sloveniji kar približno 10 odst. vseh delavcev tako ali drugače udeleženo v postopkih na sodiščih. Zgornjoma tudi statistika, ki navaja, da so sodni spori v zadnjem letu narasli za 100 odst., v primerjavi z letom 1989 in 1990 pa celo za 200 do 300 odst. Po njegovem mnenju je to tudi posledica krize zaupanja. »Tam, kjer nastajajo spori, se kaže nizka kulturna in civilizacijska raven tistih, ki izvajajo oblast,« je dejal Žužek in dodal, da družba, ki dopušča,

dr. Ivan Žužek

sivi ekonomiji. Krivdo za to, da imajo trenutno 13 tisoč sporov, v katerih so

• Dr. Žužek je odgovoril tudi na številna vprašanja Rikovih delavcev. Gledi listin, ki so jih prejeli za premalo izplačane plače, je dejal, da se te v primeru stečaja ne uveljavljajo avtomatično. Če jih stečajni upravitelj ne prizna, delavcem preostane pot na sodišče. Zaman pa bi delavci prišli na sodišče, če bi hoteli tožiti sedanega direktorja. To lahko stori le podjetje, in sicer na podlagi utemeljenega summa, da je direktor podjetju namenoma škodoval. Podjetje lahko tudi predlaga stečaj podjetja, ki ga stečajno sodišče potem sprejme ali ne. Ne morejo pa tega storiti delavci.

deljuje 60 tisoč delavcev, ki bodo na razsodbo morali čakati 2 do 3 leta, je pripisal državi, ki da ni storila popolnomenič, da bi bilo drugače. Ob tem je podaril potrebu po takojšnji vzpostavitvi učinkovite inspekcije dela.

M. L. S.

M. LESKOVŠEK-SVETE

občine večinoma na slabšem, saj so občine denimo dolžne plačevati socialnovarstvene zavode, medtem ko jim cene zanje določa republika.

Član izvršnega sveta na predlagano razdelitev, po kateri največ denarja dobita komunalna dejavnost in šolstvo, niso imeli pripombe, menili pa so, da je proračun tako razbit, da ni videti vsebine. Da na skupščini zaradi tega ne bi imeli težav, so se odločili, da bodo pred obračnavo proračuna skupščini predložili vsebinsko obrazložitev porabe proračunskega denarja za preteklo leto in program del za letošnje leto. To bo pravzaprav program dela kočevskega izvršnega sveta, ki ga ta do sedaj, vsakar zadeva družbenopolitični zbor, ni imel, zajemal pa bo analizo sedanega stanja in politiko izvršnega sveta z določenimi prednostnimi deli na vseh področjih, na katere občina lahko posega.

M. L. S.

SENOVO, MESTO LUČI - To je Senovo v resnicni, posebej takrat, ko svetijo žarnice javne razsvetljave. Zdaj že nekaj časa javna razsvetljava ne deluje. Nekateri domačini so mislili, da je kdo prezel Senovčanom kakšne električne kable, na primer tisti, ki ni bi radi doživel, da bi Senovo postala občina. Sicer je res: mesta, ki je med drugim slabše razsvetljeno kot kakšna tretjerazedna podružnična cerkev za sedmimi gorači, ljudstvo širšega senovškega območja gotovo ne bi maralo za svoje upravno in politično središče. Toda luči v resnicni ne gorijo zategadelj, ker ni plačana elektrika zaanje. Senovčani pravijo, da je škoda, da je minil predvojnični čas. Pred volitvami so razni kandidati tod okoli gorče izgovorili toliko svetih obljub, da domačini niti pomisili niso, da bi se lahko kdaj stemnili. Zato zdaj "kandidatom" svetujemo, naj jim raje preprosto plačajo elektriko, kot da se ženijo za različne zgodovinske cilje.

VINO - Kmetje na krškem območju lahko dobijo grozdu, ki so ga lani oddali kombinatu, deloma plačano v vinu. Kot se sliši, bodo zasebni pridelovalci grozdja ponujeno vino v zelikem veseljem. Izvozili ga bodo v Makedonijo, ki vino tako ali tako nima več, ker ga je prodala Slovencem za avtohtoni slovenski cviček.

NE ZALEŽE - Kostak je podražil grobove. To je menda storil zato, da bodo Krčani raje živeli kot umrli. Ampak ukrep ne bo pomagal, če jim bodo zapirali tovarne in s tem jemali kruh.

KAPLJICA - Dobrovoljščki s širšega območja živijo v stalni napetosti in se zdrzejo vsakič, ko opazijo kakšno mimovozično cisterno. Predstavljajo si namešč, da vidijo peljati tisto večjo količino vina, ki je nekje v Krškem izginila neznano kam. Za omenjeno nestrpnost so zvedeli tudi šoferji. Zato zdaj stražijo tovornjake-cisterne, da dobrovoljščki ne bi prišli zraven in s slamicami preizkušali, če je tekočina potuje po celotni.

L. M.

S Puharjevo o prerazporeditvi invalidov

Ministrica podpira programme za invalide

BREŽICE — V petek popoldne je Jožica Puhar, ministrica za delo, družino in socialne zadeve, sodelovala na razgovoru o težavah brežiškega gospodarstva. Največ so se ukvarjali s problematiko invalidov v tovarnah in težavami delavcev v obratu novomeške Adrie.

Predstavniki Tovarne pohištva so ji povedali, da imajo zaposlenih kar 46 invalidov, ki jih ne morejo odpustiti, obenem pa jim ne morejo zagotoviti primernega dela. Težave z množično delovnih invalidov imajo tudi v podjetju Prevoz in obratu Adrie. Na razgovoru so sodelovali tudi predstavniki sindikata in vodstva podjetja Elektron, t.i. invalidskih delavnic iz Skopja. Želeli so najti ustrezne programe, ki bi dali zaposlitev okrog 70 delavcem — invalidom iz brežiških podjetij.

Direktor invalidskih delavnic Josip Zoričić se je v razgovoru obvezal, da bo pripravil predloge novih programov. Ko se bodo na ravni občine uskladili, naj bi se ministrica Puharjeva zavzela, da bo republika pomagala pri finančiranju programov. V zvezi s težavami delavcev obrata Adrie je ministrica podprla vsako prizadevanje delavcev, da bi našli ustrezne programe, ki bi jim še naprej omogočili delo.

B. D.-G.

MAJHEN DOBER DAN

LESKOVEC - Danes ob 14. uru bodo v tukajšnji osnovni šoli predstavili knjigo Toneta Pavčka Majhen dober dan. Sodeloval bo tudi avtor. Tega dne, prav tako popoldne, bo v leskovški šoli predstavila Dolenjska založba nekatere svoje novejše knjige, ki jih bo mogoče kupiti z 20-odstotnim popustom. Osnovna šola Leskovec,

Nekaterim neprijazno mesto Krško

Gibanje invalidov

KRŠKO — Območna gospodarska zbornica Posavja se zavzema za zmanjšanje stroškov na vseh ravneh. To je hkrati zahteva za bolj varčno državo. Z zmanjšanjem javne porabe bi ostalo več denarja gospodarstvu, ki ta čas tudi na Krškem območju preživila težke čase. Eno od podjetij z največjimi problemi je Videm Krško, kjer prav sedaj poteka pogajanja o nadaljnem priavodnju celuloze. Zbornica zahteva, da mora proizvodnja celuloze dobiti status nacionalno pomembne dejavnosti. To pomeni, da mora država zagotoviti za to proizvodnjo ustrezne olajšave oziroma začitne ukrepe oziroma potreben denar.

Ker zbornica vidi rešitev iz sedmih gospodarskih težav v krepiti podjetništva, bo organizirala ustrezno pomoč.

Uvedla bo t.i. šalterško svetovanje podjetnikom. V zbornici nastaja prav v teh dneh posebna delovna skupina, sestavljena iz različnih strokovnjakov, ki naj bi podrobnejše razmisli o oživljavanju gospodarstva v občini.

L. M.

S Puharjevo o prerazporeditvi invalidov

Ministrica podpira programme za invalide

BREŽICE — V petek popoldne je Jožica Puhar, ministrica za delo, družino in socialne zadeve, sodelovala na razgovoru o težavah brežiškega gospodarstva. Največ so se ukvarjali s problematiko invalidov v tovarnah in težavami delavcev v obratu novomeške Adrie.

Predstavniki Tovarne pohištva so ji povedali, da imajo zaposlenih kar 46 invalidov, ki jih ne morejo odpustiti, obenem pa jim ne morejo zagotoviti primernega dela. Težave z množično delovnih invalidov imajo tudi v podjetju Prevoz in obratu Adrie. Na razgovoru so sodelovali tudi predstavniki sindikata in vodstva podjetja Elektron, t.i. invalidskih delavnic iz Skopja. Želeli so najti ustrezne programe, ki bi dali zaposlitev okrog 70 delavcem — invalidom iz brežiških podjetij.

Direktor invalidskih delavnic Josip Zoričić se je v razgovoru obvezal, da bo pripravil predloge novih programov. Ko se bodo na ravni občine uskladili, naj bi se ministrica Puharjeva zavzela, da bo republika pomagala pri finančiranju programov. V zvezi s težavami delavcev obrata Adrie je ministrica podprla vsako prizadevanje delavcev, da bi našli ustrezne programe, ki bi jim še naprej omogočili delo.

B. D.-G.

MAJHEN DOBER DAN

LESKOVEC - Danes ob 14. uru bodo v tukajšnji osnovni šoli predstavili knjigo Toneta Pavčka Majhen dober dan. Sodeloval bo tudi avtor. Tega dne, prav tako popoldne, bo v leskovški šoli predstavila Dolenjska založba nekatere svoje novejše knjige, ki jih bo mogoče kupiti z 20-odstotnim popustom. Osnovna šola Leskovec,

Vse več prekrškov zaradi meje

Večji pripad zadev zahteva kadrovsko okrepitev — Na današnji skupščini o predlogu za izvolitev tretjega sodnika za prekrške v Brežicah

BREŽICE — Občinska sodnika za prekrške v Brežicah sta v lanskem letu z zaostankom iz preteklih let reševala predloge zoper 6079 oseb, zaključila 60 odst. primerov ter izrekla za 8,6 milijonov tolarjev kazni in za 3,3 milijone tolarjev povprečnem. Občutno povečanje števila prekrškov ter dodatno strukturo prekrškov in storilev prinaša predvsem nova državna meja.

Letos sta obravnavala 680 nujnih primerov (tujci), ki zahtevajo takojšnji začetek postopka in tudi izvršitev odločbe, kar je skoraj 10-krat več kot v letu 1991. Vseh predlogov zoper krščeve predpisov o prestopanju državne meje so prejeli kar 40-krat več kot leto prej. Večinoma so kršitelji ljudje, ki želijo po najbljžji poti čez mejo in je nikakor ne morejo sprejeti za državno.

Zaradi kršenja zakona o nadzoru državne meje so osebam odvzeli 5 vojaških pušk, 41 pištol in samokresov, 6 plinskih pištol, 17 bomb, 24 bajonetov, 6 gumijevk, 2 plinska razpršilka, bok-sar, infrardeči merek, 2950 različnih nabojev, 29 plinskih nabojev in 30 nabojnikov ter poleg orožja še 4 mamila.

Najbolj pogosto so prekrške s knjigovodskega in finančnega področja sto-

IZ NAŠIH OBČIN

Po velikem Vidmu manjša podjetja

Notranja in zunanjia kriza je Videm razdelila na dva dela, od katerih ima eden možnosti in precešnjo podporo za preživetje — Ministrove oblube

KRŠKO — »Videm je zadnja leta posloval z velikimi izgubami. Nakopičil se je velik dolg, tako da je neto vrednost tega podjetja danes negativna. Hkrati so tržni izgledi tako da papir kot za celulozo slab. Industrija se nahaja na dnu cikličnega gibanja. Ob notranjih in zunanjih omejitvah za proizvodnjo je upravlji odbor koncipiral strategijo reševanja podjetja Videm tako, da posebej rešuje nadaljevanje papirnega dela in posebej celulozne dela.«

Tako je pred nedavnim povedal v zvezi z Vidmom Damir Cibic, član upravnega odbora tega podjetja. Papirniški del ima po Cibicovem mnenju še nekaj možnosti za preživetje. Evropski trgi je sicer zasičen s papirniškimi izdelki in nekdanjega jugoslovanskega trga kot velikega odjemalca krških izdelkov ni. Toda kljub tem neugodnim razmeram na trgu »je vendar mogoče nekaj narediti.« Po Cibicovih napovedih bi to lahko pomenilo zmanjšati stroške ali mogoče spremeni proizvodni program, in to uporabi več recikliranih vlaken in manj celuloze.

Sklad republike Slovenije bo dal jamstvo za odobritev ustrezne novega poslovalja Vidmu. Hkrati bo upravni odbor vztrajal pri spremembah pogodbe o vodenju Vidma, kjer bo zahteval, da je nagrjevanje Vidmovih vodilnih ljudi odvisno od dobipa, kar pomeni od učinkovitosti njihovega vodenja. Upravni odbor bo preverjal, tako na strani sindikata kot na strani slovenskega menedžmenta pripravljenost delavcev in

slovenskih menedžerjev, da tvorijo uigran in predan tim.« To je po mnenju Damirja Cibica dodaten pogoj za to, da bo Videm lahko posloval učinkovito in z dobim.

Kar zadeva Celulozo, so po Cibicovih navedbah dolgoročni tržni izgledi slab. Zaradi tega se je upravni odbor odločil za oddajo obrata v najem in objavil razpis. Oglasilo se je več možnih najemnikov, ki so želeli natančnejše informacije o proizvodnji Celuloze. Od vseh interesentov, ki so se predhodno zanimali, se je prijavilo samo eno podjetje. »Za ostale ocenjujemo, da so bili bodisi upniki Vidma bodisi njegovi konkurenți, ki so želeli na osnovi razpi-

sa, ki je bil časopisih, pridobiti dodatne informacije o svoji konkurenči, oziroma o stanju svojih terjatev,« je strnil do-

- Kot posebej poudarja Cibic, je Sklad v temih stikih z ministrom za gospodarstvo dr. Maksom Tajnikarjem. Ta je podprt predlagani način sanacije Vidma. Minister Tajnikar je obljubil poskrbeti, da ne bo prišlo do odpuščanja delavcev. Napovedal je tudi, da bo s sredstvi svojega ministra zagotovil delovanje agencije, ki bi v Posavje dala dovolj sredstev in v tej regiji poskrbel za zbiranje novih idej, ki bi z domaćim ali tujim kapitalom pomagale do zaposlovanja ljudi, za katere zdaj zmanjkuje dela tako v Vidmu kot drugod.

godke v zvezi s Celulozo Damir Cibic, član UO Vidma.

M. LUZAR

Najprej obljudljene ceste!

Brežičani pričakujejo v svoji sredini minstre z več področji — Od prometa do kmetijstva in šol

BREŽICE — V Brežicah bi radi opozarili na svoje težave in na nerešene zadeve. V drugi polovici marca naj bi tako v občino prišli minister za promet in zvezde Igor Umek in še nekateri strokovni delavci s tega področja. Pogovarjali se bodo o ležeščem mejemnem prehodu v Dobovi, o cestnem mejemnem prehodu na Obrežju, obljudljeni uredivit regionalni cest in dokončanju starega mosta čez Krko v Savinji.

V drugi polovici marca naj bi to občino obiskal tudi kmetijski minister, s katerim bi se radi pogovarjali o uskladitvi med občinskim in državnim načrti ter o spremembah namenostih kmetijskih zemljišč, s katerimi imajo Brežice težave, saj ležijo sredji I. območja.

Dogovarjajo se tudi z ministrom za šolstvo in šport, saj je veliko šolskih stavb treba prenoviti. V zelo slabih razmerah dela glasbeni šola, zgraditi je treba prizadelek k OS Dobova in v OS Kapela najuno napeljati centralno gretje. Tudi v OS Brežice so zaznali nepredvideno hitro propadanje delovnih zgradb in projektantov. Zaradi prenarepanosti bodo morali v naslednjih 10 letih zgraditi še eno mestno šolo. V Globoku čaka na gradnjo načrt za večnamenski prostor in televadnico. Precej sredstev bodo morali do jeseni vložiti tudi v obstoječo globoško šolo. Nedavno je namreč s stropa odpadlo nekaj ometa in pokazalo se je, da so tramvi povsem dotrajani. Nekateri učenci se tako zaradi varnosti stiskajo v kabineth.

B. D.-G.

Damir Cibic

Zadruga zahteva vračilo lastnine

Občni zbor Splošne kmečke zadruge Krško — Krškemu 5 odstotkov Ljubljanskih mlekar — Koliko M-Agrokombinata bodo preknjizili na zadruge? — Dobro mleko

KRŠKO — Splošno kmečko zadrugo Krško, ki je opravila 7. marca občni zbor, čaka mad prvimi nalogami pridobitev lastnine, saj so brez kapitala zamen vse lepe besede o ugodnostih za kmetske, člane zadruge. Po premoženje se je omenjena zadruga napotila v poslovni sistem Mercator, kar so navedli tudi na nedeljskem občnem zboru.

Splošna kmečka zadruga Krško se

potezuje za lastniški delež v Mercatorjevih Ljubljanskih mlekarah.

Različni proizvajalci iz krške občine naj bi glede na dosedanje pogajanja imeli v premoženju Ljubljanskih mlekarov 5,34-odstotni delež. Le-tega naj bi si v občini Krško razdelili v enakem odmerku Splošna kmečka zadruga Krško ter koprivniška in kostanjeviška zadruga.

Ljubljanske mlekarne se menda vztrajno izmikajo, da bi se v korist Krškega

odpovedale tolikšnemu delu premoženja.

Na to možnost je v nedeljo opozoril zborajoče krške kmetske tudi navzoči Alojz Metelko, republiški poslanec iz Trebnjega. Manj možnosti za omenjene spekulacije bo, če bo čimprej dokončan postopek lastninjenja, zato je po njegovem potreben pohititi.

L. M.

PRIPRAVE NA CELJSKE SEJME

CELJE — V mestu ob Savinji bo od 17. do 23. maja hkrati kar 11 pomladnih obrtnih sejmov, od sejma idej pa vse do sejma blaga široke porabe. Organizatorji vabijo k čim večjemu sodelovanju razstavljalcev pa tudi k čim večji udeležbi obiskovalcev.

ZA LEPSI VEČER — Marsikatero kulturno prireditve, praznovanje ali svečanost v brežiški občini poprej sponzor mlade domačinke Marjetje Podgoršek.

V objektiv smo jo ujeli ob literarnem večeru v knjižnici, ko je peko ob spremljajuči citarke Mateje Ferenčak, ki je Brežičani prav tako dobro pozna.

(Foto: B. D.-G.)

Cerkljani in vojska si niso več v laseh

Novinarji Dolenjskega lista komentirajo

Pas bi morale zategniti tudi bogate občine

Medtem ko so zaradi spremenjenih političnih in gospodarskih razmer začeli padači veliki monopol in je zašlo v težave marsikatero veliko podjetje, so slabše razvije občine začutile, da prihaja njihov trenutek. Trgovina, obrt in malo gospodarstvo naj bi jim prineslo razcvet, a realnost je pokazala, da to ne gre tako hitro.

Podjetniških pobud in zanimivih programov ne manjka, saj poniekod ječijo pod pritiški investitorjev. Moralibim jih ponuditi poslovne prostore, zemljišča, ceste, telefone in neoporečno vodo, a vse prevečkrat tega nimajo. Financiranje javne porabe v nerazvitih občinah je že nekaj let neugodno. Občinam naj bi pripadlo od 90 do 150 odst. povprečne slovenske javne porabe na prebivalca. Kar 44 slovenskih občin ne dosega niti 90 odst. povprečja, zato pa tiste ostale porabijo bolj več. Najnižjo javno porabo imajo najmanj razvite občine, ki bi ta sredstva nujno potrebovale za razvoj infrastrukture. Ker so razmere za življeno in poslovanje v takih občinah slabe, podjetniki bežijo v bolj razvite kraje. Tako se večajo razlike v razvitosti.

Zato v Brežicah menijo, da bi morala javna poraba v vseh občinah dosegati vsaj 95 odst. povprečja. Njihovi občini je letos dovoljeno samo 18-odst. povečanje javne porabe, kar bo gotovo zadušilo marsikatero dejavnost. Logično bi bilo, da bi javno porabo zmanjšala vsa država. Kakšna bo korist, če bodo pas zategnuli samo v Brežicah in drugih najmanj razvitetih občin? Korist bo, in to za tistih nekaj občin, ki bodo porabili njihov delež.

Že drži, da te občine ravno zaradi svoje nerazvitoosti ne prispevajo toliko davčin v proračun, vendar pri tem nihče ne upošteva dajatev druge vrste. Za kakšno ceno, na primer, so te občine razvijale kmetijstvo kot prednostno panogo? V interesu države, da bi sprejemaju akta o ustanovitvi radijskega programa Kočevski val, je bil prav to razlog za zaplete. Morda pa je bil to samo izgovor, čeprav je bilo tistih, ki so nasprotovali radiju zgoj kot radiu bore malo. Kakorkoli že, večina najbolj glasnih je dajala viš, da zahtevajo le čiste račune, da bi se vedelo, kdo piše in kdo plača. Občina kot ustanoviteljica radia in kot tista, ki bi, kot se je tedaj mislilo, razpolagala s frekvenco, naj bi zasebno pobudo zao ustanovitev radia "velikodušno" podprla tako, da bi frekvenco oddala v najem najboljšemu ponudniku izvajanja radijskega programa. Če bi bil to kdo drug, in ne podjetje Univox, ki je bilo pobudnik celotne akcije za ustanovitev radijske postaje, bi si bil zato pač krije sam Univox. To bi bil seveda svojevrsten paradoks, pa vendarle - vse za čiste račune: na račun občine se ne sme okoristiti nihče, pa naj gre še tako dobro in potrebno zadevo, kot je radio, ki ga kočevska občina sama ni bila sposobna ustanoviti, ne le zaradi pomanjkanja denarja, ampak tudi nezmožnosti, da bi se Kočevci sami med seboj o tem dogovorili.

čim ceneje nahranile prebivalstvo, so se morale odreči večjemu dobičku. Na žalost teh prispevkov nihče noče videti. Tako kot nihče noče niti slišati o precej osamljeni zahtevi brežiške občine, da bi morale občine, ki so tepevne zaradi svoje usmeritve v kmetijstvo, to dobiti povrnjeno v neki drugi obliki. V neke vrste renti.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

Kočevski val spet buta ob znane čeri

Razmišljanja in tudi že konkretna prizadevanja za ustanovitev lokalne radijske postaje so v Kočevju stara že desetletja. Najdlje v teh prizadevanjih so prišli pred petimi leti v okviru Delavske godbe, ko je prizadevanja, da bi Kočevje samo ali v povezavi z ribniško občino dobilo svojo lokalno radijsko postajo, od Matije Cetinskega prevezel Uroš Novak. Kot pri vseh prejšnjih poskusih se je tudi tedaj vse ustavilo pri denarju. Pa se to lahko zgodi tudi sedaj, ko je pretežni del radia, ki se ustanavlja, v zasebeni pobudi?

Kot je kazalo pred meseci, ko je kočevska skupščina odločala o

radio bi lahko začel redno oddajati že čez nekaj mesecov. Žal pa se v Kočevju nikoli ne ve, če se ne bo klub dobrim obetom zopet vse zataknilo pri denarju.

MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

Po večmesečnih naporih, da bi občina pridobil frekvenco, je sedaj, ko je ta trenutek končno napočil, celotna zadeva nekoliko spremenjena. Ministrstvo za promet in zveze - Republiška uprava za telekomunikacije je frekvenco dodelila Univoxu, ki je bil v tem času po vseh pravilih razpisnega natečaja za najboljšega ponudnika izbran za izvajalca programa. Občina, ki je ustanoviteljica radia, nima pa "lastniške pravice" nad frekvenco, bi sedaj morala svoje odnose do Univoxa opredeliti drugače. Nabavila naj bi oddajnik in poskrbela za njegovo postavitev in povezavo s studiom, v zameno za to bi imela do višine stroškov za postavitev oddajnika zakupljenega programskega časa radia. S tem bi se vse rešilo in kočevski

belokranjskih razmerah tako rekoč obsojen na propad. To so ljudje očitno že spoznali, zato se vse bolj odločajo za vinogradništvo in sadjarstvo. Toda zaradi pomanjkanja denarja in drage obnove obnavljajo le po nekaj deset arov nasadov, kar ne bo pripeljalo do hitrega razcveta. Tudi zato ne, ker večna na to niti ne misli, saj so sadjarji in vinogradniki zgoj ljuditeljško.

Ena od možnosti za razvoj ali vsaj večji dohodek kmetij so dopolnilne dejavnosti, katerih položaj pa statusno ni urejen, zato vsaj v čmomaljskih občinah ne privlačijo preveč. Toda karkoli bi že ponudili čmomaljskemu kmetijstvu za njegov razcvet, bi gotovo naleteli na največjo in skoraj nepremostljivo oviro: pomanjkanje podjetniškega duha, kjer seveda ne gre brez tveganja. Res je, da je kmet tudi doslej v klasičnem kmetovanju nosil na svojih ramenih tveganje, toda za korak naprej bo moral tvegati še več. Tudi v drugih dejavnostih ni danes prav nič drugače. Pogmjene mize ne bo več nikjer.

A v glavah za napredok doveznih kmetov bi gotovo tudi tu kaj hitro prišlo do preobrata, če ne bi bilo še enega, za Belo krajino tako značilnega in ključnega problema, v katerem je moč iskati odgovor, zakaj je kmetovanje tako neučinkovito. To so težave pri dedovanju, saj je znano, da mnogi kmetje ne dajo kmetije iz rok, dokler dlaho. Pri tem se oklepajo tradicionalnega kmetovanja, medtem ko mladi, ki sprejemajo novosti, niso motivirani za delo na zemlji, ki ni njihova. In zopet smo na začetku, čmomaljsko kmetijstvo pa se vrti v začaranem krogu.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

poln delavnik: "V vseh teh letih trdega dela smo presegale normo za 15 do 30 odst., sedaj pa smo ocenjene kot slabe delavke!" so se razburjale ženske. O merilu, ki upošteva izobrazbo, pa: "Pred 30 leti nas ni nihče vprašal, koliko šol imamo, in vse to leto smo bile dobre." Delavke vodstvu, zlasti kadrovski službi podjetja, na katero je letelo veliko pikir, očitajo, da so bile prve ocene višje, potem pa so jih znižali, ker bi sicer ne dobile dovolj presežkov. Očitajo tudi, da so spisek presežkov naknadno popravljali, da se hočejo znebiti prav določenih ljudi, čeprav zakon pravi, da ne

ANDREJ BARTELJ

Dogodki v sliki in besedi

GRANITI FIANDRE V NOVEM MESTU — Novomeška trgovina Granit, v kateri Stane Petretič (na sliki levo) prodaja gradbeni material in izdelke iz naravnega kamna, se je odločila razširiti prodajni program s talno keramiko mednarodno priznane italijanske firme Graniti Fiandri. S tem na naš trž prihajojo talne ploščice, ki veljajo za ene najboljših v svetu. Pomočnik komercialnega direktorja firme Graniti Fiandri, dr. David Mammi (desno), je na petkovki predstaviti v prostorih GIP Pionir poučaril, da njihove izdelke odlikujejo visoka kakovost, trdnost, majhna vponjnost vode, enostavno čiščenje, praktično neomejeno trajanje, poleg tega pa tudi raznovrstnost oblik, dimenziij in barv, ki omogočajo številne estetsko izjemne dovršene kombinacije tako glazirane kot neglazirane keramike. (Foto: Z. L.-D.)

PLES V KULTURNEM DOMU — Trinajstega februarja je Kulturni dom Krško v sodelovanju z Kazino imel v gosteh plesalce akrobatskega rock n rolla iz Slovenije in Hrvaške. Na tekmovanju, kjer se je za pokal pomerilo 68 parov, so bili najuspešnejši: v razredu C (do 16 let) Igor Domnikar in Saša Mrak, v razredu B (ples in show) Jure Dolenc in Mateja Pilec ter v razredu C (plesalci z mednarodnimi uspehi) Marko Rus in Vlasta Rotar, ki sta tudi zmagała na krški prireditvi. Pokal zvezne plesnih skupin Slovenije jima je izročil direktor KD Krško Adolf Moškon (drugi z leve). Prireditvijo sta s standardnimi plesi popestrila Gregor in Spela, plesalca Urške. Povezoval in komentiral jo je Marko Hren (prvi z leve). (Foto: Damjana Krošelj)

40 LET DRUŠTVA UPOKOJENCEV — Konec februarja je semško društvo upokojencev, ki šteje 517 članov, praznovalo 40-letnico obstoja. Na slovesnosti so se spomnili prehodne poti, v kulturnem programu pa so jih razveselili osnovnošolski in folklorna skupina Semiška ohcit. Predstavnik zvezne društva upokojencev Franc Sotlar jih je seznanil z zamrznitvijo pokojnin, ki jih upokojenci naspodbujajo. Hkrati je društvo podelil posebno priznanje zvez. Društvo pa je podelilo priznanja za dolgoletno požrtvovalno delo petnajstim članom, medtem ko sta ga dva prejela kot ustanovna člana.

VESELI ZASAVCI — Po dvajsetih letih so člani ansambla Zasavci iz Zagorja umaknili pridevnik "veseli" iz svojega imena, toda veselja je v ansamblu ostalo vseč kot kdaj prej. Njihova kaseta "Revirji je lepo", izdana pri založbi Sraka iz Novega mesta pred tremi leti, je postala zlata, pred dnevi pa sta izšli njihova nova kaseta in laserska plošča "Iščem te", ki sta v trenutku osvojili valove slovenskih radijskih postaj. Po skladbi "Otožna Kalifornija", ki je pred leti osvojila staro in mlado, so Zasavci pripravili nove imenitne popeve: "Ljubim te, Marija", "Nič več bolera", skladbo Slavka Podboja "Dvojnične" in udarno pesem Toneta Fornezzija-Tofa "Mi pa naravnost". Na kaseti in na laserski plošči pa je še pol ducata izvrstnih narodnozabavnih skladb, ki so osvojile tudi lestvico Studia D. (Foto: D. Vovk)

Brca odvečnim delavkam

Proglašitev delavcev za trajne presežke je že sama po sebi zelo huda stvar, zlasti za tiste, ki so tako postali odvečni in bodo čez pol leta, ko se jim izteče odpovedni rok, brez službe. Zato bi morale podjetja, ki so iz katerega koli razloga zašla v take težave, da se iz njih rešujejo tudi z odpuščanjem delavcev, ta postopek izpeljati pravilno z veliko mero občutljivosti.

Žal ni (bilo) tako v šentjernejski Iskri Hipot, kjer jih bo več kot 200 od okoli 600 zaposlenih izgubilo delo. Po izročitvi sklepov o trajnih presežkih prvi skupini kakih 60 delavcev pred dnevi je prišlo do mučnih napetosti prav zato, ker tako občutljive stvari, kot je uvrstitev med trajno presežne delavce, in to za nekatere po 20, 25 letih dela v tej tovarni, niso bile izpeljane korektno in tudi po pravno formalni plati jim marsikaj oponašajo. Skupina "odpisanih", med katerimi je velika večina žensk, se je zbrala na protestnem zboru, ki so se ga udeležili tudi predstavniki novomeških Svobodnih sindikatov, in tu je v napetem ozračju prišlo na dan marsikaj nelepega in tudi nepravilnega.

Po zakonu morajo biti vsakemu delavcu jasni njegova ocena in merila, po katerih so ga ocenjevali. Hipotovim delavkam, ki so že dobile sklepe, ni jasno ne eno ne drugo. Jasno jim je samo to, da so po kriteriju delovne uspešnosti izpadle starejše in bolj iztrošene delavke, ki delajo v tej tovarni po 20 in več

more biti nihče odpuščen zato, da bi izpraznil delovno mesto za drugega.

Predstavniki sindikata so ugotovili vrsto nepravilnosti pri vodenju postopka in zahtevajo ugotavljanje odgovornosti pooblaščene osebe. Poleg povsem formalnih pomanjkljivosti, kot je ta, da je sklep podpisal direktor, čeprav bi jih moral upravni odbor, je tudi ta, da je naveden tudi datum, ko naj bi tem delavcem prenehalo delovno razmerje, čeprav je ta datum odvisen od dneva vročitve oz. bo spet drugačen, če se delavec odloči za ugovor. V sklepu so tudi stvari, ki se ne skladajo z določili arbitražne komisije, ki se je ukvarjala s tem problemom. Tako je bil sklep o trajno presežni delavcev vročen tudi materi samohranilki in delavcem, ki veljajo za interne invalide. Skratka: sindikat ugotavlja, da je prišlo pri vsem tem do grobih kršitev zakona o delovnih razmerjih in pravic delavcev ter da so omalovaževali sklepe arbitražne komisije in še posebej dogovore, ki so jih dosegli med sindikatom, poslovodstvom in skladom za razvoj kot večinskim lastnikom Hipo.

Že na protestnem shodu so se dogovorili, da imajo delavci pravico vedeti, kdo jih je ocenjeval. Na te ljudi se lahko obrejo in od njih zahtevajo pojasnitve očen, če misijo, da so spome. Prav tako je pravna služba sindikata vsem, ki smatrajo, da so bile kršene njihove pravice, napisala ugovor.

ANDREJ BARTELJ

Irenin Corpus
delicti

Ob razstavi Pri slonu

NOVO MESTO - Irena Celič je Novomeščanka, živeča v Ljubljani, z izkušnjami iz širšega sveta in drugačnega življenja. Dokončala je tekstilno šolo, delala nekaj let kot tekstilni tehnik v Novoteksu, potem pa jo je živiljenjska sla in radovednost pognala v svet. Zdaj se je vrnila v Novo mesto, a le toliko, da bi razčistila s sabo in z okoljem, na katero je bila in po svoje še navezana.

Za razčiščevanje je izbrala, kot sama pravi, enkraten dogodek, pregledno razstavo svojih del in v sklepni besedi kataloga daje dr. Sedej tudi nekaj nujnih karakteristik, ki vodijo k razumevanju avtoričnih umetniških vzgojib in njene slikarske tehnike: "Blanka z reliefimi liki in barvo zapisuje vzdusja v dvočimna sporočila o našem mestu v svetu in času, ki je vse prej kot

T. JAKŠE

LUTKOVNO
GLEDALEŠČE V KRŠKEM

KRŠKO - Otroci iz krške občine si bodo lahko v torek, 16. marca, ogledali lutkovno predstavo "Pravljica o velikanu Mrazaku", s katerim v krškem Kulturnem domu gostuje lutkovno gledališče iz Maribora. Predstave bodo ob 8. uri ter ob 9.20, 10.30 in 11.40.

MARIJA NEMANIČ O
SVOJI KNJIGI

JUGORJE - V petek, 12. marca, se bo ob 19.30 v gostilni Petra Badovinca na Jugorju pričel literarni večer, na katerem se bo s knjigo "Težko, a lepo" predstavila Marija Nemančič z Lokvice pri Metliki. Z avtorico se bo pogovarjal Toni Gašperič, v kulturnem programu pa bo sodeloval sekret črnomaljske glasbene šole pod vodstvom Silvana Mihelčiča. Vabljeni!

"ODSOTNOST FIGURE"
V BREŽICAH

BREŽICE - Posavski muzej Brežice in Likovni salon Celje sta v galeriji Posavskoga muzeja pripravili razstavo "Odsotnost figure". Otvoritev razstave bo v petek, 12. marca, ob 12. uri. Z glasbenim programom jo bodo popestili učenci Glasbene šole Brežice.

T. J.

Knjige o usodnem času

Založniški načrti Društva piscev zgodovine NOB

Odkar se tudi založbi Borec in Partizanska knjiga, ki sta bili ustanovljeni prav zaradi očitnega odporja drugih založb, da bi izdajale tako imenovan "partizansko literaturo", te naloge otepata - tudi zato, ker sta začela v hude finančne težave - Društvo piscev zgodovine NOB ni preostalo drugače, kot da razmisli o lastni založniški dejavnosti. Že prva knjiga, Janove "Odstrane zaves", ki jo je izdal v svojem Partizanskem knjižnem klubu, pa je izpričala, kako

zmotno je mnenje, da sodobni bralci neradi posegajo po delih s tematiko NOB. Janovo knjigo je bilo treba namreč ponatisiti kar dvakrat, zdaj pa že tudi drugi ponatis pojava. Tudi knjigi Lada Ambrožiča-Novljana "Pol stoletja pozne" in Veljka Rusa "Zapiski iz življenja Josipa Rusa", ki sta v založbi društva izšli ob koncu lanskega leta, gresta dobro v prodaji.

Ti uspehi so društvo opogumili, da je sklenilo pripraviti v letu 1993 zajeten program izdajanja del s partizansko tematiko. Naj omenimo nekatere: Pavlin-Zolnik "Partizanski boj na Koroškem 1941-1945", Mitja Hribovšek "Grenkova srbske pogace", Franček Majcen "Prekmurska ceta", Karel Forte "Cetniki in bela garda", Silvo Grigč "Beli teror", Borivoj Lah "Trideseta divizija", Slavko Kersnik "Vojni dnevnik", dr. Emil Cesar "Literatura NOB 1941-1943", Rudolf Hribernik-Svarun "Spomini", prav tako pa načrtuje izdajo dopolnjene ponatisa zbornika "Ravensbrück" in Društvenega koledarja za leto 1994. Društvo namenava sodelovati tudi pri pripravi del, ki naj bi izšla pri založbi Obzora: Franci Štrle "Tomšičeva brigada", Jože Marolt "Šerčeve brigada - III", Mirko Fajdiga "Bračeve brigada - II" in Kozjanski odred.

V. BLATNIK

USTVARIALEC IN KURENTI - Ivan Dvoržak je s svojimi skulpturami iz varjenega železa gostoval na razstavah po vsej Sloveniji, vabljen pa je bil tudi v tujino. Razstavljal je v Švici. (Foto: T. Jakše)

Zapis vzdušja z reliefom in barvo

Pregledna razstava del ljubljanske slikarke Blanke Stepančič v galeriji Dolenjskega muzeja - Pozornost so vzbudile predvsem reliefne slike

NOVO MESTO - V galeriji Dolenjskega muzeja se je s pregledno razstavo svojih del novomeški publici predstavila ljubljanska slikarka Blanka Stepančič. Na otvoritvi, ki je bila v četrtek večer in ji je prisostvovala tudi avtorica, se je zbral kar lepo število ljubiteljev slikarstva. K slovesnu vzdusušu otvoritvenega večera so s svojimi nastopi prispevali tudi pianisti Tina Dular, Matej Šuštaric, Matej Župančič, Maja Mioč in Matej Bobnar, učenci Glasbene šole v Novem mestu.

Razstavo je pripravil Dolenjski muzej v sodelovanju z Galerijo Ivan Napotnik iz Velenja in stalnimi sponzorji, ter z veliko pomočjo avtorice. Ob tej priliki je Dolenjski muzej skupaj z Galerijo Ivan Napotnik, kamor se razstava seli v aprilu, izdal ličen katalog z osmimi barvnimi fotografijami. Katalog je oblikoval avtorica sama, uvodno besedilo pred napisal dr. Ivan Sedej.

Blanka Stepančič se je rojila konec petdesetih let v Ljubljani, kjer je dokončala Šolo za oblikovanje, nato pa še študij likovne pedagogike na Pedagoški akademiji. Zdaj je samostojna kulturna delavka in je imela pred novomeško že več samostojnih in skupinskih razstav po Sloveniji, Avstriji in Italiji.

Ceprav v novomeški galeriji razstavlja tudi druge slike, ki so s pasteljnimi barvami in umirjeno skladnostjo zelo pritegnile gledalce, pa je vsekakor največ pozornosti pritegnil ciklus njenih reliefnih sliš, ki "govorijo" o avtorični zavezanosti svetu, ki ga je začela odkrivati kmalu po končanem šolanju, v času, ko smo postmodernistične pojave še doživljali kot novost. Takrat si je ustvarila svet patinirane lepote in nostalgije in tudi specifično in tehničko gregorico,

kot je v spremni besedi h katalogu zapisal likovni kritik dr. Ivan Sedej. V sklepni besedi kataloga daje dr. Sedej tudi nekaj nujnih karakteristik, ki vodijo k razumevanju avtoričnih umetniških vzgojib in njene slikarske tehnike: "Blanka z reliefimi liki in barvo zapisuje vzdusja v dvočimna sporočila o našem mestu v svetu in času, ki je vse prej kot

Ljubljanski madrigalisti gostujejo

NOVO MESTO - Ljubitelje resne in cerkvene glasbe bo gotovo razveselil koncerti mešanega pevskega zborja Ljubljanski madrigalisti, ki bo v torek, 16. marca, v krškem Kulturnem domu gostuje lutkovno gledališče iz Maribora.

Nastop bo zadovolil tudi ljubitelje zborovskega petja, kajti mladi, še leta 1991 ustanovljeni zbor se je v kratkem času prebil v kakovosten vrh in počel že nekaj mednarodnih, še več pa domačih uspehov. Laskave ocene se kar vrstijo. Nič čudnega, saj je večina od 35 članov zborja prekaljenih pevcev, ki so si nabirali izkušnje že v drugih zasedbah, isto pa velja tudi za zborovodjo Matjaža Ščeka iz Kopra.

Ljubljanski madrigalisti so poleg številnih gostovanj v samozaložbi izdali tudi CD ploščo z dvema mašama. Samostan Brezje pa je izdal kaseto z dvanajstimi Marijanimi romarskimi pesmimi v njihovi izvedbi.

Na torkovem koncertu, ki ga v Frančiškanski cerkvi organizira novomeški Dom kulture, bodo v prvem delu izvajali motete in madrigale Jacoba Gallusa, v drugem pa Mašo za štirglasna zpora svetarskega skladatelja Franke Martina. Vstopnice po 300 tolarjev so v predprodaji v Domu kulture.

"MED SVETOM IN DOMOVINO" V METROPOLU

NOVO MESTO - Danes, v četrtek, 11. marca, bo v modrem salonu hotela Metropol predstavljal svojo knjigo "Med svetom in domovino" novomeški rojak Bogdan Osolnik.

RAZSTAVA KERAMIKE

METLIKA - V soboto, 13. marca, se bo ob 19. uri v Ganglovem razstavnišču v Metliki zgodil kulturni dogodek "M". Takrat bo namreč otvoritev razstave keramike kiparke Lidije Maček-Stanič iz Karlovca. Ob otvoritvi bo nastopil kitarist Tome Črnugelj, študent ljubljanske Glasbene akademije.

Kurent v kovinskem siju

Ivan Dvoržak s kovinskimi Kurenti v Galeriji Krka

NOVO MESTO - V četrtek je bila v Galeriji Krka v Ločni odprta razstava skulptur mariborskega ustvarjalca Ivana Dvoržaka. Razstava v avli poslovnih prostorov tovarne zdravila Krka na Cesti herojev 45, na kateri je predstavljen predvsem avtorjev opus Kurentov, bo odprtta do 25. marca. Otvoritev je z glasbenimi vložki popestil harmonik Oliver Dragičević, učenec Glasbene šole v Novem mestu.

Ivan Dvoržak se je rodil 1949 v Mariboru. Njegov oče je bil kovinar in je precej vplival na umetnikove spretnosti pri oblikovanju kovin. Od leta 1982, ko je začel razstavljati, je priredil 23 samostojnih razstav in sodeloval na desetih skupinskih po veliko kraju naših domovine pa tudi izven meja naše republike.

Avtor v tehniki električnega varjenja kovine zelo izvirno, preprljivo in psihološko dognano upodablja človeške like in nekatere značilne predstavnike živalskega sveta, pri čemer predvsem poučarja njihov simbolični pomen. Kovinske pramene, drobene resice ter obroče in ploščice oblikuje v razgibanu površino, učinek pa stopnjuje s prevlečami in kovinskim sijajem. V Novem mestu je razstavljal živalski skupini srn in petelinov ter večjo skupino zelo impresivnih Kurentov v različnih velikostih in s karakteristično dinamiko, najsi bo na pohodu ali pri plesu ter

simboliko in izročilom, ki jih kurent v Sloveniji, zlasti na dravskem polju, še vedno izraža.

"S kurenti sem se v Mariboru srečal že v zgodnjem mladosti, s svojo razbinstvo in skrivnostnostjo pa so me zelo hitro pritegnili tudi kot ustvarjalec. Opazoval sem jih in poskušal njihovo dinamiko ujeti v svoje matiere in tehniko. Uporabljam železo, elektrovarenje, taljenje in bakrov nanos," je na kratko svoj odnos do kurentov in svoje delo okarakteriziral Ivan Dvoržak.

T. J.

RAZSTAVA RELIEFNIH SLIK - Slikarka Blanka Stepančič (desno) na otvoritvi pregledne razstave v Dolenjskem muzeju. Slikarko je predstavil ravnatelj muzeja Bojan Božič (na sredini), uvodno besedilo dr. Ivana Sedeja, ki se zaradi bolezni otvoritve ni mogel udeležiti, pa je prebrala Jelena Pečdič. (Foto: T. Jakše)

ŠOPEK BELOKRANJICAM - Mešani pevski zbor "Dr. Bogdan Derč" v pediatrični kliniki ljubljanskega Kliničnega centra ter mešani pevski zbor Črnomelj (na fotografiji) sta v soboto v Črnomelju pripravila koncert pesmi, povezanih v šopek Belokranjicam. Koncert pred dnevnim časom je postal že kar tradicionalen, pred leti pa sta z njim pričela zbor pediatrične klinike in črnomaljskega Beta. Tokrat so gostje pod vodstvom Venceslava Zadravca zapeli 15 pesmi, domačini z zborovodkinjo Ani Jankovič-Sober pa štiri. (Foto: M.B.J.)

Skladišča v muzeju so prenatrpana

V Posavskem muzeju lani za 2000 več obiskovalcev - Programi oddajajo jeseni, sredstva dobijo šele junija - Drago vzdrževanje gradu

BREŽICE - 12 strokovnih in tehničnih delavcev Posavskega muzeja v Brežicah je tudi v minulem letu popisovalo, zbiralo, dokumentiralo in negovalo obsežno muzejsko gradivo. To dejavnost je financiralo ministrstvo za kulturo, medtem ko je polovico sredstev za razstavno dejavnost in vzdrževanje priložila občina. Muzej uporablja in vzdržuje 3.277 kvadratnih metrov prostora. Skoraj polovica od tega obsega 31 prostorov, v katerih so stalne muzejske zbirke. Vodstvo muzeja opozarja, da za amortizacijo tako starih stavb ni ustrezeno poskrbljeno, in da bi morali prejemati vsaj več sredstev za redno delo in za naložbe v vzdrževanje.

Poleg stalnega dela v muzeju so v minulem letu začeli ali nadaljevali še vrsto terenskih raziskav. Na področju etnologije so nadaljevali z raziskovanjem tradicionalne obrite, skupaj s priznanimi arheologi so nadaljevali raziskave v Ajdovščini in sodelovali pri organizaciji arheološkega tabora v Starem trgu pri Podbočju. Na področju zgodovine so proučevali staro orožje, 2. svetovno vojno, zadnjo vojno in vojaške uniforme. Umetnostno zgodovinarica tega muzeja je popisovala v proučevala oltarje v Posavju.

Zbirke Posavskega muzeja se je lansko leto ogledalo 15 tisoč obiskovalcev, še okrog 9 tisoč pa si je ogledalo 5 likovnih in 2 muzejski občasni razstavi. Ker so ugotovili,

FRESKE PROPADALO - V lanskem letu so stopnišča v Posavskem muzeju zaprli s steklom, da bi preprečili propadanje baročnih poslikav. Naložba je bila 1,6 milijona tolarjev, krijeve stranske in stopnišča zlasti ali nadaljevali.

Skladišča Posavskega muzeja so prenatrpana z muzejskim gradivom, zato naj bi v naslednjih treh letih preuredili podstrelje. V tem letu bodo moralni zamenjati okna v 2. nadstropju in parket v galeriji, kar bi morali že opraviti v preteklem letu, a niso pravčasno dobili sredstev.

DNEVI SLOVENSKEGA IZOBRAŽEVANJA

LJUBLJANA - Včeraj so bili na ljubljanskem sejmu odprtji Dnevi slovenskega izobraževanja '93, ki bodo trajali vse do sobote, 13. marca. V okviru dnevnov izobraževanja so razstava ter informativne in izobraževalne prireditve, ki potekajo v Forumu, Auditoriju, Sejni sobi in na posameznih razstavnih prostorih. Tokrat je na sejmu prvič zastopano in predstavljeno tudi izobraževanje odraslih.

J. DORNÍČ

dežurni poročajo

VLOM V OSEBNI AVTO - 4. marca je neznan storilec na parkirišču restavracije Rog v Dolenjskih Toplicah vzlomil v osebni avto zdomca R. F., začasno zaposlenega v Berlinu. R. F. je bil ob kamero, radiokasetofon in očala, skupne škode je za 150.000 tolarjev.

MED SLUŽBO OB DENARNICO - 2. marca je v pisarno GIP Pionir v Novem mestu neopazno stopil neznanec in enako neopazno uslužbenki M. S. iz torbice zmaknil denarnico z dokumenti. M. S. je ob poltretji tisočak.

ALARM PREGNAL VLOMILCA - Neznan storilec je v noči na 6. marec skušal vzlomiti v bencinski črpalko v Semiču, vendar je prednica pregnala alarmna naprava, ki se je vključila. Nepridiprav jo je urno popihal, za seboj pa pustil za dva tisočaka škode.

OBJESTNEŽ V SMUČARSKEM CENTRU - Med 25. februarjem in 6. marcem je nekdo vzlomil v razdelilno električno omarmo smučarskega centra Rog v Črnošnjicah. Ukradel je varovalko, močno pa poškodoval omarmo, tako da so električarji kar ob 200.000 tolarjev.

UKRADEL ORODJE - V času med 15. in 27. februarjem je bilo na Lokvah vzlomljeno v priročno skladišče Beograd. Neznanec je odnesel več orodja in vibracijski stroj za beton, tako da je Beograd prikrajan za okroglih 100 tisočakov.

OSUMLJENA TATVINE - Mladoljetnika s Senovega sta utemeljeno osumljena, da sta 2. marca v Dolenjkinem marketu na Drski ukradla zgornji del 5.491 tolarjev vredne trenerke in ga skrila pod svoja oblačila. Na srečo so bile trgovke dovolj pazljive, da so neneadno spremembno postave takoj opazile.

Poceni črne gradnje v Revozu

Februarja lani je novomeški urbaneški inšpektor izdal odločbo o ustaviti gradnje Revozev lakirnice ter avtomobilske pralnice in skladišča zunanjosti ureditvijo in parkirnim prostorom. Pri obeh poselih je šlo za gradnji brez gradbenega dovoljenja, pri gradnji pralnice in skladišča pa do takrat niso zaprosili niti za izdajo lokacijskega dovoljenja. Tudi gradnjo velikanke lakirnice so začeli brez gradbenega dovoljenja in ga za celotni objekt še danes nimajo.

Da ne gre za gradnjo kakšne kurnice ali manjšega prizidka (pa tudi za to mora imeti navaden občan vsa potrebna dovoljenja), naj povedo mene. Pri gradnji pralnice in skladišča gre za objekt velikosti 10 x 22 m, z zunanjosti ureditvijo in parkirnim prostorom pa vsa stvar ob Zagrebski cesti meri 47 x 11 m. Pri gradnji lakirnice je pa bil tloris gradnje jame kar 180 x 42 m. Tako bi se po velikosti ti Revozovi črni gradnji uvrstili med največje v Sloveniji.

Skratka: inšpektor je obe Revozovi črni gradnji z odločbo ustavil, in to s pripisom na odločbi, da »pričaže ne zadrži izvršite odrejenega ukrepa«. In ga res ni. Revoz se zoper odločbo ni pritožil, graditi pa tudi ni nehal. In ne samo to: otvoritev skladišča in pralnice, pri kateri je zrasel celo nekakšen paviljon, je s svojo prisotnostjo počastil celo celoten občinski vrh. Vsa stvar še danes nima niti lokacijskega dovoljenja, kaj še gradbenega!

No, inšpektor je oba izvajalca, ki sta gradila brez gradbenega dovoljenja, ovadil javnemu tožilcu. Lakirnicu je gradil ljubljanski Gradis, pralnico pa novomeški Pionir. Pred dnevi so medobčinske inšpekcijske službe v Novem mestu doobile pravnomočni sodbi za oba primera. Oglejmo si bistvene stvari iz teh sodb.

Primer Gradisa je bil na ljubljanskem temeljnem sodišču, Pionirjev pa na novomeškem. V obeh primerih gre za gospodarski prestopek po

Najbolj kriminalna slovenska meja

Na 74 kilometrih posavskega dela slovensko-hrvaške meje odkrijejo tretjino vseh ilegalnih prestopov v Sloveniji — 89 ročnih bomb — Tihotapljenje živine, umetnih gnojil in krmil

KRŠKO — »Številke same brez primerjav ne povedo dosti. In ker bi bilo lanske podatke o varnostni podobi v Posavju nesmiselno primerjati z letom poprej, ko je v Sloveniji divjala vojna, smo se lotili drugačnih analiz. Lanske številke smo primerjali s petletnim poprečjem, dobijeno spoznanje pa govori o tem, da v varnostno podobo v letu 1992 ne moremo biti zadovoljni,« je jedrnato lanska dogajanja, ki so obeležila delo UNZ Krško, komentiral jen načelnik Rajmond Veber. Krška uprava je bila še pred dvema ali tremi leti po mnenju nekaterih v ministrstvu na seznamu tistih, ki bi jih kazalo ukiniti, danes je UNZ Krško uprava, ki se je med vsemi najbolj okreplila; v poldrugem letu je število zaposlenih v njej narastlo za prek 200 ost. Razlogov je več, največji je meja.

»Resda imamo le 74 kilometrov meje sosednjo državo Hrvaško, toda prav ta del je najbolj problematičen, zlasti t.i. Čateška vrata. Skoznje sta v naš republiko vstopili dve tretjini vseh slovenskih beguncov, tod smo zavrnili eno tretjino na vseh slovenskih mejah zavrnjenih oseb, na tem delu zelene meje je bilo od lanskih 4.746 ilegalnih mejnih prestopov, ko-

več kot upravičeno.

Posavski mejni policisti so imeli lani opravka kar s 8.320.000 potnik, od tega je bilo 3 milijone državljanov Slovenije, ostali so bili tuji. Največ jih je mejo prestopilo v Obrežju (kar 5 milijonov); ta prehod je danes drugi največji na slovensko-hrvaški meji. Med 2.226.000 vozili, ki so prešla mejo omenjenih držav, je bilo 1.900.000 osebnih avtomobilov, 242.000 tovornjakov in 35.000 avtobusov. Poglavlje zase je že leženski promet, v poprečju dnevno na dobovski mejni postaji pregledajo 40 vlakov, lani jih je mejo prestopilo 16.000 potniških in 3.000 tovornih.

Takšnemu prometu primerna so tudi ostala odkrita obmejni policistov. Zaradi neizpolnjevanja pogojev za prestop meje smo lani zavrnili 17.510 oseb, med njimi je bilo kar 14.000 državljanov BIH, 1.300 Hrvatov, 1.200 Jugoslovanov, da ne nastevam naprej,« je bil natančen Miha

Rajmond Veber: »Vecina našega dela je namenjena varovanju južne meje.«

Molan, načelnik inšpektorata policije na UNZ Krško. »Nasteli smo tudi tudi 17 organizatorjev prepovedanih prestopov državne meje, nihovno število se je februarja še krepko povečalo,« meje težave razlagal Rajmond Veber. Lansko odprtje treh novih mejnih postaj, ki »pokrivajo« pet posavskih mejnih prehodov, je bilo torej

SMRT POD OREHOM

BLANCA - 49-letni Milan Remih s Selc nad Blanca je v soboto, 6. marca, popoldne odšel s sinom Darkom k sosedu Ivanu Romihu, kjer so sklenili podretti oreh, ki je rasel na meji med njunima parcelama. Med podiranjem drevesa je ena od vej zadeba Milana Remiha in ga hudo poškodovala po prsnem košu, tako da je ranam podlegel že na mestu nezgode.

BLANCA - 49-letni Dragutin Jankoci je doma iz Zagreba, tamkajšnjim policistom pa je njegov priimek že dobro znan. Ondan se je Jankoci »predstavil« še slovenskim možem postavitev, saj je 15. januarja letos pripravoval v Slovenijo z enim samim namenom: krasiti in si olajšati življence.

Njegova prva in zadnja postaja na poti v Slovenijo so bile Brežice. Okoli 17. ure se je Dragutin znašel na Ulici 21. maja pred hišo Janka Straška. Professionalna žilica mu je velevala, da je stavba prazna in da priložnosti ne kaže zamuditi. Razbil je steklo na vrati, nato skozi odprtino odpahlil zapah in se odpravil v notranjost. Dobro je vedel, kaj in kje iskat. Spalnici je našel v prvem nadstropju hiše, vse premičnine v njej je temeljito pregledal in naposlod nasel, kar je iskal. V žepe je steklo zlato verižico, dve zapestnici, dva prstana in nekaj bižuterije, toda sreča mu tega večera ni stala nenehno ob strani. Še ko je bil Jankoci v spalnici, se je na dvorišču z osebnim avtom pripeljal Janko Strašek. Zle slutnje so ga obšle takoj, ko je videl v spalnici goretli luč in je opazil, da ročni niso spuščeni, kar sicer vslej naredijo. Sumi so se potrdili tisti hip, ko je na vhodnih vrati opazil razbiti steklo. Urno je stekel po stopnicah proti spalnici in tam našel Jankocija, ki je skušal

In take kazni naj bi preprečevali črni gradnje?

ANDREJ BARTELJ

V Pionirjevem primeru pred no-

POCENI ČRNE GRADNJE — Povprečno je kazen za vsako od teh dveh Revozovih črnih gradenj gradbine veljala po 1.000 tolarjev. Skupna tlorisna površina črnih gradenj znaša 8.077 kvadratnih metrov, se pravi, da je kazen za 1 m² tlorisne površine črne gradnje 0,2476166 tolarja. (Foto: A. B.)

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki, ki so lani obeležili delo mejnih policistov, ome-

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki, ki so lani obeležili delo mejnih policistov, ome-

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki, ki so lani obeležili delo mejnih policistov, ome-

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki, ki so lani obeležili delo mejnih policistov, ome-

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki, ki so lani obeležili delo mejnih policistov, ome-

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki, ki so lani obeležili delo mejnih policistov, ome-

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki, ki so lani obeležili delo mejnih policistov, ome-

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki, ki so lani obeležili delo mejnih policistov, ome-

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki, ki so lani obeležili delo mejnih policistov, ome-

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki, ki so lani obeležili delo mejnih policistov, ome-

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki, ki so lani obeležili delo mejnih policistov, ome-

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki, ki so lani obeležili delo mejnih policistov, ome-

nimovost, da smo prejšnji teden na zeleni meji prijeli 4 Indije, ki so hoteli ilegalno vstopiti v Slovenijo.« V vseh teh primerih gre po Molanovih besedah za bolj ali manj organizirane črne prehode mejne črte. Samo lani je v roke posavskih policistov padlo 133 pomagačev, ki so za nemajhno placičo vodili skupine po skrivenih poteh. Domala polovica teh je domačinov, svoje početje pa so ali še bodo podrobnejše opisali tudi sodnikom.

Med ostalimi podatki,

Za razvoj so ljudje ključnega pomena

Krka, novomeška tovarna zdravil, ni (le) po srečnem naključju pred leti iz dobrega postala najboljše slovensko podjetje in v vrhu tudi ostala. Gre za rezultat primerne poslovne, razvojne, investicijske in ne nazadnje kadrovske strategije. Slednji so sedaj dodali še projekt razvoja kadrov, ki je sistem natančnega spremeljanja, načrtovanja in priprave zaposlenih za uspešno delo. Edini v Sloveniji.

Spoznanje, da so ljudje ključnega pomena za razvoj in uspeh podjetja, v Krki ni novo. To potrije velik delež - samo v farmacevtskem delu skoraj petinski, v celotni Krki s tremi družbami vred pa nekaj manjši - (visoko) izobraženih kadrov, koncept stipendiranja, Krkine nagrade kot spodbuda za razvojno raziskovalno delo mladiin v času šolanja pa koncept izobraževanja in dodatnega usposabljanja ob delu in iz dela. Tektonski premiki, ki se dogajajo v našem gospodarstvu zaradi približevanja tržnemu gospodarstvu in zaradi nujno potrebnega prodora na nova (tuga) tržišča po osamosvojitvi Slovenije in razpadu Jugoslavije, zahtevajo še dodatno angažiranje in spremembu tudi na kadrovskem in izobraževalnem področju. Že v zadnjih dveh letih se je vsak krkaš dodatno izobraževal vsaj na enem seminarju, mnogi pa so se še mnogo več, saj je čas, ko tovarni praktično ne bo več potreboval nekvalificirano delo in ko ne bo prenesla slabno in neprimerno izobraženih ter neprimerno zaposlenih delavcev, tako rekoče že tu. Zato so v Krki že pred časom začeli načrtno spremljati strokovni in delovni potencial zaposlenih ter pridobivati znanje, z načrtovanjem kariere posameznika in zagotavljanjem potrebnega kadra. Prepričani so, da si v prihodnje nobeno podjetje ne bo več moglo privoščiti ljudi, ki bi deset let opravljali določeno delo, potem pa bi podjetje in posameznik ugotovila, da za to delo ni primeren. Kajti to bi pomenilo, da se podjetje odreka najboljšim delovnim rezultatom, na škodi pa bi seveda tudi posameznik, katerega znanje, sposobnosti in ambicije ne bi bile primerno izkorisčene in zadovoljene.

Kolegij je že v letih

"Za to, da smo se lotili projekta razvoja kadrov, je bilo več razlogov. Ugotovljali smo, da v Krki še vedno nimamo dovolj določenih vrst kadrov. Deficitarni smo predvsem na marketinškem področju, na področju prodaje v najširšem smislu, deloma v zunanjih trgovinah, trenutno se pojavljajo tudi signali, da bi prišlo prav še kaj farmacevtskega kadra. Finance, kjer smo bili pred leti prav tako deficitarni s kadri, pa so trenutno razmeroma dobro pokrite. Predvsem naj bi dobili ljudi, menedžerje, ki bi zamenjali vodilne delavce. Krka bo prihodnje leto starata 40 let in tudi kolegij je že v letih, tako da je treba resno razmišljati o zamenjavah. To pa ne gre tako, da moraš jutri ali že kar danes rešiti problem, ki se je pojavi, in potem v razmeroma majhnem krogu 25 ljudi ni nikogar primerenega, ker ima že drug položaj ali ni primeren za določeno delo. Potrebno je sistematično spremeljanje, izobraževanje, vzgajanje kadrov, da bodo čez leta, eni prej eni nekoliko pozneje, pripravljeni prevzeti odgovorne poslovne funkcije.

Ocenjujemo, projekt pa to objektivno potrije, da smo si z zaposlovanjem visoko izobraženih ljudi v zadnjih letih v hiši ustvarili zelo velik potencial visoko strokovnega kadra, ki pa je dokaj anonim in ki ga želimo pokazati oz. mu omogočiti, da se pokaže skozi ta projekt. Ne vem, ali smo imeli srečo ali pa smo tako pedantni pri izboru, ampak v hišo smo res dobili zelo kvalitetne generacije, ki so tudi zelo odprte, komunikativne, ambiciozne, ki se znajo ceniti in oceniti," razlagajo direktorica kadrovsko-spolnega sektorja v novomeški Krki Marjeta Potrč.

Učita se vodja in delavec

Projekt razvoja kadrov je bil izdelan kot raziskovalna naloga. V nasprotju z mnogimi podobnimi drugimi ni bležal v kakšnem predalu, ampak so ga začeli takoj izvajati. Medtem ko so to v razvitem svetu normalne stvari, je Krkin projekt razvoja kadrov edini te vrste, ki ga izvaja kakšno od slovenskih podjetij. Zaradi tega tudi ne preseneča veliko zani-

manje zanj. Krka ga ne skriva, ampak je doslej pripravila že celo vrsto predstavitev. "Slovenija je tako majhna, da bi bilo prav, če bi to komu kaj koristilo. Sploh pa projekta ne moreš stodostotno kopirati, ampak ga mora vsako podjetje pripraviti zase, upoštevaje svoje razmere, potrebe, načrte. Ko smo se mi lotili izdelave tega projekta, smo imeli na vpogled preizkušena modela znanih svetovnih firm IBM in Volkswagen, zastavili pa smo ga na naših spoznanjih in predvsem na potrebah Krke.

Da dobro funkcioniра, in naš projekt je dejansko že začel dajati rezultate, je bilo treba izdelati sistem dela, ki ga še sproti dopolnjujemo z novimi spoznanji s tega področja. Potrebna je zelo dobra baza podatkov o zaposlenih, s katero smo deloma že razpolagali, jo pa sedaj dopolnjujemo z dodatnimi informacijami. Za izvedbo in uspeh projekta je nujno potrebna tudi podpora vodilnega kadra. Temu projekt omogoča zelo dober pregled nad svojimi ljudmi, nad njihovimi potenciali, željami, mnenji, idejami, zaradi česar veliko lažje postavljajo naloge, optimalno organizirajo delo in spremljajo rezultate. Gre tudi za enega od načinov za

veliko lažje vzpostavljanje dobre komunikacije med vodjem in delavcem, ki obema omogoča, da se dopolnjujeta in razvijata. To je nekaj novega. Tudi znotraj Krke je malo vodij, ki bi si doslej vsaj enkrat na leto vzeli čas za temeljiti razgovor z delavcem, na katerega sta se oba pripravila in na katerem bi ocenila preteklo delo, ugotovila ovire za boljše, načrtovala napredovanje oz. razvoj posameznika in oblike morebitnega potrebnega dodatnega izobraževanja," razlagajo vodja projekta Roža Šonc. V teamu za izvedbo sta še psihologinja Nevenka Banovec in sociologinja Sonja Benčina-Crnčič, pomagajo pa še drugi z ljudmi iz izobraževalnega centra vred, ki poskrbijo za velik del načrtovanih potrebnih pridobivanj dodatnih znanj.

Ameriški standardi so milejši

Projekt razvoja kadrov najprej predstavijo v posameznem sektorju, po možnosti čim širšemu krogu ljudi. Izvedbena skupina potem naredi vrstni red "obdelovancev". Delavci zatem dobijo v roke vprašalnik, na osnovi katerega se pripravijo na "intervju". Vprašalnik je narejen po ameriških standardih, vendar je prilagojen za Slovenijo. Zanimivo je, da je ameriški vprašalnik milejši od slovenskih zahtev. Na njegovih osnovih se pokažejo tiste človekove lastnosti, na osnovi katerih se lažje odločijo, za katere vrste dela je človek sposoben oz. bolj primeren.

Najprej gre za preveritev pomembnih osebnih podatkov, med drugim izobraževalne in delovne poti. Cel sklop vprašanj se nanaša na ocene o zadovoljstvu na delu. Delavec mora ovrednotiti, koliko je njegovo delo potrebno. Prav tako mora oceniti, katera so optimalna znanja, ki so za to delo potrebna

Marjeta Potrč

Roža Šonc

za izdelavo izobraževalnega načrta. Oboje je narejeno skupaj z vodjo.

Projekt izvajajo na več načinov. Najbolje je, če obdelajo cel sektor, saj se je mogoče sistematično lotiti načrtovanja potrebnega kadra za vse nivoje in zahtevnosti dela znotraj enega področja le, če je nad njim celovit pregled. Dejansko so na ta način že obdelali nekaj sektorjev. Deloma je projekt v prvi fazi zastavljen posebej za visoko strokovni kader, znotraj tega pa je poudarek na pripravi potencialne baze bodočih menedžerjev. Deloma pa projekt izvajajo z (drugimi) mlajšimi strokovnjaki, ki so še prišli v Krko. Doslej je projektni team, ki izvaja projekt razvoja kadrov, "obdelal" že okrog 300 krkašev. Na tej osnovi je bilo preko 70 razporeditev z enega področja dela na drugo ali na zahtevnejše delo. Posamezniki so preskočili kar več stopnič načrnat, na kar bi sicer čakali verjetno precej dlje v škodo podjetja in v svojo. Zavist? Nekaj je, vendar pa le prevladuje spoznanje, da brez ljudi, sposobnih, izobraženih in zaposlenih na najbolj primernih delih, ne more biti uspešne prihodnosti. Tej se Krka ne misli odreči. Ne bi bilo slab, ko bi imela več posnemovalcev.

Franc Glinšek

postavlja zadeve tako: "Mislim, da so bistvenega problema prometnice, saj naše območje predstavlja glavna slovenska vrata na Vzhod. Ugodnost je bližina največjega hrvaškega mesta, ki je doslej za nas že igralo vidno vlogo in jo bo še. V tem delu države imamo s temalnimi vrelci ter kulturno in zgodovinsko dediščino idealne možnosti za razvoj turizma. Prav k temu verjetno sodi tudi cviček. Eno redkih slovenskih avtohtonih vin imamo, vendar smo ga zapostavili. Zato mu dajmo mesto, ki mu gre."

Ljudje na sekretarskih mestih v občini - poleg njih seveda tudi ljudje na drugače imenovanih vplivnih in odločajočih funkcijah na občinski ravni - se največkrat srečujejo z resničnimi problemi državljanov. Na občinski ravni že dobiva vsak zakaj svoj zato, medtem ko jim v kabinetih državne vlade ni potrebno vsega odgovoriti državljanom, če vladni možje tega pa nočajo storiti. Ena od zadev, ki jo prebivalci krške občine in vsega Posavja čutijo kot problem, je jedrska elektrarna Krško. "Težava je v tem," pravi Glinšek, "da z nuklearko upravlja država, to je v Ljubljani, medtem ko problemi ostajajo v Posavju. Zato je ta elektrarna dejansko zdaj samo fizično del tega prostora, drugače sodi v Ljubljano. To pa je narobe. Objekt, kot je ta elektrarna, mora prostor sprejeti. Sprejet bo, če bo okolju kolikor toliko prijazen. Prijazen v danih okoliščinah pa pomeni tudi to, da bo prostor, v katerem objekt je, dobil ustrezna nadomestila. Iz tega naslova upravičeno pričakujemo prvič različne davčne in druge olajšave in drugič namestilo za zmanjšano vrednost. Težko je ovrednotiti, koliko je Krško zaradi nuklearke manj vredno, toda dejstvo je, da je vredno manj. Nižjo ceno dosegajo naše blagovne znamke, naši izdelki in pridekli in drugo. Zakon o varstvu okolja bo moral to upoštevati," se zavzema Glinšek.

Če se v tem Glinšek pridružuje stališčem, ki so na območju občin Sevnica, Krško in Brežice - se pravi nekako v Posavju - zelo pogosta, se včasih tudi razlikuje od drugih. Na razvoj Posavja, denimo, ne gleda tako črno, kot gleda na probleme in prihodnost tega dela Slovenije veliko drugih, najbrž kar večina tukajšnjih domačinov. Glinšek namreč meni, da ima Posavje izredno veliko razvojnih možnosti, kar mu zagotavljata zemljepisni položaj ter naravna in kulturna dediščina, ki jo ta regija po njegovem nesporno ima. Glinšek

v državnem svetu: franc glinšek

Slika Posavja je manj črna, kot mislijo

Potem ko je Franc Glinšek na lanskih volitvah kandidiral na pobudo Slovenske ljudske stranke v 20. volilni enoti, z drugimi besedami v Posavju, je dobil dovolj glasov za sedež v državnem svetu. V času, ko je kandidiral, je opravljalo delo sekretarja za gospodarsko infrastrukturo v krškem izvršnem svetu in na tem mestu je tudi zdaj.

O kandidaturi za državnega svetnika in o tem, kako da se je odločil za poslansko pot, pravi Glinšek takole: "Nihče ni brez želje po afirmaciji." Glinšek se strinja, da prevzeti tako funkcijo pomeni sprejeti tudi precejšnjo odgovornost. Vendar pa je, kot pravi, vselej v življenju računal s tem, da sprejete obveznosti prinašajo tudi odgovornost. "Zmernaj, kadar sem sprejel kakšno nalož, sem jo hotel tudi opraviti. Vedno sem hotel rezultate. Teh pa je nekaj tudi bilo. Diplomiral sem na strojni fakulteti, čeprav sem izhajal iz vajenske in poznejne srednje tehnične šole. Kot zaposleni v Iskri Kostanjevica sem se čutil zaslužnega za to, da je izdelek, kjer sem delal na razvoju, povečal proizvodnjo. Takrat smo s tem proizvodom dosegli lepe izvozne uspehe," povzema Glinšek svoje "industrijsko" obdobje, se je v tem obdobju zapisal tudi kot inovator. Med drugim je to zabeleženo v letopisu Kidričevega sklada, katerega nagrada je prejel za inovacije v zvezi s pravkar omenjenim delom. Poleg tega državno pomembne odličje je dobil za inovacije še nekaj drugih priznanj.

Ko je imel za seboj desetletje v Iskri, ga je Franc Černečki povabil v krški izvršni svet. Glinšek je odšel v občino za sekretarja za gospodarsko infrastrukturo. Zdaj je na tej dolnosti, eni najbolj izpostavljenih v občinski vladi, že nekaj časa in lahko že načrte nekaj infrastrukturnih pridobitev v občini. "Izboljšali

sмо preskrbo z zdravo pitno vodo, ne toliko v količinskem kot kakovostnem pomenu. Tako lahko zdaj že načrpoamo desetkrat več dobre vode kot pred leti. Načrtovali smo, da bomo zajeli še nove količine. Za letos predvidevamo razvoj na področju telefonskih zvez. Ko bi ta načrt uspel, bi bila celotna občina "pokrita" s telefonskimi centralami in medkrajevimi zvezami po standardih, ki jih priznava pošta. Se pravi, da načrtujemo tako število priključkov na določeno število prebivalcev, da bomo zadostili poštini zahtevam glede tega. Tega pa je nekaj tudi bilo. Diplomiral sem na strojni fakulteti, čeprav sem izhajal iz vajenske in poznejne srednje tehnične šole. Kot zaposleni v Iskri Kostanjevica sem se čutil zaslužnega za to, da je izdelek, kjer sem delal na razvoju, povečal proizvodnjo. Takrat smo s tem proizvodom dosegli lepe izvozne uspehe," povzema Glinšek svoje "industrijsko" obdobje, se je v tem obdobju zapisal tudi kot inovator. Med drugim je to zabeleženo v letopisu Kidričevega sklada, katerega nagrada je prejel za inovacije v zvezi s pravkar omenjenim delom. Poleg tega državno pomembne odličje je dobil za inovacije še nekaj drugih priznanj.

Ko je imel za seboj desetletje v Iskri, ga je Franc Černečki povabil v krški izvršni svet. Glinšek je odšel v občino za sekretarja za gospodarsko infrastrukturo. Zdaj je na tej dolnosti, eni najbolj izpostavljenih v občinski vladi, že nekaj časa in lahko že načrte nekaj infrastrukturnih pridobitev v občini. "Izboljšali

Klasičnega delavstva ni več

Pred kratkim je obiskal Črnomelj dr. Jože Pučnik, predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije, in se udeležil seje iniciativnega odbora te stranke za Belo krajino. Ob tej priložnosti je ljubezni odgovoril na nekaj vprašanj.

- Namen vašega obiska je poleg ostalega tudi ustvarjanje socialdemokratske baze v tem okolju. So obiski po krajih, kot je Črnomelj, znamenje nove aktivnosti stranke po nekoliko slabših rezultatih na volitvah 1992?

"Seveda! Vendar ne bi govoril o velikem porazu na zadnjih volitvah, saj smo si denimo z vstopom v parlament zagotovili obstoj stranke, res pa je, da smo pričakovali več. Ker menimo, da je ključni moment pri rezultatih volitev vsekakor pomanjkanje socialdemokratske tradicije v Sloveniji, smo se odločili za ustvarjanje socialdemokratske baze v vseh okoljih in seveda tudi v obeh belokranjskih občinah. Pomanjkanje omenjene tradicije nameravamo nadoknadiť z graditvijo organiziranih združenj vseh tistih, ki se kakorkoli približujejo socialistični demokraciji kot politični zavesti."

- Videti je, kot bi šlo za nov način, za novo strategijo obnašanja do volilcev! Ne posredne zvezze z bazo omogočajo konkretno prijeme na terenu...

"Gre za združevanje in revitalizacijo občinskih organizacij, kjer po naši oceni stanje ni zadovoljivo. Denimo v Črnomlju!"

- Socialdemokratska tradicija je povezana z delavskim gibanjem, sindikalizmom. Kako ste zastavili svojo politiko do sloja, ki mu pravimo delavski razred?

"Nemogoč je danes zagotoviti glasove v enem družbenem sloju ali kakšni karakteristični skupini, nemim, da za kaj takega ni pogojev, kot so bili nekoč, da bi se lahko oblikovala ožja, enotna politična zavest, med ostalim tudi zaradi tega, ker ne moremo več govoriti

o klasičnem pojmu delavstva. So pač delom, tudi tisti, ki s svojim delom ne spadajo v proizvodnjo, drugo pa je management. Ne vidim bistvenega nasprotovanja ideji socialdemokracije. Danes so v igri programi. To je tisto, kar nastopa kod adut!"

- V programih strank je tudi ekologija. Kakšen je njen del v programu vaše stranke?

"Tudi po svetu ima socialdemokracija v svojo aktivnost vključeno problematiko zaščite okolja. Seveda gre tu za specifičen in nekoli drugačen pogled, kot je to na primer pri stranki zelenih, ki jemlje problem bolj fundamentalistično. Mi pristopamo k temu empirično. Naša teza - o tem sem pisal

podrobnejše leta 1987 v Novi reviji - govori o ekologiji kot višji ekonomski kategoriji. Torej gre v bistvu za to, da stroški, ki bodo nastali v bodočnosti pri neki gospodarski dejavnosti zaradi problema onesnaževanja, že danes vračujemo v stroške proizvodnega procesa. Treba je tudi porabiti sredstva za kar se da čist proizvodni proces, po možnostih, seveda! Menim, da si pri tem ne moremo privoščiti enakih kriterijev, kot jih imajo po svetu, moramo pa vztrajati in zahtevati ukrepe, ki upoštevajo merila razviti. Pri tem se moramo pragmatično obnašati. Na primer, mi nismo zahtevali zaprtja jedrske elektrarne v Krškem takoj, temveč, ko bo to mogoče, ko bo urejena energetska bilanca, ko bodo urejeni odnosi s Hrvaško."

- Nacionalizem. Kako pragmatično nastopiti v tem pogledu do kroga volilcev v Beli krajini kot obmejni regiji?

"Slovenija ima v razmerju do svoje površine ogromno meje, veliko prehodnost ljudi, različnih ver, kultur, navad in jezikov. Popolnoma razumljiva je teza o obrambi oziroma zaščiti nacionalne države, vendar je to potrebno doseči s samozavestjo pravne, organizirane družbe. Mogoče je za to potreben tudi nacionalizem v raznih oblikah, ampak predvsem brez paranoje! Nisem se strinjal z zakonom o državljanstvu, s katerim smo na hitro dobili 170.000 novih državljanov, vendar sedaj so tu in odnose med seboj moramo razvijati v ustreznih organiziranih demokratični in pravni državi."

- Cilj vsake stranke je povečati politični vpliv, ta čas pa pri nas lahko govorimo tudi o kar najbolj uspešnem krmelanju skozi politično realnost. Bolj varno in nekoliko bolj politično profitno se zdi združevanje strank.

"Ne, ne! Ne gre za kakršnokoli reševanje glave ali kaj podobnega, tudi samo za politiko spremnega krmelanja ne. Normalno je, da prihaja do združevanja, v našem primeru tistih

sil, ki kakorkoli približujejo svoje poglede socialdemokraciji."

- Prisotne so pobude in težje posameznih strank po povezavah. Kakšne so tovrstne pobude v razmišljjanju v SDSS?

"Naše pobude nastajajo predvsem v okviru dvojega: rezultatov zadnjih volitev in porajajočega se obrisa političnega sistema v Sloveniji. Trenutno smo na točki, ko v bistvu določamo politični obris. V enem primeru imamo konzervativni krščansko demokratični, liberalen in socialdemokratični blok, v drugem

pa štejejo še zeleni, demokrati, socialisti in na nek način Združena lista, ki so prisiljeni najti povezave, ker se lahko zgodi, da druga dva bloka prevzemata iniciativo, kadrovska oslabita omenjene in jih s tem odrineta na obrobo. Mi vidimo sorodnost, in to je dejansko naša pobuda, z zelenimi, po programu s socialisti in na nekoliko svojevrstn način tudi z demokrati."

- Bomo dočakali evropsko socialdemokracijo?

"Ustvarjanje politične tradicije je težko delo in zahteva požrtvovalnost, določeno zavest in tudi pogum, vsekakor pa je neizogibno, da se naš politični prostor slej ko prej izobilkuje po vzoru razvitih demokratičnih družb."

ŽARKO ŽBOGAR

slovenci po svetu

Ima dve fari in dve domovini

France Turk iz Kanade

oklepale. Eden od partizanov je s pištolem udaril sestro po glavi in dvakrat ustrelil proti bratu. Ta je bil takoj mrtev," se natančno spominja tistega dogodka France.

Umor mladega gimnazijca pred očimi celo družine je močno razburkal širšo Dolenjsko in morda se je prav zaradi tega marsikateri kmečki fant odločil za drugo stran. Brat Ciril se je takoj pridružil legistom in pozneje pri domobrancih padel. France je ostal še na domu in videl, kako ga plenijo. Dva dni pred jožefovim leta 1943 so prišli partizani z vozovi in izpraznili hišo, hlev in svinjake. Celostno postelje so ostale gole in pribor so si moralni Turkovi potem sposoditi pri sosedih, če so hoteli jesti. Jeseni istega leta, ko so se spet nekoliko opomogli, so prišli Nemci in znova vse počistili. Potem je bilo tudi Francu dosti vsega. Odsel je v Ljubljano in se kmalu pridružil domobranec. Delal je kot stražar na sodišču, ki je obravnavalo le notranje domobranske zadeve, in v vojaških akcijah ni nikoli sodeloval. Na začetku maja leta 1945 se je pred partizani umaknil čez Karavanke.

France se je tako skupaj s še kakimi petnajst tisoč domobranci znesel v taborišču. Tudi brat, bogoslovec Martin, je prišel na Korosko. Skupaj s svojimi sošolci je bil posvečen v mašnika v koroški Krki, v torek, 24. maja, pa je imel novo mašo v vitrinjski cerkvi. Dva dni pozneje, v četrtek, se so pričeli transporti. Angleži so s pretezo, da grejo v Italijo, prevažali domobrance nazaj k partizanom, kjer so skoraj vsi našli smrt. "Najprej bi moral oditi s transportom tehničnega oddelka, ki so ga odpeljali prvega, a sem bil premičen v zadnjega. Transporti so se nadaljevali v ponedeljek. Takrat je odsel notranjski bataljon, v torek gorenjski, v sredo so bili na vrsti rupnikovci, v četrtek pa Dolenci, kjer sem imel veliko poznanih. Že prej se je nekaj šušljalo, pred zadnjim transportom pa sem od dobro obveščenega oficirja dobil čisto zanesljive podatke, da transport vračajo v Jugoslavijo. Ohej mi je naročil, naj prepričam fante, da bi iz taborišča pobegnili. Poskusil sem, a so bili ljudje demoralizirani in razdražljivi. Čelo tisti, ki so me dobro poznali, so me obtoževali, da sem se ustrasil in da širim komunistično propagando. Precej oficirjev, ki so vedeli za resnico, je zavestno ostalo s svojimi možmi. Izbrali so smrt. Jaz sem si priskrbel civilno obleko in odsel iz taborišča v življenje," pripoveduje o dogajanjih na Koroskem kot ena redkih živih prič France Turk.

Doma na kmetiji so ostali le oči in tri sestre. Vsi štirje so z leti pomrli in kmetija je ostala prazna. Medtem se je France preko Italije odpravil v Kanado, kjer je že bil njegov brat Tone, tja pa je prišel tudi brat Martin. Ob delu je France končal gimnazijo nato pa se je vpisal v bogoslužje. Pred leti je praznoval 25-letnico mašništva. Denar, ki so mu ga ob tej priložnosti darovali verniki in prijatelji, je poklonil novonastajajoči slovenski državi. "V slovensko državo so slovenski intelektualci v Kanadi vedno verjeli. Izdajali so tudi mesecnik z naslovom Slovenska država. Lahko si mislite, kakšno veselje in olajšanje je zavladalo, ko se je Slovenija zares osamosvojila!" pripoveduje France. Zdaj je že med svojimi farani v Kanadi.

TONE JAKŠE

obnova dolenjske vasi

Nazaj podobo stare domačnosti

Iz jugozahodnega dela trebanjske občine, ki je del Suhe krajine, je po vojni mnogo mladih za vedno odšlo, veliko pa se jih je vsak dan vozilo na delo. Iz mesta niso prinesli le denarja, temveč tudi nov način gradnje hiš, drugačno kulinariko, način oblačenja in navade. Nekdanja vaška kultura in način življenja sta se začela prepletati z mestnim.

Še nedolgo tega povsem kmečke vasi imajo danes le nekaj pravih kmetij, kjer se družine preživljajo samo s kmetijstvom. Ena takšnih suhokrajskih vasi je tudi Knežja vas. Tam že eno leto teče projekt celovitega razvoja podeželja in obnove vasi, katerega namen je, da bi obudili stare značilnosti suhokrajskih vasi in poskusili s tem privabiti v ta konec Dolenjske tudi turiste.

Projekt celovitega razvoja podeželja in obnove vasi v Sloveniji se je začel na pobudo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije leta 1991. Na natečaju je bilo izbranih 14 projektov iz različnih slovenskih občin, od tega sta bila izbrana dva projekta za občino Trebnje: za Knežjo vas z Malo vasjo ter Čatež z Zaplazom. Projekt Knežja vas z Malo vasjo, rojstnem kraju Friderika Baraga, že teče. "Izseljenci so se zadnje čase pogosto oglašali in spraševali, ali so možnosti, da si pridejo ogledat Baragovo domačijo. Zanimanje za Barago je še posebej narastlo, ko je bil predlagan za svetnika," razlagata Vida Šuštarčič z Zavoda za urbanistično načrtovanje občine Trebnje.

Knežja vas je gručasta vasica na griču ob cesti Trebnje - Dobrovč - Žužemberk. Leži na izrazito kraškem svetu. Ima svojo cerkvico in solo, ki danes propada. V naselje Knežja vas spada tudi gradič Mala vas, kjer se je rodil Friderik Baraga (1797 - 1868) slavni misionar, ki je deloval med indijanskimi plemenami, jih opisal ter sestavil slovnico in slovar očipkevskoga jezika. V nadstropju je urejena soba, v kateri se je rodil škof Baraga. Gradič je bil zidan koncem turških vpakov v naše kraje, graditi pa so ga dali Turčani, ki so bili lastniki bližnjega gradu Kozjek. Leta 1752 je gradič kupil Baragov ded. Baragova družina

je v njem živelila do leta 1799, ko so kupili trebanjski grad in se preseleli vanj.

Knežja vas z Malo vasjo ni bila slučajno izbrana za projekt celovitega urejanja podeželja in obnove vasi, saj ima pomembne naravne in kulturnozgodovinske značilnosti, ki jim do sedaj nismo posvečali dovolj pozornosti.

Od projekta si Trebanjci marsikaj obetajo in velika možnost je, da bo uspel, saj so krajani Knežje vasi in zaselka Mala vas pokazali velik interes in pripravljenost, da v njem sodelujejo. Sestlanski projektni svet, ki ga je imenoval trebanjski IS (Anton Zaletelj, agronom iz Kmetijske svetovalne službe enote Trebnje, arhitekt Jože Motoh, ekonomista Branka Kričič ter Marko Koščak, Drago Bregar in Vida Šuštarčič iz Zavoda za urbanistično

načrtovanje občine Trebnje), je že v začetku lanskega leta začel s pogovori. Obiskali so vsako gospodinjstvo in skupaj z njimi razčlenili problematiko posamezne kmetije ter določili razvojno strategijo. Skupaj s prebivalci Knežje vasi so ugotovili, da kmetijstvo še naprej ostaja osnovna dejavnost v vasi, s tem da se intenzivirajo živiloreja, sadjarstvo in pridevala poljščin. Ugotovili so tudi, da je potrebno razvijati dopolnilne dejavnosti s posebnim poudarkom na razvoju kmečkega turizma, ki bo lahko zaživel, ko bo Baragova rojstna hiša postala znana turistična točka. "Samo ureditve Baragove domačije ne bi bila dovolj, urediti in pripraviti je potrebno tudi zaledje - Knežjo vas, kjer bomo turistom ponudili domači hrano, jim prikazali stare običaje, tu pa bodo lahko tudi prespalji," pravi Šuštarčičev in še dodaja: "Kmetje bodo s tem dobili dodaten zaslužek, kar bo dobrodošlo, saj so kmetije premajhne za preživljanje." Preden bo to lahko zaživel, je potrebno urediti vaški trg, cestno signalizacijo, narediti kanalizacijo ter organizirati zbiranje in odvoz odpadkov. Urediti je treba celoten videz vasi, od zelenih površin do fasad pa tudi rojstno hišo Barage - gradič Mala vas.

Program, ki ga je projektni svet pripravil skupaj z vaščani, so poslali na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije in že dobili nekaj denarja za izvajanje predlaganih kmetkorčnih in dolgoročnih del. Veliko denarja in dela so v projekt vložili tudi krajani Knežje vasi, občina Trebnje, Baragov odbor pri nadškofi v Ljubljani in Turistična zveza Slovenije ter Turistično društvo Trebnje.

JOŽICA DORNŽ

FOTO: J. DORNŽ

Darčeljenje Grusa in Rana

BREŽICE PRED 90 LETI - Mesto Brežice, ki je nastalo nad sotočjem Save in Krke ob srednjeveškem gradu, sestavljajo večinoma sklenjeno pozidane pritlične in enonadstropne meščanske in trgovske hiše. Na koncu mesta stoji franciškanski samostan in cerkev sv. Antona Padovanskega iz druge polovice 17. stol. Razglednica nam kaže mesto in posebej še deželno bolnišnico iz leta 1889. Kot je razvidno z napisom, so bile Brežice takrat dvojezične. Z razglednice diha minuli čas, ki se v marsičem razlikuje od današnjega. Nekateri gledajo na mesto s ponosom, ker se je marsikaj novega in lepega zgradilo, drugi z žalostjo, ker se je veliko lepega tudi izgubilo in uničilo. (Pripravila zgodovinarica in kustodinja Vlasta Dejak)

Iz Trdinovih zapiskov

Silna rodovitnost - Sploh so Dolenke precej rodne - nektere še preveč: v 7 letih po 6 otrok naredi se večkrat, tudi po 15-20 otrok od ene matere ni nobeno čudo. Klemenka na Mirni imela jih je celo 25.

Ne ceni čednosti - Čednosti više stopinje ne ceni Dolenc, ne pozna rahločutja, velikodusje zdi se mu smešno, velik darežljivec mu je norec, entuziasm, tudi posebno goreči pobožnosti se roga. Metec mu je bedak - Prešim prizmoda, ali vendar sila kunštov. Zveste ljubezni ne razume, da se človek ne ženi, ako ga izvoljena hoče vzeti le radi imetka, ne iz ljubezni, zdi se mu čudno etc.

Kedar leži mrlji na odru, kaže se dolensko lahkoživstvo in lahkomiselnost v naj grji podobri. Molivi morajo dobro piti in sicer mnogo drugače raznašajo hišo, kar se da grdo. Še ostudnejše pa so veselice ki se napravljajo, šale, burke, smešnice, igre golobček, rokodelci, rihtar etc in nesramna igra: ženitovanje, kjer se trgajo etc.

Več kot sto let je minilo, odkar so leta 1890 pri gradnji Kolodvorske ceste odkrili prve arheološke najdbe v Novem mestu. Več kot sto let arheoloških raziskav v Novem mestu je razlog, da se ozremo na opravljeni delo in dobljene rezultate ter jih historično ovrednotimo.

Arheološka podoba Novega mesta se je v sto letih bistveno spremenila. Prve najdbe ob prelomu stoletja v strokovnih krogih niso vzbudile večje pozornosti, bile so v senci bolj imenitnih najdb iz drugih krajev Dolenjske. Sede odkritje halštatskega bronastega oklepa in trinožnega kotličja v Kandiji pred petdesetimi leti je pritegnilo pozornost in večje zanimanje arheologov za novomeško najdišče. Ustanovitev Dolenjskega muzeja in hitri razvoj slovenske arheološke vede po drugi svetovni vojni sta omogočila načrtno in kvalificirano raziskovanje tudi v Novem mestu. Z ustanovitvijo Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Novem mestu se je načrtno raziskovanje in reševanje arheoloških spomenikov še bolj okrepilo in opravljalo se tudi sistematična arheološka topografija Dolenjske. Obsežna izkopavanja velikih nekropol: Mestne njive, Kandija, Beletov vrt in Kapiteljska njiva so v minulih treh desetletjih močno obogatila novomeški arheološki fond in večala pomen tega bogatega najdišča. Nekatere izjemne grobne najdbe imajo visoko ceno tudi v mednarodnem merilu, zlasti najdbe iz halštatskega časa.

Predzgodovinske naselbine

Odločilnega pomena za ureditev zavarovane naselbine v prazgodovini je bila imenitna geografska lega na skalnatem pomolu nad vijugavo Krke. Dolina Krke kot pomembna prometnica v prazgodovinskih obdobjih pred izgradnjo rimskega cesta je omogočala trgovske povezave in izme-

Tone Knez

①

Arheološko bogastvo Novega mesta

njava doberin z oddaljenimi naselbinami na vzhodu in zahodu Dolenjske. Tudi plodno zemljišče in nekatere pomembne rude in surovine so pripomogle, da je območje Dolenjske v zadnjem predkrščanskem tisočletju doživel velik gospodarski in kulturni vzpon, ki je dosegel svoj vrh v jugovzhodnoalpski halštatski kulturi starejše železne dobe.

Prazgodovinska naselbina v Novem mestu je bila zgrajena na Marofu. Ta prostor ima že naravno višinsko lego na severnem robu novomeške kotline. To je močno utrjeno gradišče ovalne oblike s približno 2,5 ha zavarovanega naselbinskega prostora. Z visokim zemljenim obrambnim nasipom utrjeni vzhodni in severni rob je še danes dobro viden, medtem ko je zahodni rob gradišča z oranjem že zabrisan. Tudi vhod v nekdanjo naselbino na njeni severni strani je dobro viden. Slučajne površinske najdbe in manjše poskusno izkopavanje na severnem robu gradišča so pokazala, da je bil ta prostor naseljen že ob koncu bronaste dobe in nato neprekiniteno do mlajše železne dobe. Izkopavanje je pokazalo, da je bil obrambni nasip s kamnitim jedrom v halštatski dobi dvakrat zgrajen in nasipan. Veliko število halštatskih in keltskih grobov v mestu na obeh bregovih Krke kaže na to, da razmeroma majhna naselbina na Marofu ni bila edina prazgodovinska naselbina v mestu. Domnevamo, da so v železni dobi bili še drugi primerni naselbinski prostori kot na primer: na Kapitlu, na Grmu, v Portovaldu, ki doslej še niso bili raziskani.

vsakdanji košček kruha, srce pa, srce materje pa kot da vsa ta trudna leta že zdavnaj odstevajo svoj čas nekomu drugemu, ne materi, ne temu srcu.

Dve hčeri je spravila v življenje, obema vseskozi pomagala po najboljših močeh in obe sta ji vracali ljubezen in ji pomagali, kolikor se je le dalo ob družinsih obveznostih, zdaj pa je rodnih hišic ostala prazna, le v hlevu se nestropno prestopa kravica s teličkom, ko jo občasno pride oskrbeti mlajša gospodinjna hči, ki živi nedaleč od doma svojega otroštva.

"Kaj pa druga živila?", vprašam in skoraj prepričana sem, da bom dobila odgovor: "prodala je". Pa ne.

"Imela je velikega vola, za prodajo ga je redila, da si malo opomore na kmetiji, pa ga je dala hčerama, zastonj. Vidim tiste modre oči, solzne od bolečine, da ne bo več mogla nikoli prav prijeti za delo, pa odločitev, da pomaga hčeram, dokler jima lahko... nikoli utrujena želja matere z raskavimi rokami od trdega dela, utrujenim pogledom navelicanosti in ljubezni polnim srcem, ki je za dajanje vedno mlado in toplo."

Agnes

Najlepši šopek

Nikoli ne bom pozabila osmega marca pred petnajstimi leti, zame je ostal najlepši od vseh dnevnov žena.

V zadnjem razredu osnovne šole smo bili še otroci, vendar na pragu odrasčanja. Spominjam se, da je bilo zadnjo šolsko uro, ko je v razred prišla razredničarka. Cestal smo ji za dan žena in ji izročili darilo. Na kratko se je zahvalila, nato sedla za svojo mizo in nekaj pisala. Čez nekaj časa je vstala, se odpravila proti vratom razreda in rekla: "Dekleta, pojrite zdajle z mano."

Vstala sem kot vse druge in odšla za razredničarko. Pustila nas je na hodniku. "Malo me počakajte," je rekla in izginila skozi vrata v zbornico. Ugibala smo, zakaj nas je poklical. Morda je treba pomagati pri pripravah za jutrišnjo šolsko proslavo, morda potrebujejo pomoč v kuhinji.

Ko se je vrnila, je stopila med nas in nam zaupno povedala: "Fantje so želeli pripraviti presenečenje, pa so mesili, naj vas odpeljem iz razreda. Pojdimo zdaj nazaj."

Korak nam je zastajal, ko smo se vrnila na svoje sedeže. Na klopeh smo zagledale lepe šopke iz vejic

macič in leske, iz zvončkov in cvetočih rdece, povezane s trakcem. Poleg šopka pa je bila pomaranča.

V zadregi in rdečih lic sem zrla v šopek pred seboj. Presenečenje je bilo za vsa dekleta popolno in čudo-vito. Tudi fantje so bili tisti in mirni.

Razredničarka je kajpada opazila našo zadrgo in pretrgalu tišino. Dejala je, da so se fantje sami spomnili tega, da so se nam dekletom hoteli malce oddolžiti za vse njihove nagajivosti in lumpanje med odmori. Rekla je še, da bomo čez nekaj mesecov krenili vsak na svojo pot, da se bližamo dobi odrasčanja in da moramo vedeti, koliko pomenijo v življenju drobne pozornosti, ki pokažejo spoštovanje do sočloveka; in da je prav osni marec za to primeren dan.

Zadnja leta so osni marci nekako zbledeli. Rdeč nageljček pa sindikalna zabava, s katere žene odhajajo kmalu domov, moški del kolektiva pa ostaja do zadnjega kozarca. Takšen dan žena je morda res odveč, vsaj meni so dragocena darila in sindikalne zabave odveč. Po vsej letih se še vedno najraje spominjam svojega prvega dneva žena in tistega najlepšega šopka na šolski klopi.

KNJIŽNA POLICA

PESEK V DLANEH, podnaslov pa pove, da so v njej zgodbje iz Afrike. Gre za enajst egipčanskih in prav toliko tunijskih zgodb, pravzaprav kratkih potopisno obarvanih pripovedi o deželah, ki jih tudi vodoželjni Slovenci pogosto obiskujejo.

Avtor na neposreden in iskriv način prikazuje starodavno zgodovino Egipa in Tunizije, vendar pa mu to služi le kot okvir za zgodbje njegovih junakov - otrok. To so mali kočički, dekleci ob tkalskih stavbah, kamelodci, prodajalci spominkov, raznašlci kruha, potomci starodavnih Berberov ali pa najmlajši prebivalci puščave in oaz, ki si na takšni ali drugačni način poskušajo zaslužiti košček vsakdanjega kruha.

"Povsod sem jih srečeval... Veter jim je kuštral lase, pesek jim je polzel med prsti, ne da bi vedeli, kako hitro mineva mladost in da se reka, ob kateri si služijo kruh, za večno izgublja v morju", je na koncu zapisal pisatelj.

Iz zgodb lahko razberemo prepričljivo, avtentično doživetvo teh dežel z vsemi mozaičnimi večplastičnostmi življenja, na eni strani vikanega v preteklost, na drugi strani pa zelo močno poudarjene zdaj.

Knjigo Pesek v dlaneh je ilustrirala Dunja Kofler. Ilustratorke realistične risbe bralcem še bolj približajo svet, ki ga prikazujejo pisateljeve kratke pripovedi. Knjiga je predvsem namenjena mladim, zadovoljila pa bo tudi starejše bralce.

IVAN ZORAN

Pisma iz tujine

V knjižni zbirki Brevi, v kateri založnik Mihelač izdaja esejistično literaturo, je pred kratkim izšla knjiga Aleša Debeljaka PISMA IZ TUJINE. V nji so zbrani eseci, ki jih je avtor napisal v zadnjih nekaj letih bivanja v Ameriki in jih objavil v slovenskem časopisu.

S kritičnim duhom in značilno veliko razgledanostjo se avtor v njih loteva predvsem ameriške kulturne scene, od literature, množične popularne glasbe do filma in ekologije kot vprašanja duhovne onesnaženosti. Tako nam odgrinja v premislek pojave sodobne Amerike, s katerimi se v določeni meri srečujemo tudi tukaj in zdaj, saj ameriški kulturni vzorci preplavljajo svet in se nam tako ali drugače vsljujejo v življenje in s tem slej ko prej tudi v na prepotrebni premislek. Debeljakova pisma iz tujine tako pravzaprav niso pisma iz povsem prave tujine, iz tujje dečele, če seveda kritički premislek, miselna distanca in moralna drža niso tisto, kar je tuje našemu trenutku, in s tem tak način gledanja na pojave za nas tujina. Vsebinsko je knjiga razdeljena na pet sklopov, ki nosijo zgorovne pomenske naslove: Ekologija telesa in duba, Up in strah množične godbe, Izgubljeni raj književnosti, Meje filmskega carstva in Znamenja časa.

MILAN MARKELJ

Pesek v dlaneh

Pri Mladinski knjigi je izšla v zbirki Pisance nova knjiga pisatelja Miha Mateta, ribniškega rojaka. Knjiga ima naslov

MILAN MARKELJ

izkopavanju v proščiskem vrtu. Natančna lokacija in velikost rimskodobne naselbine zaenkrat še nista znani.

Kultura žarnih grobišč

Najstarejše doslej znane arheološke najdbe iz Novega mesta so iz grobov v Bršljinu, iz obdobja kulture žarnih grobišč (10.-9.stol. pred n.š.). Velikost tega grobišča ni znana, ker je zemljišče že zdavnaj pozidano in terenske raziskave niso več možne. Intenzivna in trajna naselitev Novega mesta se je začela v pozni fazi kulture žarnih grobišč (8.stol. pred n.š.) z izgradnjo utrjene naselbine na Marofu in ureditvijo sočasnih grobišč na Mestnih njivah in na Kapiteljski njivi. Na obeh nekropolah je bilo doslej odkritih skupaj že več kot 300 grobov, pri čemer obe grobišči še zdaleč nista do kraja raziskani. Grobovi so zelo velike, trebušaste žare, na trebuhi so okrašene s plastičnim názobčanim rebrom. Poznamo pa tudi grobove brez žare, kjer so sežgane kosti in pepel nasuli na dno preproste grobne Jame.

Ti grobovi so praviloma brez pridatkov. Večina žarnih grobov je bila z oranjenim že poškodovanim, zgornji deli žar so odrezani. Pri redkih nepoškodovanih grobovih smo ugotovili, da so bile žare na vrhu pokrite s kamnitno ploščo ali pa z narobe povezljeno lončeno latvico.

Kot pridatke v žarah najdemo največkrat skledo z ročajem ali latvico, bolj redko tudi bronasto iglo, fibulo očalarko in glinasto vretence. Zelo majhne temnomodre steklene jagode se v teh grobovih prvič pojavitjo v večjem številu. Maloštevilni in enakomerno porazdeljeni grobni pridatki kažejo na socialno enakost pokopanih oseb ali pa na določeno pravilo pokopavanja.

Žarni grob s trebušasto žaro z Mestnih njiv

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

nogomet

I. DRŽAVNA LIGA, 18. KOLO:
SLOVAN MAVRICA—STUDIO D
2:1 (0:0)

STUDIO D: Mohor 7, Jakša 5, Kobe 6, Kosič 7, Prelogar 8, Milanovič 7, Juršič 6, Rozman 6, Martinovič 7, Oblak 6, Bracovič 5 (Gruden 5, Zamida 1) LESTVICA: 1. SCT Olimpija 27, 2. Maribor Branik 24, 3. Mura 23, 4. AM Cosmos Ljubljana 23, 5. Kompass Holidays 22, 6. Živila Naklo 22, 7. Studio D 21, 8. Rudar (V) 19 itd. V naslednjem kolu igrajo: Studio D—AM Cosmos Ljubljana, Živila Naklo—ISS Železničar, Publikum—Steklar, Elektroelement, Zagorje—Nafta, Belvedur Izola—Mura, Kompass Holidays—Rudar (V), SCT Olimpija—Slovan Mavrica, Potrošnik—Koper, Gorica—Maribor Branik.

odbojka

KONČNICA DP, play off moški,
POLFINALE: VILEDA—PIONIR
3:0 (9, 3, 4) in SALONIT—NOVI
GRANITI KAMNIK 3:0 (10, 8, 5)

II. DOL, moški, 16. KOLO: PIONIR
II—SENTVID 3:1 (1, 8, -1, 8)

LESTVICA: 1. Mislinja Steel 32, 2.

Pionir 26, 3. Alpin Triglav 24 itd.

V naslednjem kolu igrajo Novomeščane doma z Vitalom.

III. DOL, moški, 14. KOLO: MO-

KONOG—OLIMPIJA II 1:3 (16,

12, -8)

LESTVICA: 1. Pan Kovinar 28... 7.

Mokronog 12, 8. Portorož 6, 9.

Plamen 4, 10. Bohinj 2.

Mokronožani potujejo v soboto k vodilni ekipo Pana Kovinarja.

III. DOL, ženske, 11. KOLO:

BOHINJ—LIK TILIA II 1:3 (-13,

12, 13, -4)

LESTVICA: 1. Plamen 20... 6. Jese-

nic 10, 7. LIK Tilija II 6, 8. Piran 4.

rokomet

I. DRL, ženske, modra skupina, 9.
KOLO: OPREMA KOČEVJE—KRIM ELECTA 23:26 (13:13)

OPREMA: Jesenko, M. Dragičević 5, Lindič, Gutiš 4, Vuk 3, L. Dragičević, Klančar, Bejtović 2, Končić 4, Kersnič, Vinčić 5, Jovičić.

LESTVICA: 1. Belinka Olimpija (tekma manj) 16, 2. Krim Electa 13, 3. Mlinotest 8, 4. Oprema 8, 5. Kranj (tekma manj) 5, 6. Burja 4.

I. DRL, ženske, bela skupina, 8.
KOLO: IZOLA—NOVO MESTO (13. marca)

II. DRL, moški, vzhodna skupina,
16. KOLO: KRŠKO—ZAŠČITA ZAGORJE 26:16 (9:10)

LESTVICA: 1. Krško 27, 2. Velika Nedelja 23 itd.

II. DRL, moški, zahodna skupina,
16. KOLO: GPG GROSULJJE—KODELJEVO 22:29, AKRIPOL TREBNJE—KAMNIK 22:20, PRED-DVOR INFOTRADE—NOVOLINE 23:16 itd.

LESTVICA: 1. Šešir in Kodeljevo po 28... 5. GPG Grosuplje 16, 6. Akrropol Trebnje 12, 8. Novoline 10, 11. Izola 8, 12. Mokrec 6.

namizni tenis

I. DNTL, moški, 10. KOLO: KOVINA—NOVOTEHNICA 7:0

Škafar—Mikič 2:0, Ignatovič—Horvat 2:0, Zalaznik—Kralj 2:0, Škafar, Ignatovič—Kralj, Horvat 2:0, Škafar—Horvat 2:0, Rupar—Kralj 2:0, Zalaznik—Mikič 2:0.

MELAMIN—TAM G. V. 1:6

Murn—Tancer 2:1, Špelič—Grbič 0:2, Lesar—Plohl 0:2, Lesar, Murn—Reviz, Plohl 1:2, Murn—Grbič 0:2, Špelič—Plohl 1:2, Lesar—Tancer 0:2.

LESTVICA: 1. Kovina 20, 2. Arcont 18... 5. Ilirija 8, 6. Novotehna 6, 7. Merkur 2, 8. Melamin 0.

II. DNTL, 8. KOLO: NE KRŠKO—ISTRABENZ 5:2, NE KRŠKO—PRE-SERJE 4:3.

LESTVICA: 1. Vesna 26, 2. Ingrad 18... 6. NE Krško 16 itd.

Vodili, a na koncu praznih rok

Navzlic eni najboljših iger je Studio D na startu prvenstva izgubil — V nedeljo derbi z AM Cosmos Ljubljana — Mag. Boštjan Kovačič novi predsednik kluba

Spormljanski del letosnjega prvoligaškega nogometnega prvenstva se je bolj ali manj pričel po napovedih, zlasti velja to za zmago Olimpije v Velenju, Maribora v Lendavi, Naklancev v Zagorju. Tudi poraz AM Cosmos Ljubljane s krepko spremenjenim Potrošnikom ni presečenje. Med tistimi, ki so si od uvodne tekme obetali boljši iztržek, so predvsem Sobočani in Novomeščani, slednji so v nedeljo gostovali v Ljubljani pri ekipi Slovana Mavrica.

Trener Nedeljko Gugolj je imel precej težav pri sestavljanju ekipe, saj ni mogel računati na pomoč Glihi, mesto levega braniča je namesto Pavilina zasedel Jakša, zaradi poškodbe je manjkal V. Princ, zaradi dveh rumenih kartonov Mesojedec. Ne oziraje se na to, pa so radijci prikazali nemara svojo najboljšo prvoligaško igro do slaj. Bili so boljši od slovanovcev, znova pa je prišla do izraza neučinkovitost njihovih napadateljev. Kaj pomaga na oklep, borbeni in odprtih igrah, ko pa v nedeljo ni prinesla pričakovanega rezultata? Res da radijci po imenitnem Prelagorjevem zadetku sledi drugega polčasa povedli in po vodstvu še naprej igrali napadalno, kar pa se jim je že čez pet minut maščevalo. Da pa bo mera polna, jih je športna sreča v finiš tekme dočelo obrnila hrbit, saj so Kodeljevčani zmagovali zadetek dosegli v zadnji minutni srečanja, ki je potekalo v izredno težkih razmerah. Najboljši mož v novomeški enačerici je bil v nedeljo Jože Prelagor, prijetno je presenetil tudi Martonovič, slabše od pričakovanja pa so zaigrali Jakša, Bracovič in zlasti mladi Janez Gruden. Ne oziraje se na poraz so Novomeščani dokazali, da jim je mesto v vrhu prvoligaške lestvice. Bržkone bo boj za prvi dve mestni — in to je napovedalo tudi uvodno kolo — potekal med SCT Olimpijo in Maribor Branikom, za tretje ga je kandidat kar pet: Mura, Studio D, Živi-

točke pa v boju za vrh še kako potrebuje. Jeseni so bili srečnejši Ljubljanci, ki so navlžili premoč Novomeščanom zmagali z 1:0, prav nič pa ne bi imeli proti, če bo tokrat obratno. Trener Gugolj bo bržkone lahko računal tudi s Primožem Gliho in Bogdanom Mesojedcem, ki je moral v Ljubljani zavoljil dveh rumenih kartonov.

• Minuli petek je bila skupščina NK Elan Studio D, na kateri so novomeški nogometni opravili temeljito inventuro opravljenega dela in potrdili že znane ambicije: že letos uvrstiti se v katerega od evropskih nogometnih pokalov; največjo priložnost vidijo radijci v pokalnih bojih. Kot je znano, jih že 24. marca čaka tekma četrtnih slovenskega pokala v Ajdovščini z ekipo Primorja. Tokratna skupščina je prinesla pomembno kadrovsko spremembo: mesto predsednika kluba je namesto Boruta Novaka, ki se naprej ostaja v vodstvu novomeškega prvoligaša, prevzel mag. Boštjan Kovačič, predsednik IS SO Novo mesto.

Na kegljišču hotela Sremič se je teden končalo regijsko prvenstvo ženskih dvojic. Po pričakovanih sta naslov osvojili lanski zmagovalki Milena Vebr in Roza Flisar, ki sta podprli 1596 kegljev; sledijo pa: Zupančič-Vleble 1445, Jeraj-Mezgec 1313 (vse Mercator Trebnje) itd.

• Tudi moški del regijskega tekmovanja dvojic je minil brez presečenja: zmagala sta Željko Goleš in Janko Popovič s 3247 podprtimi keglji pred dvojicami Dragancig-Simic (3219), Stupar-N. Popovič (3209), Bajuk-Ribarič (3146) itd.

• V 8. kolu ženske medregijske lige je ekipa Krškega doma le igrala le neodločeno z mariborskim Gimom 4:4 (2215:2213) in tako vodči prepuštila ekipo Invalida iz Maribora, ki je v tem kolu v gosteh premagal Impol s 6:2. Trebanjke so bile tokrat proste.

V aprili začetek dvoletne teniske šole

Razveseljiva novost iz TK Novo mesto

NOV MESTO — Teniška sezona na prostem je pred vratimi, v TK Novo mesto načrtujejo, da jo bodo pričeli že čez mesec dni. Hkrati z novo sezono pa bo pričela delati tudi dvoletna teniška šola, ki bo razliko od dosedanjih potekala neprekiniteno takoj v letni kot v zimski sezoni.

Solo bo vodil teniški trener Dušan Hočvar in bo delala po vzoru podobnih šol v drugih teniških okoljih. Vanjo naj bi bilo vključenih kar največ otrok, izmed katerih bodo najboljši potem prestopili v tekmovalne vrste TK Novo mesto. Udeleženci šole bo prek leta dva ali trikrat tedensko spoznavali skrivnosti teniške igre na igriščih v Portovaldu, čez zimo pa v telovadnicah in športnih dvoranah. Vse ostale informacije je mož dobiti v dopoldanskih urah pri sekretarju kluba Marku Remsu (telefon 21-712), ki zbira tudi prijave, prvi sestanki z vsemi zainteresiranimi starši in otroki pa bo v začetku aprila.

Pionirjem trikrat srebro

Za novomeške atlete številka 13 ni nesrečna

Na dvoranskem DP so nastopili trije fante in pet dekle. Vsi fante so osvojili srebrne medalje, dekleta pa so bila trikrat četrta, dvakrat sedma in enkrat osmognajška.

Najboljši novomeški udeleženec je bil Miha Durič, ki je osvojil dve srebrni medalji. V teku na 60 m z ovirami je s časom 8,85 s dosegel tudi pionirski dolenski rekord. Tudi drugo medaljo, v sprintu na 60 m, je osvojil z odličnim rezultatom 7,54 s. Tretjo novomeško srebrno medaljo si je priboril Dejan Šmalc v skoku v višino. Prekočil je 165 cm.

Sezona dvoranskih atletskih prvenstev se je za AK Novo mesto dobro končala. Trikrat medalj z državnih prvenstev in 6 dolenskih dvoranskih rekordov je v natančno merljivem športu, kot je atletika, neizpodbiten znak

novomeških gledati s tribun. Nobena skrivnost ni, da v novomeškem taboru od nedeljskega dvojboja prizadevajo poln izkušenec v seveda polne tribune. Tekma se bo pričela ob 15. uri.

V nedeljo pa s spormljanskim delom prvenstva pričenjajo tudi drugoligaši. Kočevski Avtobom je po sijajni seriji zmag v pripravljalnem obdobju zagotovo med kandidati za eno od prvih dveh mest, ki še vodita v I. državno ligo. Kočevci so jen končali na petem mestu s tremi točkami zaostanka za drugouvrščenim Primorjem, njihov nedeljski nasprotnik pa je ekipa Korotana, s katerim avtobumarji ne bi smeli imeti prevelikih problemov.

B. B.

S kegljaških stez

• Na kegljišču hotela Sremič se je teden končalo regijsko prvenstvo ženskih dvojic. Po pričakovanih sta naslov osvojili lanski zmagovalki Milena Vebr in Roza Flisar, ki sta podprli 1596 kegljev; sledijo pa: Zupančič-Vleble 1445, Jeraj-Mezgec 1313 (vse Mercator Trebnje) itd.

• Tudi moški del regijskega tekmovanja dvojic je minil brez presečenja: zmagala sta Željko Goleš in Janko Popovič s 3247 podprtimi keglji pred dvojicami Dragancig-Simic (3219), Stupar-N. Popovič (3209), Bajuk-Ribarič (3146) itd.

• V 8. kolu ženske medregijske lige je ekipa Krškega doma le igrala le neodločeno z mariborskim Gimom 4:4 (2215:2213) in tako vodči prepuštila ekipo Invalida iz Maribora, ki je v tem kolu v gosteh premagal Impol s 6:2. Trebanjke so bile tokrat proste.

Štiri medalje Repčeve

Imeniten nastop Natalije Repec v Celju — Prvakinja na 50 m prosto — Prva tudi ženska štafeta

CELJE — Že v prejšnji številki smo pisali o imenitnih dosežkih mladih plavalcev in plavalcev krškega Celulozarja na zimskem državnem prvenstvu mladih kategorij, tokrat pa so razveseljive vesti prilepite: iz celjskega 25-metrskega bazena Golovec, kjer imajo Kanalci glavno bero, prvo tekmo so dobili prepirčljivo s 3:0 in bržkone tudi v soboto ne bo kaj drugače. Tako bo finalni par Vileba—Salonit, v boju za tretje mesto pa se bodo pomerili Kamničani in Novomeščani. V ženski konkurenči sta zmagovalca prve tekme celjski Abes Trade in mariborska Paloma Branik, ki sta tudi prva kandidata za nastop v finalnem obračunu.

• Mlajša pionirka, učenka 6. razreda OŠ v Dolenskih Toplicah, Melita Hohnjec, je na državnem pionirskem prvenstvu osvojila srebrno metaljo v skoku v daljino. Doskočila je na 498 cm, kar je za mlajšo pionirko imeniten dosežek.

Kraščeva peta in Anja Repec enačna, na 50 m prosto pa je srebrnu sestru Anja Repec dodala šesto mesto, Kraščeva pa je bila nevhvalečna četrta.

Po besedah prof. Antona Bizjaka je takšna bera več kot odlična, saj se v Celulozarju na to prvenstvo niso posebej pripravljali, njihovi letošnji cíji so pač usmerjeni na letno sezono v 50-metrskih bazenih. Plavalki in plavaliči obljubljajo, da bodo njihovi rezultati še boljši, če bodo naposled pridobili toliko željeni letni benc.

J. P.

Z GOJZARJI IN CEPINOM

• Snežne razmere zadnje tedne so šle na roke alpinistom, ki so v Julijskih in Kamniških Alpah opravili nekaj zimskih vzponov in pristopov. Tako sta v jugovzhodni steni Struce v Kamniških Alpah brata Tomaž in Matjaž Erpic ponovila Verino smer, visoko 150 m in pete težavnostne stopnje.

• Toni Barbo in Stane Moktar sta v severni steni Grintovca ponovila Zgrešeno smer. Za 250 m visoko smer sta potrebovala pet ur.

• V severni steni Zadnje Mojstrovke sta Marko Hrovat in Stane Moktar preplezala Žleb. Stena je visoka 600 m, plezjanje pa je trajalo kar deset ur.

• Sredi februarja so člani novomeškega AO izvedli spominsko turo v Tamarju. Hrovat, Hartman, Horvat in Mihalič so opravili pristop na Jalovec, med povratkom pa je Mihalič presmučal še Jalovečev osebnik.

Sporočila, izjave

**POSLANSKI EGOIZEM
KRŠI USTAVO**

Vladajoča liberalnodemokratska (Drnovšček) - demokrščanska (Peterle) "zdržana" (Ribičič) - socialdemokrščanska (Pučnik) naveza je izglasovala zakon o zamrznitvi plač potem, ko je sebi: svojim ministrom in njihovim namestnikom, državnim sekretarjem in njihovim pomočnikom, poslancom, predsednikom, podpredsednikom, v članom komisij ter vsemu ogromnemu spremljajočemu državnemu birokratskemu aparatu (tajnikom, svetnikom, svetovalcem, šefom pisarn in njim podrejenim) zagotovila sijajne osnovne plače in bogate dodatke vseh vrst. Zabetonirala je stanje, kjer premnogokateri delavec zasluži le nekaj sto lutarjev na dan, prej omenjena vladajoča super elita pa nekaj stomač na dan. Če že ne zapišemo vsega ogorčenja, gneva in protesta zoper to človeško in nacionalno nesprejemljivo dejanje, pa ne moremo mimo dejstva, da je pri tem kršena ustava Republike Slovenije, v kateri je med drugim zapisano, da je Slovenija pravna in socialna država. Zato SV - SVOBODNA STRANKA zahteva, da se po vložitvi odložnega veta poslanci državnega zbora v ponovnem glasovanju odločijo za opcijo, ki je v skladu z ustavo (glasujejo proti zakonu o zamrznitvi plač), sicer se mora parlament razpustiti in razpisati nove volitve.

PETER ZIDAR
Predsednik Svobodne stranke

PROTESTNA IZJAVA

Člani območnega odbora SVIZ Slovenije Novo mesto se pridružujemo protestu proti sprejetju zakona o omejevanju plač in zahtevamo od poslancev, da glasujejo proti temu zakonu. S tem protestom želimo izraziti dvoličnost vlade, saj je ta v začetku februarja v sporazumu s sindikati obljubila, da bo še pred koncem februarja nadaljevala poganja in kolektivno pogodbijo za negospodarstvo. Sprejetje tega zakona iznica kollectivno pogodbijo, ki jo je sama podpisala oktobra 1992. Zamrznitev plač delavcem v negospodarstvu na 23.833 SIT (bruto) izhodiščne plače je nesprejemljiva, saj bi vrlada s tem delavcem vzela osnovno za preživetje. Menimo, da s sprejetjem tega zakona ne moremo več zagotavljati socialnega miru. Vlada Republike Slovenije nas tako sili v poostreni boj vse do splošne stavke.

SVIZ Slovenije
Območni odbor Novo mesto

**BELOKRAJNJI
DELAMO ZA
MANJSE PLACILO**

Prebivalci Bele krajine smo na volitvah dokazali pripadnost državi Sloveniji, zaposleni delavci pa voljo, da z milo državo delimo dobro in zlo. Izdelane analize izplačila plač pa govorijo, da so delavci v Beli krajini v povprečju za 20 odst. manj nagrajeni za svoje delo kot delavci drugod po Sloveniji. S tem trdimo, da smo svoj delež k stabilizaciji države ves čas prispevali z odrekanjem in pristajanjem na nizke plače. Tako je za nas intervencijski zakon nepotrebien, ker zaupamo v nov tržni sistem, kjer se delodajalci in delojemalcji sami dogovarjajo o ceni dela ob upoštevanju gospodarskih razmer v državi oz. razmer v posameznih panogih.

Pričakujemo pa, da nam bo vlada Republike Slovenije predložila program sanacije in razvoja gospodarstva ob istočasnem priznavanju vseh sodelujočih partnerjev.

JOŽEF KOČEVAR
predsednik Območne organizacije sindikatov Bele krajine

Res, sram me je

**Ob notici z naslovom
Raus (DL 4. marca)**

Clovek se že več ne more jeziti, lahko je samo žalosten zaradi nekaterih pojmov nacionalne nestrojnosti, in to ne samo v vsakodnevnih odnosih med ljudmi, temveč celo med poslanci v parlamentu.

V Dolenjskem listu (št. 9, 4. marec) sem na 7. strani med krškimi novicami zasledil notico, da je krški parlament že dvakrat razpravljal, da voda krške geodetske uprave ni Slovenec.

Kdaj bomo pri nas pričeli oceňevati ljudi po tem, kakšni so kot ljudje in kako opravljajo svoje delo, ne glede na svojo nacionalno ali pa politično pripadnost. Poznamo veliko primerov, ko naši državljanji na Zahodu delajo in zasedajo celo vodilne položaje, pri nas pa bi radi spodnesli človeka, ki že skoraj pol svoje delovne dobe uspešno opravlja svoje delo in govorí tekoče slovenski jezik, kar pa se njegovega odnosa do strank in sodelavcev tiče, bi bil lahko za vugled marsikateremu izmed nas.

Sam sem 30 let delal v občinski upravi v Krškem, ne, nisem bil partijec, sicer pa to zame niti ni važno. V življenski mi je bilo vedno edino merilo človečnost in delavnost. Zaradi primera, ki sem ga zgoraj navedel, pa me je sram za vse tiste, ki z nacionalno nestrojnoso škodujejo ugledu naše nove samostojne Slovenije v svetu.

MILAN ŽURAJ
Šolska ul. 14, Krško

Odločajo tretjeražredni pravniki

Občina je kriva zaradi slabega in počasnega vračila kmetijskih zemljišč, ki so bila nacionalizirana — To dokazuje tudi najnovejši primer na Draškovcu

Občinski ljudski odbor Novo mesto (sedanja skupščina občine) je na zahtevo Kmetijskega gozdarskega posestva Novo mesto (sedanja Kmetijska zadružna Krka Novo mesto in Gozdno gospodarstvo Novo mesto) sklenil, da se mu zemljišč iz odločbe dodelijo v trajno uporabo. Brez vsakršne odskodnine pravim lastnikom je zadružna dobila v uporabo 119,78,28 m² zemljišč na območju Šentjerneja. To je bilo sklenjeno na sejah obeh zborov dne 31.3.1960. Več kot očitno sledi iz vsega tega dejstvo, da so ta zemljišča last občine

POSTREŽBA V NOVOMEŠKI KAVARNI

Smo dijaki novomeške šole za gostinstvo in turizem. Kot bodoči gostinice nas učijo, kako ravnati z gosti. Tega pa v novomeški kavarni očitno ne pozna. 2. marca smo šli v kavarno, da bi nekaj popili. V kavarni smo se posedli ob 10.20 in tam sedeli do 11.05, ne da bi nas kdo vprašal, kaj želimo, kaj šele, da bi nam postregel. Besni smo nato zapustili lokal. Razumeli bi, če bi nas prezrli, ko smo vstopili, a nas niso. Tudi med čakanjem nas je natakarica kar nekajkrat videla. Čeprav smo mladina in lahko čakamo, smo vendarle gostje. Tega se v tej kavarni očitno ne zavedajo. S takšnim načinom strežbe bodo prav kmalu izgubili ne samo mlade, tudi starejše goste.

Užaljeni gostje

(SLP) in da zadružna ni v nobenem primeru lastnik omenjenih zemljišč. Prav tako ni lastnik tudi drugih zemljišč, katere je pridobila kasneje na prav tako podoben način.

Skupščina občine, izvršni svet, organ prve stopnje in komisija za denacionalizacijo pa so storili bore malo kot zdajšnji lastniki, da bi se ta zemljišča začela hitreje in pravčneje vračati pravim lastnikom oz. njihovim naslednikom. Na očitane slabosti dela komisije, podane predsedniku IS v aprili in septembri prejšnjega leta, nam je le-ta zagotovil, da teh očitkov ne bo poslušal in da bo storil vse, da do takih v podobnih situacij in zastojev ne bi v bodoče več prihajalo. Obljubil je še več in sicer, da bo zamenjal vsakega od komisije, ki bi zaviral ali kako drugače onemogočal izvajanje zakona o denacionalizaciji. Kasneje smo na seji skupščine občine (8. oktobra 1992) zahtevali, naj organ prve stopnje začne izdajati sklepov po 68. členu ZDEN, in to v osemih dneh. Kolikor se ne bi držali tega roka, pa smo zahtevali zamenjavo komisije za kmetijske zemljišča. Ta sklep so poslanci z veliko večino sprejeli, kasneje pa je na seji izvršnega sveta, na kateri so bili prisotni tudi vsi iz omenjene komisije, izvršni svet ocenil, da na delo komisije in njenih članov nima pripom.

Klub najmanj šestimi pravno upravičenim zahtevkom po 68. členu ZDEN pa organ prve stopnje do danes ni izdal še nobenega sklepa po omenjenih členu, pa tudi skupščina ni razresila članici komisije, za katere je glasovala 8. oktobra 1992.

Da imajo upravičenci z upravičenim zahtevkom prav, da se vračila ne bodo izvajala po zakonu, pa je pokazal letoski najbolj svež primer, ko je začela Kmetijska zadružna Krka obnavljati nasad hmeljišča na Draškovcu. (Dela so se začela 1. februarja 1993!) Med drugim je tudi to zemljišče predmet vrača-

nja po zakonu.

Zadruga lahko uporablja trajne naseade po zakonu o denacionalizaciji do konca rodnosti oz. največ še deset let od časa, ko je bil zakon sprejet. Občinska komisija pa proučuje, ali je amortizirana žičnica z drogov za hmeljišče, namesto da bi takoj prepovedala nadaljnja dela.

Znanje predsednice komisije pa je razvidno tudi iz dopisa upravičencev, v katerih si ni znala razločmači posameznih členov in je kasneje zavezanki z pojasnilom poslala za mnenje napačen

Prehitro pozabljene volilne obljube

Protest upokojencev

Člani upravnega odbora Zveze društev upokojencev Slovenije so na posvetu 5. marca skupaj s predstavniki občinskih in mestnih zvez ter enovitih društev v občinah razpravljali tudi o zakonu o usklajevanju pokojnin in denarnih nadomestil za primer brezposelnosti. Po razpravi so sprejeli naslednjo

PROTESTNO IZJAVO

naslovljeno na Državni zbor, vladu Republike Slovenije in celotno slovensko javnost.

Zakon o usklajevanju pokojnin in denarnih nadomestil za primer brezposelnosti v letu 1993, ki ga je sprejel Državni zbor, bistveno spremeni eno temeljni načel sedanjega pokojninskega sistema, da so pokojnine dejansko nadaljevanje sistema plač in da se morajo zaradi tega usklajevati po njihovem izbanju. Omejevanje rasti plač po določbah zakona ali po kolektivnih pogodbah avtomatično vpliva tudi na rast pokojnin, saj manjša rast plača pomeni tudi manjšo rast pokojnin. Sprejeti zakon o usklajevanju pokojnin in denarnih nadomestil pa pokojnine dejansko omrežuje dvakrat, prvič pri rasti plač in nato še pri zaostrenju, samo delnem usklajevanju po rasti živiljenjskih stroškov.

Vladi Republike Slovenije upokojenci zamerimo, da je tak zakon poslala Državnemu zboru brez pritegnitve strokovnjakov k njegovemu oblikovanju in brez razprav z organizacijami upokojencev, da bi skupno iskali ustrenejše rešitve.

Upokojenci vemo, da moramo tudi mi nositi breme zdravljenja našega gospodarstva in njegovega usposabljanja za njegov zagon, vendar smo pripravljeni nositi tolikšen del bremena, kot bo naložen vsem drugim z enako revnimi prejemki. Sprejeti zakon pa upokojencev ne obravnava enakopravno, ampak kritično.

Pozivamo Državni zbor in vse poslance, ne glede na njihovo strankarsko pripadnost, da ob razpravi in ponovnem glasovanju o zakonu o omejevanju plač, pokojnini in denarnih nadomestil za primer brezposelnosti v letu 1993 in ga razveljavijo.

Po mnjenju upokojencev je potrebno sporazumno iskati ustrejnji in enoten način omejevanja rasti plač, pokojnini in denarnih nadomestil za primer brezposelnosti. Pričakujemo, da se bodo poslanci spomnili, da so med decembrskimi volitvami v svojih programih in vabljencih upokojencem obljubljali, da so sedanje pravice upokojencem zagotovljene in da se ne bodo zmanjsevale ali celo ukinejo. Prehitro so pozabljene dane obljube.

STANKO HVALE,
predsednik Zveze društev
upokojencev Slovenije

Za drage MEDICINSKE INSTRUMENTE

V sklad za drage medicinske instrumente pri OORK so prispevali: stanovalci Ragovske ul. 21/21a Novo mesto - namesto cvetja na grob Jožeta Klobčarja 6.600 tolarjev; poseduje z Drske, Novo mesto - namesto cvetja na grob Marija Žgajnar, pokopane na Mirni, 5.360 tolarjev; Alojzija Roženberger, Stranske vas 53, Novo mesto - namesto izplačanega honorarja na sejah skupščine občine Novo mesto 7.402,00 tolarjev.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

Trpeči v poslanskih klopeh?

Ob zapisu Nesmiselna razpršitev desnice

Slučajno sem si sposodila vaš list št. 8 dne 25. februarja, kjer je na 4. strani prispevek o tem, kako je gospod Oman poučarjal, da je pred SKD kot stranko vladne koalicije pomembna naloga tudi kmetijstvo. Mi ne moremo pristati na popoln liberalizaciji. Obžaloval sem, da mu lani ni uspel zdržati SKD in Slovenske ljudske stranke, za kar krivi slednjo — privatno stranko zeta Marjan Podobnika. Pravi, da plače poslance niso takšne, kot pišejo časopisi, da morajo biti poslanske in menedžerske plače dobre, da so dobri vodje. Ni pa gospod Oman povedal, kakšno plačo ima on. Na televizijskih ekranih lahko vidimo, kakšni stroški so poslanci in kako hudo »tripoči« v skupščini.

Zakaj gospod Oman že tretje leto vleče poslansko plačo, si dovoli celo javno ponizevati svojega zeta, ker meni, da je vsem znano, da za kmetata še ni naredil ničesar? Za pridelovanje kruha in drugih živiljenjskih potrebskih kmetij ne potrebujejo

V CLEVELANDU
SI ŽELIJO
DOLENJSKI LIST

V Clevelandu smo prevzeli trgovino Tivoli, ki obravlja že 40 let. V preteklosti ste nam pošljali vaš časopis tudi v Cleveland, ob začetku vojne pa Dolenjskega lista nismo več dočivali. V Clevelandu in okolici je veliko Dolenjevcov, ki jih zanima delo in napredki Dolenjske. Marsikdo bi bil zainteresiran tudi za vlaganje na Dolenjskem. Toda nujno jim je kraj približati. Želeli bi si, da bi nam spet začeli pošiljati nekaj izvodov Dolenjskega lista, tako da bi ga mi lahko prodajali našim dolenjskim rojakom. Za začetek bi jih poslali kakih 7 ali 8, da bi ljudje zopet opazili, da imamo vaš časopis. Vem, da to za vas ne pomeni veliko, toda za dolenjske rojake v Ameriki pa bi, in ko bi izvedeli, da imamo vaš časopis, potem bi bilo tudi povpraševanje po njem večje. Želimo, da ga začnete pošiljati čimprej. Slovenski pozdrav!

EDA PETEK-VOVK

• Svoje otroke dobro vzgoji! Potem boš spoznal, kaj dolguješ svojim staršem. (Kitajski pregovor)

politike. Gospod Oman naj skrbira za svojo dušo, ne pa za dušo gospoda Kučana! Ali smo navadni zemljani poklicani za to, da bomo obozljali drug drugega? Še posebno sedaj, v postnem času, ko se pripravljamo na veliko noč, priporočam gospodu Omanu, naj molji za nasprotnike.

A. TOMŠE

Krška vas

Z ZPM Novo mesto:

JANEZ PAVLIN

Golosekače iščite med nekmeti

Odmek na uvodnik »Nevarnejši kot lubadar« in komentar »Les s šmarnico« (DL 18. februarja) — Moja osebna izkušnja z zasebnimi trgovci z lesom je dobra

Strokovnjak ali nistrokovnjak, celo nespretni kmetič ve, da je 8 več kot 7. Kot prodajalec lesa oz. nespreten kmetič in navsezadje tudi kot intelektualec, dobro vem, kako dragocen je gozd in kdaj je treba, kako drevje posekat. Za nevedne bi na primeru bukve povedal, da jo je najbolje posekat v starosti okoli 120 do 130 let, ker se po teh letih priraste v preteklosti monopol, ki so ga na srčo vseh prodajalcev izgubili. V sedanjem času se je pojavilo veliko trgovcev z lesom, ki so močna konkurenca gozdarjem in prodajalcu nudijo v večini primerov veliko bolj ugodne cene in plačilne pogoje kot gozdarji ter tudi bolj korekten odnos. Gozdarje imajo za poslene trgovce (članek Les s šmarnico), vendar lahko kot prodajalec les

Rejništvo, pot osebnega zorenja

Ob letošnjem srečanju rejniških družin v Leskovcu pri Krškem

V delavnicu pod posebnimi pogoji v Leskovcu je pred časom potekalo v tradicionalno srečanje rejniških družin. Cepav je bila udeležba nekoliko manjša kot prejšnje leto, smo vsi skupaj preživeli prijetno sobotno dopoldne. Prisotne je pozdravila direktorica Centra za socialno delo Krško, ki je povalila takšno obliko srečevanja ter se rejnicam in rejnikom zahvalila za njihovo humano delo. V sklopu srečanja so se rejenci vključili z nagradno igro v radijski program Vala 202 ter si v Kulturnem domu Krško ogledali celovečerni risani film Lepotica in zver. Za sodelovanje na letošnjem srečanju smo zaprosili tudi priznane strokovnjake dr. Mirana Možino. Tako se je rejnicam ponudila izredna priložnost, da na zanimiv način skozi sproščen razgovor spregovorijo o sebi kot rejnicih, o svojih doživljjanjih v odnosih do svojega rejanca ali rejence.

Rejništvo je v bistvu veliko več kot zgolj nadomestno starševstvo in oblika

družbenega varstva otrok in mladostnikov, ki se uresničuje z nego, vzgojo ter oskrbovajo v tuji družini, pri osebah, ki niso njihovi starši, lahko pa so sorodniki. Za družino radi trdimo, da je prva šola moralnih in socialnih navad. Med člani družine obstaja intenzivna medsebojna odvisnost. Nujno je, da proces socializacije otroka, v katerem otrok osvaja določena stališča, vrednote, vzore v idealu, poteka v čustveno stabilni ter pozitivno funkcionalni rejniški družini. Družina ima torej pri čustvenem in osebnišnem razvoju ter procesu socializacije otroka nemadomestljivo vlogo. Zlasti v zgodnjem otroštvu je ton emocionalne dogajanja, ki uravnava odnose ključnih oseb v otrokovem življaju, odločilen za razvoj otrokovih čustvenih, socialnih in spoznavnih moči.

Rejenci so otroci, ki so zaradi kakršnih koli vzrokov prikrajšani za preživljjanje otroštva v matični družini, katere velik del prinesejo s seboj tudi v rejniško

držino. Veliko truda, topline in osebnih odrekjanj je potrebno za vzgojo takšnega otroka. Zato se rejnice ali kot jih radi imenujemo, dobrotnice v pravem pomenu besede. In ravno na srečanju v Leskovcu so o tem spregovorile, poslušale druga drugo in ogromno jim je pomenilo že samo spoznanje, da ob svojih problemih niso osamljene.

Prati koncu srečanja so se rejenci skromno zahvalili rejnicam za njihov trud na način, ki ga znajo prirideti le otroci: s predstavitvijo likovnih izdelkov z motivi risanke ter s pesmijo Ko si snečen.

MARINA N. RABZELJ
CSD Krško

ZBOR ŠKOCJANSKIH UPOKOJENCEV

ŠKOCJAN - Tukajšnje društvo upokojencev je imelo minilo nedeljo občni zbor. V osnovni šoli je pripravilo razstavo ročnih del svojih članov in slik Franca Černiča.

Predsednica društva Jožica Čelesnik je v pozdravnem govoru med drugim čestitala vsem ženam ob njihovem prazniku. Upokojencem je zaigrala instrumentalna skupina osnovnošolcev, razvili so nov društveni prapor in podelili priznanji za delo v društvu Janezu Hočevarju in Janezu Kirnu. 150 udeležencev občnega zaborja je sprejelo poročilo o preteklem delu in dodalo nekaj pobud k programu za delo v letošnjem letu. Protestirali so proti zakonu, ki bi zmanjšal njihove pravice, in izrazili ogorčenje nad kandidati in strankami, ki so pred volitvami obljubljali, da se bodo zavzemali zanje, zdaj pa se tega ne držijo.

RUDI HRVATIN

ZADNJE POJASNILO

K pisanju gospoda Vovka v Dolenjskem listu 4. marca na str. 17 dodajam za bralce Dolenjskega lista naslednji pojasnili:

1. Gospod Vovk je pozabil omeniti, da je bil septembrski članek, »v katerem ni bilo nobenega imena — ne oseb, ne krajev« zares brezoseben, predvsem pa zelo kratak (nekaj vrstic). Avtor se ni hotel podpisati s celim imenom.

2. Zato, ker Dolenjski list ni objavil razlage, ampak samo dejstvo, da »Družina ni želela objaviti« pisma gospoda Vovka, sem poslal naše pojasiščo. Gospod Vovk ni nikoli zahteval pogovora z menoj, čeprav sem bil jaz avtor reportaže. Napisal sem mu zasebno pismo, na katero odgovarja javno in z iztegnimi citati.

Ker gospod Vovk ne razlikuje med javnim in zasebnim pisanjem, se nadaljnemu dopisovanju prek Dolenjskega lista odpovedujem.

FRANI PETRIČ
odgovorni urednik Družbe

TAKO ZDRAVSTVO POTREBUJEMO

6. marca smo imeli upokojencev iz Žužemberka in okolice izlet po Beli krajini. Enemu našim udeležencem je nenadoma postalo slabo, vendar se je vse srečno iztekel po zaslugu metliškega Zdravstvenega doma Klub temu da so tam imeli polne čakanice, so takoj in uspešno nudili prvo pomoč našemu članu. Društvo upokojencev Žužemberk se metliškim zdravstvenim delavcem lepo zahvaljuje.

F. O.

NATANJEL GLIHA

KOMPROMIS — USPEH POLITIKE

Lastninsko preoblikovanje podjetij oz. sprememb podjetij z družbenim kapitalom v podjetja z zanimanjem lastnikom ni zgoraj problem gospodarstvenikov in strokovnjakov, je tudi (ali predvsem) problem politike in politikov. Problem lastnine je v tem, da ima velik politični naboj in politično moč. Brez te bi zakon nastal prej kot v dveh letih.

Obstajajo trije koncepti. Trejti je kompromis. Koncept rasti poslovnih skladov ni dovolj hitro razreševal problema družbenih lastnin, koncept odplačane in postopne privatizacije je imel dve zameri — postopnost pri nestrpnih in odpalčnosti pri tistih, ki so jim govorili, da so lastniki. Kompromis je primesil razdelitev družbenih lastnin in njen od kup (prodajo) ter utrdil vlogo države oz. institucionalnih lastnikov (skladov), čeprav je tudi država priznala, da ni bila nikoli in nikjer dober gospodar. Kompromis pomeni lastnjenje na mahu, se pravi brez postopnosti.

Prve ocene zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij po njegovih posledicah bo zagotovo prepozno in ne more prispeti k temeljnemu cilju, zato katerega vse to počnemo — uspešno in učinkovito gospodarski sistem, v katerem ne bo anonimnih lastnikov. Prehod od anonimnih k zanimanjem lastnikom zahteva ne samo dogovor političnih strank in politikov, temveč tudi sporazum tistih, ki so bili vse, in tistih, ki bodo to postali. Tak dogovor ni potreben zato, da bi prepričali delavce o neučinkovitosti socialističnega sistema, temveč zato, da bi jim pokazali možnosti za boljše življenje ter njihovo vlogo pri uresničevanju novih ciljev.

va nadzorovala tudi proces lastnjenja in privatizacije.

DELNICA NOSI TUDI TVEGANJE

Priprave na lastnjenje potekajo sicer že, odkar se ve, da bo družbenega lastnina odpravljena. Ta, namreč družbenina, lastnina že nekaj časa nima več prvega upravljalca. Pojavile so se čudne tvorbe, imenovane krovna podjetja (izraz holding v večini primerov ne ustrez), ki razpolagajo z večino družbenih sredstev in jih dajejo v najem »hčeram«, ustanovljeni s kapitalom, ki zaposlenim v njih ne daje prav nobene varnosti. Cilj tega postopka »preoblikovanja«, ki naj bi bilo vsebinsko, je suspenz delavskega (samo)upravljanja in vzpostavitev upravljalskih struktur po kapitalskem principu, le da je še vedno večinski družbeni kapital. V takšnih upravljalskih strukturah praviloma predstavnikov družbenega kapitala ni, če pa že so, nimajo toliko glasov, kolikor kapitala predstavljajo. V upravne odbore imenujejo managerji kar same sebe, poleg pa še nekaj predstavnikov največjih upnikov podjetja, ki pa za svojo »Sodelovanje« ne nosijo nobenega poslovnega rizika, saj so svoje terjave že prej zavarovali s hipotekami. »By pass« podjetja so postala funkcionalna moda, podjetja v tujini pa, odkar je Slovenija tako majhna, nuja, saj se sicer ne da več poslovati. Oboje imajo pri lastnjenju svojo vlogo.

V razmerah, ko je dovoljeno vse kar ni prepovedano, je negativne procese nemogoče nadzorovati, zaradi njihove prevladajoče uporabe pa se postavlja tudi vprašanje smiselnosti njihovega preganjanja. Spriznati se je potrebno z dejstvom, da moramo ustvariti domače kapitaliste, saj smo do tujega kapitala

Labod pred 70. letnico življenja

V tovarniškem glasilu vse o letošnjih ciljih

V 19. letnik izhajanja je stopil LABOD, glasilo domače tovarne oblačil v Novem mestu. Že lani so zaradi slabih likvidnosti rahlo omemili nakladno in pogostnost izhajanja časopisa. Letos mislijo izdati deset številki, vmes pa bodo redno obvezali delavce tudi prek informativnih biltenov.

Nova številka piše predvsem o letošnjih Labodovih ciljih. Doslej dosežena raven proizvodnje, število zaposlenih, možnost prodaje doma in na tujem dajajo podjetju osnovne poudarjajo za poslovanje. Zdaj dela v Ločni, Libni, Deliti, Tip-topu, Temenicu in v Zali 1409 Labodovih delavcev in delavcev. Cepav dobro vedo, da je samo od pravocasne proizvodnje, predvidenih rokov, kolčin in ustrezne kakovosti njihovih izdelkov odvisno uspešno tržno nastopanje, klub temu ne menjajo opozarjati, da je mogoče doseči še več.

Kot vedno je branje novic iz številke LABODove »družine« zanimivo in hkrat koristno. Tokrat odgovarjajo ljudje iz proizvodnje o izgubljanju minut zaradi popravil strojev. Pet delavcev piše o solidarnosti, Angelca Blatinik o vtičih z ekskurzije v Belorusijo, v Odmevih pa res odmeva razgibanje življenje labodovcev in njihovih upokojencev. Tudi tokrat bučike v presejane Pleve s kančkom zdravega humorja in zbadljivosti pisejo o marščem, kar se dogaja med ljudmi.

Čas hiti in Labod se bliža 70-letnici. Doživeljijo bodo prihodnje leto, a že sedaj so začeli zbirati pobude in predlogje za dostojno počastitev visokega delovnega jubileja. Že letos bodo povabili na pogovore mnoge znane osebnosti.

Tg.

Anton Novak

Številni soborci, prijatelji in sorodniki so se 3. marca na kočevskem pokopališču poslovili od Antonia Novaka. Pokojni je bil rojen pred 73 leti in je večji del življenja preživel v Kočevju. V vrste NOV je stopil 9. septembra 1943, in sicer v enote IX. SNOU brigade Kočevske; tu je bil do marca 1943, ko je bil v Makošah pri Ribnici ranjen in ujet in odpeljan v nemško taborišče. Po končanih drugi svetovni vojni je opravljal številna dela in bil član raznih organizacij in društva. Med drugimi so se od njega poslovili tudi preživeli borci enote, v kateri se je bojeval in opravljal nalogu bataljonškega bojničarja.

V. D.

• Človek postane jaz v dotiku s ti. (Buber)

80 let Gabrijela Kolbiča

V sredo, 17. marca, se bo iztekel 80 let, odkar je zagledal luč sveta akademski kipar prof. Gabrijel Kolbič iz Maribora. Rodil se je v Slovenskih goricah, kjer so bili njegovi starši vinčarji na Velki. Njegov zadnji učitelj na osnovni šoli Franjo Bratoš se je zavzel za Gabrijelovo nadarjenost za likovno umetnost in ga poslal v meščansko šolo v Maribor. Po dovršitvi te šole se je Gabrijel napotil v Prago na Umetnostno-obrtno šolo, ki je imela po 6 letnem študiju rang višje šole, Gabrijel jo je dovršil z odličnim uspehom, najprej 4 leta pri Rodinovem učencu prof. Jozefu Mažatkem, po njegovih smrti pa je dokončal specjalno pri znanem češkem kiparju Dvoržaku. Nato je bil sprejet na akademijo v Pragi in študiral pri prof. Otokarju Španjelju. Tu je bil eno leto sošolec našega kiparja Karla Putriha iz Ljubljane in slikarja Staneta Kregarja. Na akademiji je bil deležen Častnega priznanja in II. nagrade. Zaradi upokojitve je nadaljeval XI. in XII. semester v Zagrebu pri prof. Franju Kršiniću, vendar je prejel diploma Akademije likovnih umetnosti v Pragi. Prof. Kolbič je izdelal spomenike v Mariboru, Rušah, na Ptuju, v Ormožu, Velenju. Mnogo je razstavljal doma (samostojno čez 40-krat) in v tujini skupaj z drugimi slovenskimi likovnimi umetniki. Kolbič poživlja od leta 1954 dalje svoje razstave z akvareli. Piše tudi otroške pesmi, izmed katerih so nekatere uglasili Janez Kuhar, Radovan Gobec, vili Ukmar in Maks Pirnik. Pravkar je izšla v tisku 5. zbirka pesmi.

Za svoje kulturno udejstvovanje je prof. Gabrijel prejel številna priznanja in pohvale, red dela s srebrnim vencem in za življenjsko delo Glazbeni nagrado mesta Maribora.

Moju dletu in copiča prof. Kolbič želimo še mnogo ustvarjalnih let in mnogo užitkov med svojimi umetniškimi stvaritvami.

SLAVKO SMERDEL

pričakovan, bo nadaljevanje manj uspešno.

Prav tako je pomembno, da se pri programu notranjega odkupa podjetja načini možnosti tako v procesu zamenjave certifikatov upošteva za razdelitvene delnice (razmerje 1:1) kot pri odkupu delnic s 25-odstotnim popustom. Nobenemu delavcu ni mogoče sodelovanje v programu notranjega odkupa prepovedati ali pa v programu posameznega delavca favorizirati. Zakon sam je v tem delu popolnoma odprt. Ta razmerja prepušča nastajanju »nove poslovne morale«.

Delavski odkup podjetja ter poslovanje podjetja z dobikkom, saj je malo verjetno, da bi se povprečen delavec lahko vključil v program notranjega odkupa podjetja s svojimi prihranki.

Morda še največji problem, s katerim se bodo delavci srečali pri notranjem odkupu podjetja, pa je učinkovito organiziranje zaposlenih — delničarjev in enotno izvajanje njihove vloge upravljalca (njihova kolektivna zavest). Če enotnosti glede ciljev in ravnanja ne bo, pa lahko program notranjega odkupa podjetja ogrožen. Ali bodo delavci — delničarji pripravljeni skleniti delničarski sporazum, ki jih lahko obvaruje pred individualistično zavestjo njihovih manjih in povzročanjem te »od zunaj«?

Lastninsko preoblikovanje podjetja pomeni tudi računovodska konstituiranje podjetja (otvoritvena bilanca); pogosto bo zahtevalo statusno preoblikovanje podjetje (po novem zakonu o gospodarskih družbah naj bi imela družba z omejeno odgovornostjo največ 50 družbenikov) ter organizacijsko in kapitalsko preoblikovanje podjetja. Zato bi morali delavci dobiti, če gre za program notranjega odkupa, celovito sliko podjetja, ki obsegajo: analizo ekonomskega stanja in možnosti, opredelitev poslovnih ciljev podjetja za nadaljnih 3—5 let ter privatizacijski načrt z vsemi predpostavkami, na katerih je grajen. Vse to pa je vedno premalo, med delavci, ki bodo sodelovali v odkupu, in poslovodstvom in potrebnega zaupanja (če ne velja stisk roke).

Kot za sprememba zakona na bilje odločilna najboljša varianta, tako bo v fazi izvedbe potreben iskati najbolj sprejemljivo rešitev. Brez upoštevanja

lastninsko sliko podjetja. Če se npr. s programom preoblikovanja predvideva vložek tujega partnerja z obsegom 20% sredstev podjetja, potem lahko delavci (tudi če se za odkup odločijo vsi) zamenjajo certifikatov za 20% družbenega kapitala in odkupom vseh 40% družbenega kapitala pridobjijo po štirih letih, kolikor odkup traja, le kontrolni delež kapitala v podjetju, nikakor pa ne tudi večinskih.

Delavski odkup podjetja ter poslovanje podjetja z dobikkom, saj je malo verjetno, da bi se povprečen delavec lahko vključil v program notranjega odkupa podjetja s svojimi prihranki.

Zaradi vsebinskih sprememb pri lastninskih in upravljalskih razmerjih je zaželeno, da se programu lastninskega preoblikovanja z notranjim odkupom priloži tudi koncept statuta ali pravil novega podjetja. Ni namreč nepomembno: kako bodo zavarovane pravice manjšinskih delničarjev oz. družbenikov, kako se bo glasovalo v organih upravljanja o posameznih zadevah; kako se lahko delnice ali lastniki deleži prenašajo oz. prodajajo; ali se lahko počne, dokler program odkupa ni realiziran; koliko dividende se izplača in koliko pripada glavnici; pravice in obveznosti delničarjev oz. družbenikov in druga pravila, ob katerih bo odvisno vse, kar se bo v podjetju dogajalo

Jezik je ogledalo duše

Res je, da je kulturni praznik že mimo, toda skrb za lep jezik, ki je pomemben temeljni kamen naše kulture, ni le stvar enega dneva, ampak naša stalna skrb. Zato tudi objavljamo prispevke, ki smo jih ob kulturnem prazniku prejeli na uredništvo iz briljinske osnovne šole. To so razmišljanja nekaterih tamkajšnjih sedmošolcev na to temo, spodbujena z izvodnimi besedami pedagoginje Elizabete Vardjan. Razmišljanja objavljamo namesto lastnega komentatorja o jeziku. Nič odveč ne bo namreč, če se nad jezikom zamislimo tudi sami.

Že 48. leto smo praznovali slovenski kulturni praznik, drugič kot dela prost dan. Kako smo ga obogatili, ga oplešali, da nam bo ostal v trajnejšem spominu? Ali pa še isčemo poti, besede, ki naredi naš vsakdan lepši, srečnejši, so polne spodbude, tolažbe, veselja? Morda smo ta dan a tudi druge dneve po njem razmišljali prav o besedah? O tistih, ki nam oplešajo življenje. Morda pa tudi o tistih, ki so se kar vpletle v naša sporočila, pa nieč ne sporocajo, a veliko več povedo o nas, o našem okolju, vzgoji, o našem odnosu do vsega. O tistih besedah, ki jih kar ponavljamo, pa že več ne slišimo, kako z njimi mažemo, packamo svoj jezik. Onesnažili smo že okolje, zrak, zemljo pa tudi materni jezik. In kakšen je ta moj, tvoj materni jezik? Kovino, steklo, porcelan prepoznamo po zvoku, ljudjin in narodi se med sabo prepoznamo po jeziku.

Prisluhnimo najprej sebi in razmislimo. Je tudi v našem izražanju veliko besed, ki ne spadajo v lep jezik? Katero so tiste besede, ki jih po nepotrebnu ponavljamo. Kdo v razredu govori še grše, kdo pa takih besed sploh ne uporablja, ne prekinja?

Ne samo ob kulturnem prazniku, skozi celo leto mislimo na naš jezik in na to, kako bi ga očistili in oplešali! Ob onesnaženiji zemljiji, zraku, vodi smo nemočni in le malo lahko sami storimo, da bi uničimo popravili, toda o jeziku in o lastnem izražanju odločamo mi sami in nihče drug. Zato je prav, da vsake pri sebi razmisli o tem in očistimo svoj jezik plevela, ki smo ga vanj mimogrede zanesli. To smo dolžni vsem tistim, ki so se stotelet trudili in obranili naš jezik pred tujim, ga olranili za nas, da bi ga mi predali potomcem še vedno kot slovenski jezik.

Jezik je ogledalo duše. Z jezikom lahko unicemo, ranimo, a tudi božamo in gladimo. Jezik je in bo ostal zvok preteklosti, sedanjosti in bodočnosti, zato naj zveni blago in prijetno. Sedmošolci pri dodatnem pouku proučujejo jezik bolj natančno. Pozorno bodo prisluhnili tudi drugim učencem na šoli.

Naj vas ne bo sram lastnih besed! Pridružite se nam v skrbi za lepše izražanje!

ELIZABETA VARDJAN

Na jezik sem ponosna!

Le maloko ve, da ima naša šola kup dragocenosti o pisatelju Janezu Trdini. Ker me slovenska literatura v zadnjem času zelo zanima, je bil to pravi trenutek, da bolje spoznam življeno in pisateljevanje Janeza Trdine.

To je bil pisatelj, ki ni marjal Nemcev, saj so zatirali in zanjevali slovenski jezik in naše ljudi. Če me občutek ne vara, so morali biti to zelo hudi časi, vsaj za zavedne Slovence. Kot Slovenka sem na svoj jezik zelo ponosna. Hkrati čutim, kako težko je bilo Janezu Trdini ob vsem tem ponizanju. Če bi sama živila v tistih časih, bi se borila skupaj z njim.

Trdina je ljubil Dolenjsko, saj je tu živel in svoje občutke zapustil zapisane bodočim rodomovom. Lahko bi rekla, da so bili ti ljudje, zlasti Prešeren in Trdina, sveta luč za bodočnost slovenskega jezika. Da sem ob svojem jeziku občutila ponos in pisatelju Janezu Trdino podrobnejše spoznala, so prispevali prizadevni učitelji na naši šoli, Dolenjski muzej in Študijska knjižnica Mirana Jarca. Vsem iz srca hvala!

GLORIA MURN, 7. c

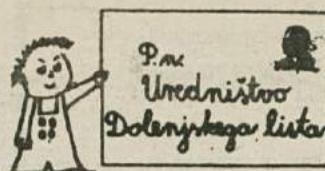
Več poslušajmo!

Čeprav je jezik, ki ga govorimo, naš materni jezik in bi ga morali govoriti s ponosom in lepo, ga mažemo in packamo z grdlimi izrazi. Ker je ta jezik naš jezik, za katerega so se naši predniki bojevali, mislim, da bi ga morali bolj spoštovati in ljubiti. Poglejmo, recimo, našo šolo. V njej je veliko učencev, ki v vsakim stankom, ki ga povedo, mažejo jezik. So pa tudi izjeme in rekla bi, da jaz še spadam mednje. Seveda, kadar sem besna, včasih izrečem kakšno kletvico, a je bolj mila. Na našem razredu je kar dosti učencev in učenek, ki se ne zavedajo, katere besede niso za javnost. So pa tudi taki, ki govorijo grde besede, ne da bi se zavedali, kaj to besede pomenijo. V našem jeziku kar mrzoli umazanih besed. Ce bomo v izražanju tako malomarni, se bo naš jezik počasi pogrezal v blatu.

Kovina se pozna po zvoku, narod po jeziku. Človek ima dvoje ušes in dvoje oči pa en jezik. Naj veliko posluša in gleda pa manj govor!

TANJA JAKELJ, 7. c

MLADI DOPISNIK

SPOMINI DEDOV IN BABIC

Slovenci govorimo slovenski jezik že od kar živimo in smo tu. Žal pa vanj vdirajo tudi grde in tuje besede. Ni lepo, če Slovenci mažemo svoj jezik s takimi grdimi besedami, ki jih je vse več. Jezik moramo ohraniti lep tudi za naše vnike in pravnike.

GAŠPER, 7. b

Odgovorni smo vsi!

Vsek dan naš jezik uporabljamo, ga zanjučemo, nanj pa se spomnimo le en dan in letu, pa še takrat le peščica. Za jezik smo odgovorni vsi, ki ga uporabljamo. Lahko bi ga ohranili lepega. Ko bi bilo vsaj polovica manj grdih besed v njem, pa bi jezik, ki ga govorimo, obdržal svojo lepoto. To je namreč edina stvar, ki jo vsi uporabljamo. Jezik je lep in bo tak tudi ostal, če ga bomo spoštovali in varovali.

TOMAZ, 7. b

INFORMATIVNI DAN

V petek, 26. februarja, smo imeli učenci osmih razredov informativni dan. Z dvema sošolcema sem obiskal srednjo ekonomsko šolo v Novem mestu. Zbral se nas je zelo veliko. Gospod ravnatelj nam je predstavljal šolo in razložil predmetnik v 1. letniku. Predstavili so se nam tudi nekateri profesorji, ki poučujejo na tej šoli. Bil sem zelo vesel, kdo sem zvedel, da imajo na šoli tudi dve sodobno opremljeni učilnici z računalniki. Ta dan sem izvedel zelo veliko o ekonomski šoli in upam, da bom jeseni obiskoval to šolo.

DAVORIN KLOBUČAR
8. r., OŠ Brusnice

PRIPRAVLJANJE NA KONČNE IZPITE

Kmalu bo prišel čas, ko bomo zaključili 8. razred in nadaljevali šolanje, odvisno od poklica, za katerega smo se odločili. Še prej pa bomo moral opraviti teste iz slovenskega jezika in matematike. Tedaj bomo videli, koliko smo se naučili teh 8 let. Rezultati bodo tudi pogoj za vpis v srednje ali poklicne šole. Potrebno bo veliko ur, da ponovimo snov in se pripravimo na reševanje testov. Učitelji nas že sedaj spodbujajo k ponavljanju in nam želijo veliko srečo pri reševanju.

SONJA, SABINA, SANDRA
8. r., OŠ Globoko

HALO — ALO PIZZA!

(068) 24-415

PIZZA »HALO — ALO«: testo, pelati, sir, šunka, gobe, začimbe, oliva

PIZZA SAN REMO: testo, pelati, sir, šunka, gobe, jajce, začimbe, oliva

PIZZA SAN FRANCISCO: testo, pelati, sir, pršut, gobe, začimbe, oliva

PIZZA SAN DOMINGOS: testo, pelati, sir, šunka, česen, peteršilj, olivno olje, začimbe, oliva

PIZZA SAN CLEMENTE: testo, pelati, sir, rakci, školjke, tuna-fileti, kaviar, sir, česen, peteršilj

PIZZA »HALO — ALO VELIKANKA« za 4 osebe

(068) 24-415

Pripeljemo: 1 pizza do 10 km
3 pizze do 15 km
4 ali več pizz nad 15 km

Če pizze ne boste naročili vi, jo verjetno ne bo naročil nihče!

HALO — ALO PIZZA!

(068) 24-415
ZARADI VAS

GLASBA JE ŽIVLJENJE

Slovenci smo samostojni in kot taki se na različne načine predstavljamo v svetu — tudi glasbeno. Korak h glasbeni predstavljiv je bil nedvomno slovenski Eurosong 93, na katerem je zmagal En X band s pesmijo Tih deževan dan. Mi pa vas pozivamo k sodelovanju v nagradni igri v oddaji Glasba je življenje: Eurosong 93. Zanima vas, kateremu izvajalcu bi vi namenili glavno nagrado. Če se morda ne spomnite vseh, naj jih naštejemo po vrstnem redu, kot so nastopali: Maddalena de Andrea: Ko bo maj; E. T.: Svet za oba; Dominik Kozarič; Tina; Faraoni: Sonce sreče; Čudežni polja; Nekdo igra klavir; Darja Švajger: Naj vidimo ljudi; Cole Moretti: Tih deževan dan; Alenka Godec: Ti si ti; Miran Rudan band: Prepozno je za vse; Roberto Buljevič: Daj, odpri; Helena Blagne: Vzemi me nočoj; Regina: Naj ljubezen združi vse ljudi. Na dopisnicu nam pošljite ime izvajalca in naslov popevke, ki vam je bila najbolj všeč. Izzrebali bomo tri imenitne nagrade: stereo walkman Avtomotorja iz Celja, trikilo-

gramski paket prave kave Drog Man Coffee in tri kasete Moped showa. Dopisnice pošljite najkasneje do srede, 17. marca, na naslov: Dnevnik, p.p. 30, Ljubljana, s pripisom: Za oddajo Glasba je življenje.

Gost sobotne oddaje bo Cole Moretti, ki je pevec in glavni ustvarjalec zmagovalne skupine En X band.

Pri moped showu smo si sposodili marsikaterje evrovizijsko uspešnico preteklih let, s tem da jo je Tof tekstovno po svoje obdelal. Če vas zanima, v vami smo v soboto na vatem radiju.

V Avtoimpexu so skrbno zapečatili spisek s 500 kupci, ki so februarja vplačali avto znamke Škoda, obiskali ministra za notranje zadeve Iva Bizjaka, ki se je odločil za številko 376, z zapečateno kuvertom oddrveli na ministerstvo za pravosodje k ministru Mihi Kozincu, ki je odpril kuvert in obkrožil srečno.

Začel je lov in prihodnji bomo obdelanili ime lastnika nove škode. Simona H2O

gramski paket prave kave Drog Man Coffee in tri kasete Moped showa. Dopisnice pošljite najkasneje do srede, 17. marca, na naslov: Dnevnik, p.p. 30, Ljubljana, s pripisom: Za oddajo Glasba je življenje.

Gost sobotne oddaje bo Cole Moretti, ki je pevec in glavni ustvarjalec zmagovalne skupine En X band.

Pri moped showu smo si sposodili marsikaterje evrovizijsko uspešnico preteklih let, s tem da jo je Tof tekstovno po svoje obdelal. Če vas zanima, v vami smo v soboto na vatem radiju.

V Avtoimpexu so skrbno zapečatili spisek s 500 kupci, ki so februarja vplačali avto znamke Škoda, obiskali ministra za notranje zadeve Iva Bizjaka, ki se je odločil za številko 376, z zapečateno kuvertom oddrveli na ministerstvo za pravosodje k ministru Mihi Kozincu, ki je odpril kuvert in obkrožil srečno.

Začel je lov in prihodnji bomo obdelanili ime lastnika nove škode. Simona H2O

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 11. III.

SLOVENIJA 1

- 10.10 - 0.05 TELETEKST
- 10.25 VIDEO STRANI
- 10.35 ZGODBE IZ ŠKOLKE
- 11.25 TEDENSKI IZBOR ČAS CYETJA, španski film
- 13.00 POROČILA
- 13.05 VIDEO STRANI
- 13.50 FILMSKO POPOLDNE
- 13.50 BUNTZ AT BEVERLY HILLSA, ponovitev amer. naniz, 11/13
- 14.15 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj, 6/21
- 15.00 NE JOČI, SAJ SAMO GRMI, amer. film
- 16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
- 17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
- 17.15 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
- 18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
- 18.50 16 ČRK, TV igrica
- 19.15 RISANKA
- 19.22 TV NOCOJ
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 ŽARIŠCE
- 20.40 LJUBEZNSKA PREIZKUŠNJA, nemška nadalj, 6/7
- 21.30 TELEVADA, 8.10
- 22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.43 POSLOVNA BORZA
- 22.53 TV JUTRI
- 22.55 SP V UMETNOSTNEM DRSANJU (M), posnetek iz Prague
- 23.55 VIDEO STRANI

18.45 TV MERNIK

19.00 RISANKA

19.12 ŽREBANJE 3 x 3

19.22 TV NOCOJ

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT

20.05 UTRIP

20.25 KRIŽKRAŽ

21.30 NA DNU, brazilska nadalj, 2/5

22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

23.03 TV JUTRI

23.05 SOBOTNA NOČ

23.05 NOĆNI VIDEOMEH

0.25 GLASBENA ODDAJA O JULIU IGLESIASU

0.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

- 7.50 - 1.40 Teletekst
- 8.50 Video strani - 8.15 Tedenski izbor: Jakec in čarobna lučka (angl. risana serija, 22/26); 8.25 Denver, poslednji dinosaurov (ponovitev amer. naniz, 19/20); 8.50 Klub klubov; 10.20 Zgodbe iz školke; 11.10 Operne zgodbe: Trubadur (9. oddaja) - 12.00 Sportna sobota: SP v umetni dresaju; 14.00 SP v umetni dresaju; 16.25 SP v hokeju na ledu, skupina C: Spanija - Slovenia; 17.00 Moja knjiga o džungli (22/27) - 19.22 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, Šport - 20.05 Rojstvo Evrope (angl. dok. serija, 6/7) - 21.00 Homo turisticus - 21.30 Poglej in zadeni - 22.35 Sova: Alo, alo (angl. naniz, 2/18); 23.00 Odletel bom (amer. nadalj, 9/21); 23.45 Čas bo poskrbel (angl. film) -

Na podlagi 51. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Ur. list SRS št. 18/84 in 33/98 in 8. člena o oddajanju stavbnega zemljišča na območju občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 6/86)

OBJAVLJA

Sklad stavbnih zemljišč občine Novo mesto po sklepu komisije za oddajo stavbnih zemljišč z dne 1. 07. 1992 in 23. 12. 1992

JAVNI RAZPIS

za oddajo stavbnih zemljišč za gradnjo obrtnih delavnic po Spremembi zazidalnega načrta Obrtno-industrijske cone Cikava-zgornji del in sicer za naslednje lokacije:

oznaka lokacij	zemljišče parc. št.	izmera	priprava	kom. oprema
št. 2	2165/36	1.113 m ²	748.393 SIT	3.863.595 SIT
št. 3	2165/33	1.297 m ²	866.955 SIT	4.138.893 SIT
št. 4	2165/37	2.130 m ²	1.397.596 SIT	6.334.318 SIT
št. 5	2165/35	1.160 m ²	779.679 SIT	3.936.500 SIT
št. 9	2165/38	931 m ²	633.121 SIT	3.539.971 SIT
št. 10	2165/39	1.775 m ²	1.167.568 SIT	5.740.236 SIT
št. 11	2165/40	1.119 m ²	751.913 SIT	3.871.757 SIT
št. 12	2165/41	2.286 m ²	1.492.313 SIT	7.170.438 SIT
št. 13	2165/13	1.191 m ²	1.258.422 SIT	6.614.161 SIT
št. 14	2165/42	1.254 m ²	832.718 SIT	4.057.825 SIT
št. 15	2165/43	1.189 m ²	797.226 SIT	3.976.757 SIT
št. 16	2165/16	1.393 m ²	926.465 SIT	4.540.958 SIT
št. 17	2171/2	3.481 m ²	2.250.202 SIT	8.534.649 SIT
št. 18	2160/2	2.583 m ²	1.680.890 SIT	6.972.189 SIT

vse gozd 3. katastrskega razreda v k.o. Smolenja vas.

Na lokacijah št. 12 in 13 z možnostjo gradnje poslovno-stanovanjskega objekta.

Cena stavbnega zemljišča znaša 728,50 SIT za m² in velja do 10. 03. 1993, ob sklenitvi pogodbe pa se revalorizira v skladu z indeksom rasti cen na drobno po podatkih Zavoda za statistiko Republike Slovenije.

Višina sorazmerne dela stroškov priprave stavbnega zemljišča in komunalne ureditve stavbnega zemljišča je za vsako posamezno lokacijo določena z investicijskim programom.

Vrednosti v tabeli veljajo na dan 10. 03. 1993, ob sklenitvi pogodbe pa se revalorizirajo v skladu z indeksom rasti cen industrijskih izdelkov pri proizvajalcih Republike Slovenije — panoga proizvodnja gradbenega materiala, po podatkih Zavoda za statistiko Republike Slovenije.

V stroške priprave stavbnega zemljišča so zajeti stroški odškodnin, cenitev, upravnih in sodnih postopkov pri pridobivanju zemljišč, stroški geološko-geomehanskih preiskav, geodetskih del, pravnih poslov za realizacijo obrtne cone, stroški izdelave prostorske in investicijsko-tehnične dokumentacije s pridobljenim lokacijskim dovoljenjem ter odškodnino za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča.

V stroške opreme stavbnega zemljišča s komunalnimi objekti in napravami skupne in individualne rabe so zajeti stroški izgradnje kanalizacijskega omrežja za odvodnjavanje odpadnih in meteornih voda v ločenem sistemu z omejitvijo odvodnjavanja odpadnih voda z območja tega dela zazidalnega načrta do skupne količine 61 / sekundo, vodovodnega omrežja, n.n. in v.n. električnega omrežja s transformatorsko postajo, sekundarnega razvodnega PTT in plinskega omrežja, cestnega omrežja v asfaltni izvedbi z enostranskim pločnikom in stroški izgradnje javne razsvetljave. Hkrati je v ceno komunalne opreme vključen tudi prispevek pred priključitvijo na javno vodo-vodno in kanalizacijsko omrežje.

INVESTITOR BO MORAL SAM ŠE:

- plačati elektroenergetski prispevek v odvidnosti od vhodnih varovalk,
- na zahtevo upravljalca PTT omrežja poravnati preostali del obveznosti, ki se nanašajo na pridobitev telefonsko-kabelskega priključka z upoštevanjem že poravnane delež za izgradnjo sekundarnega telefonsko-kabelskega omrežja,
- na zahtevo upravljalca plinovodnega omrežja poravnati preostali del obveznosti, ki se nanašajo na priključitev na plinsko omrežje z upoštevanjem že poravnane delež za izgradnjo sekundarnega plinskega razvoda v sklopu tega dela zazidalnega načrta,
- zgraditi in financirati vse priključke na obstoječe ali nove komunalne naprave,
- zgraditi in financirati kontrolna jaška pred izpustom odpadnih voda v meteorno in fekalno kanalizacijo in preostale čistilne naprave za zadostitev zahtev ZAKона o vodah in tehničnega pravilnika o javni kanaлизaciji,
- sam pridobiti tehnično dokumentacijo za objekt s pri-

klučki na komunalne naprave in zunanjem ureditev lokacije z gradbenim dovoljenjem,

— zgraditi objekt.

OSTALI POGOJI:

1. Rok za prijavo je vključno 15. dan po objavi.
2. Prijave v zapečatenih ovojnicih z oznako »JAVNI RAZPIS CIKAVA« pošlite ali osebno dostavite na naslov: Sklad stavbnih zemljišč občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2, Novo mesto.
3. Varščino v znesku 600.000,00 SLT mora udeleženec javnega razpisa nakazati na žiro račun Sklada stavbnih zemljišč občine Novo mesto št. 52100-654-65118 in dokazilo o plačilu varščine priložiti k pismeni prijavi.
4. K prijavi je potrebno priložiti tudi potrdilo o državljanstvu in potrdilo o višini osebnih dohodkov oziroma drugih prejemkov za zadnjih šest mesecev.
5. V prijavi navedite tudi vsa dejstva, ki bi jih komisija za oddajo stavbnih zemljišč lahko upoštevala pri odločitvi o oddaji lokacije.
6. Ob odpiranju prijav lahko komisija za oddajo stavbnih zemljišč zahteva od udeležencev še dodatno potrebno dokumentacijo.
7. Dejavnosti za posamezne lokacije niso definirane, zato je interesent za nakup lokacije dolžan k prijavi na javni razpis za izbrano lokacijo predložiti svoj program dejavnosti s tehničko utemeljenimi potrebami po velikosti objekta in funkcionalnega prostora v skladu s predpisanimi omejitvami in dovoljenimi odstopanjimi, določenimi v zazidalnem načrtu obrtno industrijske cone Cikava-zgornji del (odlok objavljen v UL RS št. 2/92). Na osnovi teh podatkov bo pristojna urbanistična služba proučila primernost dejavnosti in izdelala ureditveno situacijo za konkretno lokacijo, kot podlago za izdajo lokacijskega dovoljenja.
8. Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje je izdelal predlog razporeditive dejavnosti, s katerim so načelno določene dejavnosti za posamezne lokacije. Ta predlog je na vpogled pri Skladu stavbnih zemljišč.
9. Komisija za oddajo stavbnih zemljišč bo pri Zavodu za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje naročila strokovno presojo o primernosti dejavnosti na izbrani lokaciji, ki bo poleg kriterijev in določil odloka o oddajanju stavbnih zemljišč ter predloga razporeditive dejavnosti osnova pri odločanju za oddajo lokacij.
10. Izbrani udeleženec javnega razpisa mora najkasneje v 30 dneh po prejemu obvestila komisije za oddajo stavbnih zemljišč skleniti pogodbo o oddaji in ureditvi stavbnega zemljišča, če ni bil vložen ugovor proti odločitvi komisije.
11. Pogodba o oddaji in ureditvi stavbnega zemljišča bo sklenjena na podlagi tega razpisa, odloka o spremembi zazidalnega načrta obrtno industrijske cone Cikava-zgornji del in za to izdelanega investicijskega programa.

Pogodbena vrednost posamezne lokacije poleg odškodnine za zemljišče, priprave in komunalne opreme, vsebuje še prometni davek na promet z nepremčinami in stroški v zvezi s pogodbo in zemljišč-koknjižno izvedbo.

S pogodbo o oddaji in ureditvi stavbnega zemljišča se Sklad obvezuje pridobiti ureditveno situacijo in pravnomočno lokacijsko dovoljenje ter ga skupaj z geološko geomehanskim poročilom in posnetkom izvedenih del izročiti investitorju najkasneje v roku 30 dni po prejemu ureditvene situacije.

12. Kupnina se lahko poravnava z enkratnim plačilom ali največ v dvanajstih zaporednih mesečnih obrokih. Pri tem se preostanek kupnine mesečno revalorizira z indeksom rasti cen na drobno. Na podlagi sklenjene pogodbe je kupcem dana možnost dolgoročnega kreditiranja v skladu zato že sprejetimi sklepi bank in Republiškega sklada za razvoj malega gospodarstva.

13. Varščina se všeje brezobrestno v kupnino. Udeležencu, ki bo izbran, pa bo sam odstopil od pogodbe, se varščina ne vrača razen v izjemnih okoliščinah, ki jih bo komisija posebej obravnavala. Udeležencu, ki ne bo izbran, se varščina brezobrestno vrne v 15-tih dneh po prejemu obvestila o izbiri najugodnejšega ponudnika.

14. Lesna masa, določena za posek na posamezni lokaciji z ureditveno situacijo, ne pripada bodočemu investitorju in jo je sklad dolžan odstraniti v 30. dneh po obvestilu investitorja, da bo pričel z gradnjo.

15. Najugodnejši udeleženec javnega razpisa mora pritiči z gradnjo najkasneje v petih letih po sklenitvi pogodbe o oddaji in ureditvi stavbnega zemljišča, v nasprotnem primeru si sklad pridržuje pravico zahtevati od investitorja vrnitev stavbnega zemljišča.

16. Vsa dokumentacija in informacije so interesentom na razpolago pri Skladu stavbnih zemljišč občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2, Novo mesto.

Številka: IV/S-351-7/91

Datum: 8. marec 1992

SKLAD STAVBNIH ZEMLJIŠČ
OBČINE NOVO MESTO

KREMEN, Industrija in rudniki nekovin NOVO MESTO

Po določilih statuta podjetja in po sklepu DS se razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene z zakonom. Poleg tega morajo izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visokošolsko izobrazbo,
- da imajo 3 leta delovnih izkušenj pri vodenju in organizaciji,
- da aktivno obvladajo najmanj en tuj jezik,
- da predložijo razvojni program podjetja.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave s potrebnimi dokazili in program najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Industrija in rudniki nekovin "KREMEN", Novo mesto, Cesta Komandanta Staneta 9 - z oznako "razpis za direktorja". O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteklu prijavnega roka.

Zadružna hranilno-kreditna služba, p.o., Novo mesto Cesta komandanta Staneta 10 68000 NOVO MESTO

Upravni odbor razpisuje delovno mesto

vodje Zadružne hranilno-kreditne službe - individualnega poslovodnega organa

Kandidati morajo poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: da imajo končano šolsko izobrazbo VII. ali VI. stopnje ekonomske ali pravne smeri in 2 oz. 4 leta delovnih izkušenj.

Kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o končani šolski izobrazbi in opisom delovnih izkušenj pošljejo na gornji naslov z oznako "za razpisno komisijo ZHKS" v 15 dneh po objavi. O imenovanju bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiraju ponudb.

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe, društva in občane obveščamo, da je po sklepu Izvršnega sveta skupnosti občine Novo mesto, sprejetem na seji dne 09.02.1993 (sklep objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 9/93)

JAVNO RAZGRNJEN OSNUTEK SPREMEMBE LOKACIJSKEGA NAČRTA KANALSKI SISTEM IN ČISTILNA NAPRAVA ŽUŽEMBERK

v času od 19.2.1993 do 21.3.1993:

- v prostorih Skupnosti občine Novo mesto, Ljubljanska c. 2, I. nadstropje ter
- v prostorih krajevne skupnosti Žužemberk

JAVNA OBRAVNAVA

osnutka dokumenta bo:

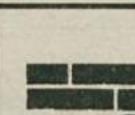
- v torek, 16.03.1993 ob 18. uri v sejni sobi KS Žužemberk v Žužemberku

Do poteka javne razgrnitve osnutkov lahko podate pisne pripombe, mnenja in predloge na krajih razgrnitve ali pa jih pošljete Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora - Zavodu za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje občine Novo mesto, Ljubljanska 2.

Na javni obravnavi bodo navzoči izdelovalci osnutkov dokumentov, ki bodo dokument podrobneje obrazložili in prisotnim dajali pojasnila.

Vljudno vabljeni!

SEKRETARIAT ZA VARSTVO OKOLJA
IN UREJANJE PROSTORA
Zavod za družbeno planiranje in
urbanistično načrtovanje
občine Novo mesto

**OPEKARNA
NOVO MESTO d.o.o.**

Zalog 21, 68001 Novo mesto, p.p.10
tel.: 068 / 22 - 855, 84 - 644

Kupite gradbeni material takrat, ko je najcenejši !

- modularni blok 33 SIT / kos
- Schiedel dimnik (16 cm) 2850 SIT / m
- Perlit 822 SIT / vreča
- Termon 10

Planinsko društvo BOHOR
Senovo, Titova 99

oddaja planinsko kočo na Bohorju v najem oz. zakup najugodnejšemu ponudniku. Najem oz. zakup je možen že z 10.4.1993. Ponudbe sprejemamo do 20.3.1993.
Vse informacije dobite na tel.: 79-181 - Janko Lubi.

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto d.d.

**TEHNIČNI PREGLEDI
TRAKTORJEV**

Pionir Avtohiša servisno prodajni center Novo mesto d.d., Ločna 48, sporoča lastnikom traktorjev, da bo opravljala tehnične preglede v občini Trebnje po naslednjem razporedu:

- TREBELNO	15. 3. 1993 od 14. ure do 18. ure
- MOKRONOG	16. 3. 1993 od 14. ure do 18. ure
- ŠENTRUPERT	17. 3. 1993 od 14. ure do 18. ure
- MIRNA	18. 3. 1993 od 14. ure do 18. ure
- DOBRNIČ	19. 3. 1993 od 14. ure do 18. ure
- TREBNJE	20. 3. 1993 od 8. ure do 13. ure
- VELIKA LOKA	22. 3. 1993 od 14. ure do 18. ure
- SELA ŠUMBERK	23. 3. 1993 od 14. ure do 17. ure
- VELIKI GABER	24. 3. 1993 od 14. ure do 18. ure

Istočasno obveščamo lastnike motornih vozil, da opravljamo tehnične preglede za vse vrste vozil vsak dan od 7. ure do 19. ure in v soboto od 7. ure do 13. ure v AVTOHIŠI PIONIR, Ločna 48, Novo mesto.

OBČINA ČRNOMELJ, oddelek za družbeni razvoj,

r a z p i s u j e
prosta delovna mesta:

- referenta za komunalno, cestno in vodnogospodarsko dejavnost
Pogoj: visoka ali višja izobrazba gradbene ali komunalne smeri, željene delovne izkušnje v stroki.
- analitik in planer, pripravnik
Pogoj: visoka izobrazba ekonomske smeri.

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi in kratkim življenjepisom je treba poslati v 14 dneh po objavi razpisa na zgornji navedeni naslov.

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama in prababica

**FRANČIŠKA
AVŽIN**
Ragovo 15

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, sorodnikom, znancem in prijateljem. Posebna hvala sosedom in vaščanom za podarjeni venec in cvetje. Hvala tudi za podarjene maše in sveče, g. župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: sin Franc z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 64. letu nas je zapustil

**PETER
GREGORIČ**
iz Stranske vasi 25

Iskrena hvala vsem za izrečeno sožalje in darovano cvetje, govorniku Francu Hrovatoču, pevcem PD Ruperčvrh, GD ter g. kaplanu za opravljen obred, Francu Bartlju in vsem ostalim, ki ste nam nudili kakšnokoli pomoč, kakor tudi tistim, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra, tašča in prababica

**NEŽA
ŽAGAR**
rojena Rifelj
iz Jagodnika

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem za podarjeno cvetje, sveče ter pomoč in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas,
so vezi močnejše,
brez pomena zarje so razdalje,
kraj in čas.

V 81. letu starosti nas je za vedno zapustil
drugi mož, oče, stari oče, stric, tast in svak

**JOŽE
MARTINI**

upokojenec z Razteza pri Brestanici

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za darovano cvetje in vence ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena ter sinovi in hčere z družinami

Odslej tudi v NOVEM MESTU !

ČISTILA, PRAŠKI, LEPILA, BARVE,
IN
KOZMETIKA

**EMBALAŽO PRINESETE VI,
NAPOLNIMO JO MI,
VARČUJEMO VSI !**

INAL - detergent za posodo, 112,60 SIT / I
CIKLAM - mehčalec za perilo, 68,90 SIT / I

TEOL, T - market, Ljubljanska 27, Novo mesto
tel.: 068 / 22 - 337 (int.16)

ANONSA

POZIV

**k vložitvi napovedi za odmero dohodnine
za leto 1992**

Do 31. marca 1992 morajo vložiti napoved zavezanci za dohodnino o dohodkih, doseženih v letu 1992.

Zavezanci, ki so v letu 1992 opravljali dejavnost, in zavezanci, ki so oddajali premoženje v najem, morajo vložiti napoved v 15 dneh po prejemu odločbe davčnega organa.

Pri Ministrstvu za finance - Republiški upravi za javne prihodke, Izpostava Novo mesto, oddajo napoved:

- zavezanci za dohodnino, ki imajo stalno prebivališče v občini Novo mesto;
- zavezanci za dohodnino, ki so imeli v občini Novo mesto začasno prebivališče najmanj šest mesecev (nerezidenti) in so dosegali določene dohodke.

Zavezanci za dohodnino so fizične osebe, ki so imele v letu 1992 naslednje vrste dohodkov:

- osebne prejemke (plača, nadomestilo plače, pokojnina, prejemke s priložnostnim opravljanjem storitev);
- dohodke od kmetijstva - katastrski dohodek od kmetijskih in gozdnih površin;
- dohodke od opravljanja dejavnosti (obrti in drugih);
- dohodke iz kapitala (dobiček od prodaje nepremičnin in premičnih predmetov);
- dohodke iz premoženja (udeležbo pri dobičku, obresti na dana posojila, dohodke od oddajanja premoženja v najem);
- dohodke od avtorskih pravic in izumov.

Napoved za odmero dohodnine je treba vložiti na predpisaniem obrazcu za leto 1992. Obrazec se dobi v Mladinski knjigi - knjigarni Novo mesto, Glavni trg 9.

Napoved naj zavezanci oddajo čimprej, nikakor naj ne čakajo zadnje dni meseca marca.

Napovedi je potrebno izpolniti popolno (tudi z enotno matično številko občana in podpisom) in oddati pravočasno.

Izpostava Novo mesto bo od 22.3.1993 do 31.3.1993 poslovala v podaljšanem delovnem času, in sicer vsak delovni dan od 7. do 17. ure, vključno s soboto, 27.3.1993, od 7. do 11. ure.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

**ŠTEFKE
ROLIH**
rojene Markovič
z Dol. Polja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem, delovnim organizacijam in sodelavcem Novolesa, Krke in Revoč za izrečeno sožalje, podarjene vence, cvetje, sveče in denarno pomoč. Prisrčna hvala Pečjakovim, pevcom iz Žužemberka, g. župniku za poslovilni obred in vsem, ki ste našo Štefko spremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 87. letu starosti je umrl naš dragi mož, oče, star oče, brat in stric

**IVAN
KOKALJ**
borec 12. SNOB

Vel. Bučna vas 5

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala osebju internega oddelka bolnišnice Novo mesto, gospodu župniku za opravljen obred, kolektivu BTC Novo mesto, Labudu Novo mesto, ZZZ Bučna vas in govorniku za poslovilne besede ob odprttem grobu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

tedenski koledar

Cetrtek, 11. marca - Krištof Petek, 12. marca - Dorothea Sobota, 13. marca - Kristina Nedelja, 14. marca - Matilda Ponedeljek, 15. marca - Klemen Torek, 16. marca - Herbert Sreda, 17. marca - Ciril

LUNINE MENE
15. marca ob 5.16 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 11. in 12.3. (ob 20. uri) ter 6. in 7.3. (ob 18. in 20. uri) ameriški pustolovski film Poslednji Mohikanec. 17.3. (ob 20. uri) ljube-

čestitke

DIPLOMIRANI INŽENIRKI FIZIKE Heleni Jančičević iz Novega mesta iskrene čestitke za magisterij! 982

kmetijski stroji

MOTORNO KOSILNICO BCS, staro 12 let, prodam. (068) 64-057. 949

ZETOR 5011, star 12 let, in IMT 539, star 4 leta, prodam. (068) 76-222. 955

prodam. Franc Žagar, Dol. Karteljevo 22. 976

TRAKTOR IMT 539 s kabino in kompresorjem, 1200 delovnih ur, prodam. Jože Granc, Gor. Skopice 43, Krška vas. 991

NAKLADALKO Senator 22 m³ in lahek gumi voz, 13 col, prodam. Jože Ivanetič, Omota 8, Semič. 56-170. 994

TRAKTOR UNIVERZAL DT 445 s prvim pogonom prodam. Stane Jerele, Oresje 12, Šmarješke Toplice. 994

TRAKTOR TIGRONE za sadjarje in vinogradnike, 37 KS, prodam. (068) 43-100. 1007

NOV DVOREDNI OLT sejalec za koruzo in malo rabljeno frezo (160 cm) prodam. (068) 64-537. 1012

TRAKTOR FERARI, pogon na vsa 4 kolesa, gibljiv v kolesih, 34 KM, lepo ohranjen, prodam. (068) 76-270.

PRODAM samonakladalno priklico SIP — PRD. (068) 76-043.

motorna vozila

JUGO 45, letnik 1990, registriran do 4/93, tempno rdeč, 24.000 km, prodam. Majkič, Černetova pot 12, Brezice. 923

OPEL KADETT 1.4 S, letnik 1991, bel, registriran do 3.5.1993, prodam. (068) 25-989, dopoldne, 26-512, popolne. 940

**Dolenjska banka d.d.
Novo mesto**

NOVA SVETOVALNA STORITEV!

Banka uvaja novost za vse tiste, ki v dopoldanskem času ne utegnijo pridobiti dovolj informacij o naložbah prostih sredstev v vrednostne papirje in o borznem poslovanju naslohu.

Vabimo vas, da ob sredah med 15. in 17. uro poklicete na eno izmed telefonskih številk (22-213, 24-213, 28-359) ali pa se oglastite v prostorih sedeža banke na Kettejevem drevoredu 1 v Novem mestu.

Naš borzni posrednik vam bo svetoval, kako naložiti prosta sredstva v različne vrednostne papirje ali druge oblike denarnih naložb.

Vaš klic ali obisk pričakujemo z veseljem!

ljubljanska banka

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Jožica Domnič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Sveti, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Lazar, Milan Markelj (urednik Priroge) in Pavel Perc.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 1. trimesterje 990 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.980 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.400 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 2.800 tolarjev; za razpis, licitacije ipd. 1.600 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 90 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo: (068) 23-606, 24-200; ekonomska propagacija, naročniška služba in fotolaboratorijski 23-610; mali oglasi in zahvale 24-006; telefax 24-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vracamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Casopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p. o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

zenski film Telesni stražar.
ČRNOVELJ: 12.3. (ob 19. uri) ameriški grozljivi film Golo kosič. 12.3. (ob 21. uri) erotični film Vroče noči J. Muchenbauer. 13.3. (ob 19. uri) in 14.3. (ob 18. in 20. uri) film Osmi potnik - 3. del. 13.3. (ob 19. uri) ameriški grozljivi film Črno ogrnjalo.

METLIKA: 12.3. (ob 18. uri) ameriški zgodovinski avanturistični film Črno ogrnjalo.
NOVO MESTO: Od 12. do 14.3. (ob 16., 18.15 in 20.30) ameriški film Telesni stražar.

SEVNICA: 12.3. (ob 17. uri) in 14.3. (ob 10. uri) film Sam doma. 12.3. (ob 19. uri) in 14.3. (ob 18. uri) film Gimnazija v atomskem raju.

V nedeljo, 14. marca 1993 —

50. avtosejem v Krškem.
Vabljeni!
Posredniška prodaja vozil.
Tel. (0608) 31-214

JUGO 45 A, letnik 1987, prodam. Cena po dogovoru. (068) 64-057. 949

R 4 GTL bele barve, star eno leto, prodam. (068) 73-482. 945

Z 101 IN Z 750, letnika 84.83, prodam. (068) 27-434. 950

R 19 GTS, 11/90, prodam. (068) 28-970, popoldan. 951

GOLF XD, letnik 1986, četvero vrat, rdeč, lepo ohranjen, in tomos avtomatik prodam. (068) 43-804. 952

R 5 DIESEL, star 15 mesecev, prodam. (068) 42-239. 953

JUGO 45, letnik 1983, registriran do junija, obnovljen, prodam. (068) 85-348. 956

Terensko vozilo 750/4X4, diesel, 2500 ccm, letnik 89, prodam. Tel. (068) 24-790.

FIAT 850, letnik 1983, rdeč, registriran do 3/94, prevoženih 86.500 km, prodam. Cena po dogovoru. (068) 78-516. 957

VOZILO ZA KAMPİRANJE R traffic za 3 osebe, s tendo, prodam. (068) 21-367 ali 21-463. 959

GOLF, letnik 1985, petero vrat, nemški, prodam. (068) 61-879. 965

JUGO 45, letnik 1990, prodam. (068) 26-913. 967

126 P, letnik 1989, prodam. (068) 400. 970

CLIO RL 1.2, bele barve, nov, prodam. Ogleđ dopoldne. Stane Žibert, C. oktobrskih žrtv 28, Šentjernej. 971

R 5 CAMPUS, letnik 1989, rdeče barve, registriran do decembra 1993, prodam. (068) 25-989, dopoldne, 26-512, popolne. 940

JUGO 45, letnik 1989, in brejo telico prodam. (068) 27-396. 983

ODKUPIM KARAMBOLIRANO VOZOVI! Tudi totalko! Takojšne plačilo v DEM. (061) 218-941. 980

GOLF, letnik 1986, prodam. (0608) 33-520. 986

GOLF JGL D, letnik 1983, registriran do 1/94, prodam. (068) 23-440. 988

Z 101 GTL, 12/85, prodam. Dušan Teršič, Črešnje 21, Otočec. 990

GOLF JXD, letnik 1987/88, temno rdeč, 83.000 km, prodam. (068) 045. 998

GOLF D, letnik 1988, prodam. Franc Lužar, Mačkovec 36, Novo mesto. 999

GOLF D, letnik 7/88, bel, s pomicno streho, prodam. (068) 24-761. 1000

GOLF TD, letnik 1988, prodam. Franc Lužar, Mačkovec 36, Novo mesto. 999

R 4 GTL, letnik 10/90, prodam. Gazvoda, Podgrad 34. 1002

R 4, letnik 1988, prodam. Kovacic, Cerov Log 55, Šentjernej. 1005

JUGO 45 koral, letnik 1989, prodam. Marjan Kuželj, Boršt 5, Cerknica ob Krki. 1008

FORD SIERA 1600 L, letnik 1988, motor 1992, registriran do 21.2.1994, prodam ali zamenjan za manjši avto. (068) 24-376. 1011

Z 101, letnik 10/82, prodam. Ogled v četrtek in petek popoldne. Rozman, Levstikova 1, Novo mesto. 1013

MOTOR ETZ 250, letnik 1987, registriran, odlično ohranjen, prodam. (068) 222. 1016

JUGO KORAL 55, 6/88, prvi lastnik, prodam. (068) 23-852. 1024

GOLF D, letnik 1988, prodam. (068) 26-791. 1025

JUGO 60, letnik 1989, prodam ali menjam za 126 P. (068) 22-025. 1028

R 4, letnik 1988, prodam. (068) 23-621. 1029

Z 101 GTL, letnik 1983, registrirano do 2/94, prodam. (068) 85-925. 1031

obvestila

NESNICE, mlade jarkice pasme hisek, rjave, stare 4 mesece, opravljena vse cepljenja, prodajamo po velj upognjeni ceni. Naročili sprejemajo in dajejo vse informacije (kličite od 17. do 22. ure) vsak dan: Jože Zupančič, Otovac 12, Črnomelj, (068) 52-806, Gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, (068) 67-578, Zdenka Janežič, Slepšek 9, Mokronog, (068) 49-567, Martina Zelič, Loka 9 pri Zidanem Mostu, (0601) 84-124. 385

MIZARSKI SERVIS

Imate težave z zapiranjem oken, vrat?

Že dolgo iščete mizarja, ki bi vam popravil star in razmajan stol?

Je treba zamenjati podboj pri vratih?

Ta in podobna popravila vam opravi

Mizarski servis Peter Simčič

Trdinova 11

68000 Novo mesto

tel. (068) 20-241

ZALUZIJE, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. (068) 44-662. 424

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING

finančno-informativni sistem

materialno poslovanje

veliko drugih računovodskih programov

ter

prodaja, inštalacija in servisiranje računalniške opreme in

prodaja programskega paketov svetovnih proizvajalcev

(Podrobne informacije na telefon: (063) 27-217

fax: (063) 28-511

(Zlatko Gruber)

JARKICE, rjave, stare 6 tednov, in večje piščance bomo prodajali od 20. do 2

TRGOVINA IN DOMAČA LEKARNA
C. kom. Staneta 5, Novo mesto
tel. (068) 28-150

AKCIJSKA PRODAJA

Velika izbira
tenis copat

Tenis copati:

otroški	882,00 — 1.398,00
ženski	1.590,00 — 2.298,00
moški	1.598,00 — 3.490,00

All star:

Ali star	1.598,00
Lumberjack visoke	1.898,00
Amanu	1.498,00 — 1.598,00

Ortopedski natikači Flyflat

ženski	1.790,00
moški	1.990,00

Medvedke

2.498,00

Semis

4.790,00

visoki škornji

96,00

Zenske

268,00

Domaća zeliščna zdravila

Kozmetika Zdenke Kahne

Možen nakup na 3 čeke!

Prostore, primerne za pisarniško ali podobno dejavnost v centru Novega mesta, oddam. Tel. (068) 22-054.

PMC TRGOVINE
Nedanovski Robert

PMC TRGOVINA
V. Brusnice 13
(1. nadst. center stara
šola)

ugodna prodaja:

- kmetijskega repremateriale
- vse za gozdarstvo, vinogradništvo
- potrošni material za avtomobile, kmetijsko in gradbeno mehanizacijo
- instalacijski material
- barve, laki, impregnacijska sredstva
- zaščitna sredstva

PE Moj dom
— odkup lesa
— domaća zdravila
— tekstil, kozmetika

Odperto od 7. do 17. ure.
Se priporočamo!

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanonova 24

POSREDUJEMO

pri nakupu in prodaji nepremičnin, ocenjujemo, svetujemo

Prodamo:

- v Novem mestu hišo z utečeno pekarijo in prodajalno
- hiše v Novem mestu, Smolenj vasi, Gamberku, Dvoru in Črnomlju
- stanovanja v Novem mestu, Straži in Sevnici
- vikend z vinogradom na Vojnjem vrhu
- parcele za gradnjo vikendov v Šmarjeških Toplicah in Jagodniku pri Novem mestu
- stavbno zemljišče v Žužemberku
- kmetijsko zemljišče na Raki in v Rihovcu pri Trebnjem
- zidanico z vinogradom v Semiču

Kupimo:

- v Novem mestu več enosobnih, enoinpolsobnih in manjših dvo-sobnih stanovanj

— (068) 22-282 od 8. do 19. ure

(061) 714-450 od 16. do 19. ure

POZOR!
Za vse, ki bi želeli delati na domu, enkratna priložnost. Zaslugek v devizah. LIBRA d.o.o., p.p. 39, 62310 Slovenska Bistrica.

preklici

ANTON LAVRIČ, Tolsti vrh 4, Šentjernej, posestnik, prepovedujem svoji ženi prodajati nobenih košenj in ostalega posnatega imetja brez moje vednosti, ker za to nima pravice.

VLADO TEKSTOR, Mestne njive 9, Novo mesto, opozarjam Miro Lukšič, Mestne njive 9, da nima pravice prodajati skupnega stanovanja in odstupiti telefonske številke, sicer jo bom sodno preganjal.

1018

posest

PRODA se stara hiša z gospodarskimi poslopji na 3100 m² v bližini Šmarjeških Toplic. — (068) 26-537, od 9. do 17. ure.

929

HIŠO, 6 km od Šmarjeških Toplic, ugodno prodam. — (061) 109-424. 930

VINOGRAD, 10 a, v Belinju, Cerknje ob Krki, prodam. Jože Pavlovič, Bušeč vas 9, Cerknje ob Krki. 935

VINOGRAD z zidanico v Šutenskem Vrhu pri Podbočju prodam. — (0608) 32-506. 936

VINOGRAD s klejto v Šutni (Podbočje), ugodno prodam. — (063) 741-391. 938

VINOGRAD v okolici Dvora pri Žužemberku prodam. — (068) 87-185. Župančič. 939

GRADBENO PARCELO v bližini Novega mesta prodam. — 25-093, g. Mirna, dopoldan. 941

VINOGRAD, sadovnjak, (25 a), z brunarico, prodam. — 21-419. 964

HIŠO z velikim vrtom na Senovem prodam. — (061) 332-271 ali 453-603 ali 103-134. 975

PARCELO - star vinograd, 14 a, pri železniški postaji Semič ugodno prodam. — (068) 24-849. 978

NJIVO, KO Straža nad Šentupertom, 3133 m², prodam. — (061) 612-256, po 15. uri. 987

HIŠO do 4. gradbene faze v Mirni Peči - Vihere prodam. Pavle Rus, Golobinjek 12, Mirna Peč. 993

NATRSKI GORI prodam vinograd s sadovnjakom v izmeri 13,5 a. — 23-974. 996

NJIVE IN GOZD v Meniški vasi prodam. — 24-797. 1003

VINOGRAD, 9 a, s hramom, pri Pleterjcu, in barvni TV prodam. — (068) 41-071. 1004

ZAZIDLJIVO PARCELO, starejšo hišo z vrtom ali stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici kupim. — (068) 22-516. 1006

35 A ZEMLJE za hišo ali vikend v vasi Čadraže prodamo. — 45-136. 1015

8 A vinograda ugodno prodam. — (068) 84-790. 1022

V VASI Dolenje Kamenje prodam njive. Dostop z asfalta. Stanislava Strašek, Volčičeva 31, — (068) 28-287. 1027

prodam

20 M bukovih drv prodam. — 86-185. 921

ŠTEDILNIK RADE KONČAR (dva plin dva elektrika) ugodno prodam. — 25-485. 924

DUKE BOX MS 120, brezhiben, s ploščami, prodam. — (068) 42-189. 926

500 KG sena prodam. — 22-408. 928

SUH SMREKOV OPAŽ, ladijski pod prve klase, prodam. Cena zelo ugodna. — (068) 73-587. 931

DRVA, žganje, vino in kravo prodam. — 76-413. 932

PRALNI STROJ Gorenje prodam za 500 DEM. — (068) 23-247. 933

PEČ za centralno kurjavo na trda goria in pralni stroj Gorenje ugodno prodam. Rauh, K Roku 13, Novo mesto. 946

MIZARSKI rezkar prodam ali menjam za osebni avto. — (0608) 60-382. 947

PO ZELO UGODNI ceni prodam večjo količino sena. — (068) 65-654. 958

STROJ za krivljenje pločevine (aplikant preša) Jelšingrad, po licenci LDV, tip Hapa - 50/2500, letnik 1986, ugodno prodam. — (0608) 21-367 ali 21-463. 960

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, srednje veliko, ugodno prodam. — 26-935. 962

DIATONIČNO HARMONIKO C, F, B (Železnik) in avtomat za kavo ekspres na 2 ročki prodam. Informacije na 21-570, Ljublj. od 9. do 12. ure, razen nedelje. 963

ENOOSNO PRIKOLICO domače izdelave, nosilnost 5 ton, prodam. Martin Jerman, Herinja vas 14, Otočec. 969

KROŽNO ŽAGO za razrez hladovine prodam. — (061) 772-751. 972

KOMPRESORJE - od 25 do 500 l, z a - testom in garancijo, prodajamo po konkurenčnih cenah. — (068) 84-647. 984

200 KOM kostanjevega kolja in žganje sadjevec prodam. — 42-253. 985

VOZNEGA VOLA in gašeno apno prodam. — 20-319. 989

TOVARNIŠKO NOVO PEČ za centralno kurjavo, ITPP - 32 KW, prodam 30% cene. — (068) 20-447. 995

OSLA ugodno prodam. — (0608) 70-475. 997

KRAVO s telemom ali brez njega prodam. Alojz Primc, Pristava 17, Novo mesto. 1017

PRITLIKAVE ŠNAVČERJE, barve poper-sol, z rodovnikom, prodam. — (061) 81-192. 1020

OVERLOCK SINGER, malo rabljen, star dve leti, ugodno prodam. — (0608) 75-259. 1021

HIDRAVLICNO VULKANIZER-SKO PREŠO G I, letni, proizvodnje 1988, prodam. — (0608) 62-043. 1026

razno

SAT ANTENE, visoka kakovost, zanesljiv sprejem! Garancija, servis. Nimate toliko denarja, da bi kupovali poceni! Antene Marko Gerden, d.o.o., — 44-129. 763

V CENTRU Novega mesta vzamem v najem gostinski lokal. — 24-611. 927

DRUŽABNIKA za opravljanje zasebne dejavnosti (kovostrugarstvo) na krsko - brežiškem področju iščem. Sem izčen kovostrugar z nekaj leti delovnih izkušenj v zasebnem podjetju. Šifra: »KOVINSTROGRAR«. — 942

STEKOPIHAŠKE USLUGE vseh vrst laboratorijskega in kemijskega stekla nudimo. — (068) 44-763, 44-679. 974

HORTING NOVO MESTO svetuje, oskrbuje in vzdržuje vrtove in zelenjave. — 24-433. 1030

službo dobi

ŽELITE IZBOLJŠATI svoj življenski standard? Priklicujo se organizirani skupini potnikov na terenu! Kličite po 15. uri na — 23-977! 894

ZA RAZLIČNE VRSTE popolnoma samoslojnih del na domu vam pošljemo podrobne navodila z naslovom za nabavo materiala in za prodajo proizvodov. Ker je, pošljeno.

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu menjam za enosobno. — 26-303. 1010

ženitne ponudbe

AMOS - SLOVENSKA ŽENITNA AGENCIJA. Od 18 do 80 let. Velika ponuda - uspeh garantiran! — (065) 23-632, 23-440.

SEM KMEČKI FANT, star 39 let, s hišo, avtom in službo. Ne pijem in ne kačim. Iščem kmečko dekle z enim otrokom. Stara si lahko od 30 do 39 let. Šifra: »PRIĐI K MENI NA DOM«. — 979

DOLENJSKI LIST

DE časopis slovenskih delavcev

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, brat, stric in boter.

JOŽE AMBROŽIČ - TRILE
iz Podgrada 15

<

